

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
IX kadencja

Odpowiedzi

na oświadczenia złożone przez senatorów
na 21. posiedzeniu Senatu

Warszawa
2016 r.

SPIS TREŚCI

ODPOWIEDZI NA OŚWIADCZENIA

złożone na 21. posiedzeniu Senatu:

senatora Mieczysława Augustyna.....	7
senatora Jerzego Czerwińskiego.....	23
senatora Roberta Dowhana.....	30
senatorów Arkadiusza Grabowskiego, Wojciecha Piechy, Stanisława Koguta, Krystiana Probierza, Grzegorza Peczkisa, Michała Potocznego oraz Jana Hamerskiego	36
senatora Arkadiusza Grabowskiego oraz senatora Wojciecha Piechy	39
senatora Jana Hamerskiego.....	46
senatora Jana Marii Jackowskiego	49
senatora Andrzeja Kamińskiego	54
senatora Kazimierza Kleiny	57
senatora Roberta Mamąta	60
senatora Czesława Ryszki	65
senatora Waldemara Sługockiego.....	70
senatora Przemysława Termińskiego.....	79
senatora Jerzego Wcisły.....	82

21. POSIEDZENIE SENATU

(29 czerwca 2016 r.)

Oświadczenie senatora Mieczysława Augustyna*skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła*

Szanowny Panie Ministrze!

Jednym z najpoważniejszych zadań stojących przed służbami ochrony zdrowia jest sprostanie wyzwaniom związanym ze starzeniem się społeczeństwa. Dobrą diagnozę i propozycje działań w koniecznym kontekście polityki społecznej zawierają założenia długofalowej polityki senioralnej, przyjęte jeszcze w 2013 r. Interesujące jest, czy planują państwo realizację zawartego tam planu. Pragnąc dobrze przygotować posiedzenie Parlamentarnego Zespołu do Spraw Opieki nad Osobami Niesamodzielnymi, liczę na odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jakie działania planują kierowany przez Pana resort oraz NFZ w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia osób w wieku przedemerytalnym i samych seniorów? Z jakich środków będą one finansowane, z jakimi partnerami realizowane?

2. Jakie działania podejmuje Ministerstwo Zdrowia, by zdecydowanie zwiększyć dostępność geriatrów, poradni i oddziałów geriatrycznych.

3. Można by racjonalniej wydatkować środki, unikając leczenia szpitalnego, gdyby rehabilitacja i leczenie sanatoryjne były dla seniorów powszechnie dostępne – profilaktycznie i po hospitalizacji. Jak MZ zamierza poprawić sytuację w tej dziedzinie?

4. Jak i kiedy ministerstwo położy kres działaniom NFZ ograniczającym dostępność opieki pielęgniarstwa w domach pomocy społecznej? Mieszkańcy tych placówek są pełnoprawnymi obywatelami, a opieka pielęgniarstwa jest świadczeniem gwarantowanym, finansowanym ze środków publicznych.

5. Również dostępność do środowiskowej pielęgniarstwa opieki długoterminowej jest zdecydowanie niewystarczająca. Wciąż zaostżane kryteria i wymagania nie pozwalają rozwijać tej bardzo dobrej i sprawdzonej formy opieki. Jak ministerstwo zamierza zmienić tę sytuację w najbliższym czasie?

6. Jaka będzie przyszłość hospicjów domowych i stacjonarnych, skoro samorządy powiatowe przede wszystkim zabiegają o przyszłość swoich placówek? Mogą one nie wpisywać hospicjów do map potrzeb zdrowotnych, zwłaszcza jeśli prowadzone są przez organizacje pozarządowe lub zakony.

7. Czy szpitalne oddziały geriatryczne, opieki paliatywnej i długoterminowej będą finansowane w sposób zachęcający do ich rozwijania lub przynajmniej pokrywający koszty związane z utrzymaniem narzuconych standardów?

Byłbym wdzięczny za odpowiedzi na postawione pytania. Pozwolą one spojrzeć na kwestie dbałości o zdrowie seniorów w kontekście nasilającej się zmiany demograficznej.

*Z poważaniem
Mieczysław Augustyn*

Odpowiedź

Warszawa, 2016.07.22

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Mieczysława Augustyna na 21. posiedzeniu Senatu RP w 29 czerwca 2016 r., przekazane przy piśmie z dnia 7 lipca 2016 r., dotyczące kwestii dbałości o zdrowie seniorów w kontekście nasilającej się zmiany demograficznej, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Zdrowia, mając na celu poprawę warunków opieki zdrowotnej dla osób starszych, niesamodzielnych lub przewlekle chorych, podejmuje szereg działań systemowych pozwalających na dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do zmian demograficznych oraz zwiększenie dostępności systemu ochrony zdrowia dla pacjentów i sieci wsparcia dla ich rodzin.

Zwiększenie dostępu do leków dla osób starszych

Na wstępie pragnę poinformować, że w dniu 4 maja 2016 r. została podpisana przez Prezydenta RP ustawa z dnia 18 marca 2016 r. *o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 652), przewidująca wprowadzenie bezpłatnych leków dla świadczeniobiorców, którzy ukończyli 75 rok życia.

Wyżej wskazana regulacja ma na celu zwiększenie dostępu do produktów refundowanych – leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, wymienionych w wykazie ogłaszającym przez ministra właściwego do spraw zdrowia w drodze obwieszczenia, zgodnie z ustawą z dnia 12 maja 2011 r. *o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 345, z późn. zm.).

Pierwszy wykaz refundowanych bezpłatnych leków dla 75-latków zostanie ogłoszony do dnia 1 września 2016 r., natomiast ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. W konsekwencji powyższej nowelizacji dokonano zmian w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.), w rozdziale dotyczącym szczególnych uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej. Zgodnie z ww. przepisami, do wystawiania recept będą upoważnieni; lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarka albo lekarz mający prawo do wykonywania zawodu, który zaprzestał jego wykonywania (w tym przypadku dla siebie albo bliskiej rodziny). W ustawie określono zasadę finansowania – przysługujące leki (środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, wyroby medyczne) sfinansuje budżet państwa w części stanowiącej odpłatność świadczeniobiorcy, zgodnie z uregulowaniami ustawy *o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych*, w zakresie dotyczącym odpłatności ryczałtowej i odpłatności w wysokości 30% albo 50% limitu finansowania, obejmującej kwotę do wysokości limitu finansowania oraz dopłatę w wysokości różnicy między ceną detaliczną danego leku a wysokością limitu finansowania.

Dzięki przejściu przez budżet państwa części ciężaru finansowania niektórych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych stosowanych przez seniorów, poprawi się stan zdrowia osób starszych. Pacjenci w wieku podeszłym stanowią populację zużywającą największą liczbę opakowań leku per capita (powyżej 40 opakowań rocznie). Jak wynika z posiadanych przez Ministerstwo Zdrowia informacji, najczęściej leków zużywają właśnie pacjenci w grupie 75+. Opiswane działania będą miały korzystny wpływ nie tylko na zdrowie fizyczne, ale również w sferze psychologicznej i emocjonalnej osób w wieku powyżej 75 lat.

Powinny one przynieść dodatni efekt w postaci zmiany postrzegania swojej sytuacji przez osoby starsze, przyczynić się do aktywizacji tych osób, a także zwiększenia rzeczywistej efektywności preskrypcji lekarskiej. Stosowanie leków zgodnie z preskrypcją lekarską przyczyni się do poprawy stanu zdrowia pacjentów i ograniczy koszty płatnika związane z leczeniem powikłań.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że znoszone są bariery ekonomiczne w dostępie do farmakoterapii już obecnie, poprzez ustanowienie odpowiednich, adekwatnych, racjonalnych poziomów odpłatności refundacyjnych. Lekom stosowanym w najcięższych chorobach przypisano poziom odpłatności „bezpłatne” lub „ryczałt”, zaś w pozostałych przewlekłych chorobach leki dostępne są w poziomie odpłatności „ryczałt” albo 30%.

Oznacza to, że w stanach najcięższych dopłata pacjenta do leku jest najniższa, a może być dodatkowo zoptymalizowana poprzez stosowanie tańszych odpowiedników. Taki sposób leczenia jest z punktu widzenia farmakoeconomiki najbardziej korzystny, zarówno dla pacjenta, jak i publicznego płatnika, aczkolwiek realizacja takiej formuły leczenia jest zależna głównie od preferencji i woli pacjenta i lekarza, pod którego opieką pacjent pozostaje. Przy konsekwentnym i pełnym wykorzystaniu opisanych narzędzi, pacjent nie będzie narażony na nadmierne wydatki.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej cel i przedmiot ustawy, warto wskazać, że potrzeba docenienia tej grupy społecznej jest jednym z priorytetów działań Ministra Zdrowia – w ramach realizacji polityki lekowej państwa, a także szeroko rozumianej polityki senioralnej. Rozwiązanie to oznacza spełnienie sztandarowej obietnicy złożonej przez Panią Premier Beatę Szydło w expose.

Mapy potrzeb zdrowotnych

Ponadto finalizowane jest sporządzanie map potrzeb zdrowotnych, o których mowa w ustawie z dnia 22 lipca 2014 r. *o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1138 i 1491 oraz z 2016 r. poz. 2198), obejmujące szacowanie potrzeb w lecznictwie szpitalnym na okres od 30 czerwca 2016 r. do 31 grudnia 2018 r. W mapach uwzględnione zostaną tendencje demograficzne, przeprowadzona zostanie analiza funkcjonowania oddziałów geriatrycznych, a także dokonana zostanie prognoza liczby łóżek dedykowanych osobom starszym. Natomiast w ramach projektu pn. „Mapy potrzeb zdrowotnych – Baza Analiz Systemowych i Wdrożeniowych”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, do końca 2016 r. sporządzone zostaną modele analityczne, a na ich podstawie mapa potrzeb zdrowotnych w zakresie chorób układu nerwowego (neurologicznych wieku starczego) obejmujących wszystkie główne elementy systemu opieki zdrowotnej, tj. POZ, AOS oraz lecznictwo zamknięte. Mapy te mają być uzupełnieniem map potrzeb zdrowotnych utworzonych na podstawie ustawy *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*.

Środki UE na wsparcie potrzeb zdrowotnych osób starszych w perspektywie finansowej 2014–2020

Wsparcie osób starszych ze środków UE odbywa się zarówno z poziomu krajowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (tzw. PO WER), jak i z poziomu regionalnego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (tzw. RPO), zaś wsparcie infrastruktury podmiotów leczniczych odbywa się głównie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ).

W tym miejscu należy wskazać na działania podejmowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. W PO WER – ze względu na diagnozę wskazującą na gwałtowny wzrost zapotrzebowania na usługi medyczne w najbliższych latach, w tym na usługi pielęgnacyjne i opiekuńcze związane ze wzrostem liczby osób starszych i niesamodzielnych – przewidziano m.in. działania zwiększające jakość kształcenia pielęgniarek i położnych i ukierunkowane na zwiększenie liczby absolwentów

ww. kierunków. Zaplanowano także środki na kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych, kształcenie specjalizacyjne i podyplomowe lekarzy realizowane w innych formach niż specjalizacje, a także doskonalenie zawodowe pracowników innych zawodów – w obszarach związanych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi. Dofinansowanie zostanie przeznaczone również na wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami niesamodzielnymi (w tym osobami starszymi).

Dzienny Dom Opieki Medycznej

W lipcu 2015 r. Ministerstwo Zdrowia ogłosiło konkurs na realizację projektów mających na celu pilotażowe wdrożenie i przetestowanie standardu Dziennego Domu Opieki Medycznej (DDOM). O dofinansowanie realizacji projektu mogły ubiegać się podmioty lecznicze posiadające umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartą z oddziałem wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia. Wnioski o dofinansowanie były przyjmowane do dnia 30 października 2015 r. Złożono aż 148 wniosków o dofinansowanie, a do dofinansowania zostało rekomendowanych 54 wnioski. Projekty będą realizowane przez 2 lata. Dokonano zwiększenia alokacji na konkurs do wysokości ok. 56 mln zł celem objęcia dofinansowaniem wszystkich 54 pozytywnie zweryfikowanych projektów. Oznacza to, że w wyniku konkursu zostanie utworzonych 54 DDOM, Aktualnie trwa procedura podpisywania umów z beneficjentami.

Zgodnie z założeniami, standard DDOM zostanie pilotażowo przetestowany w ramach PO WER, a następnie upowszechniony z wykorzystaniem środków Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014–2020.

W DDOM wsparcie skierowane będzie do osób niesamodzielnych, w szczególności do osób powyżej 65 r.ż., których stan zdrowia nie pozwala na pozostawanie wyłącznie pod opieką podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, a jednocześnie niewymagających całodobowego nadzoru lekarskiego i pielęgniarstwa realizowanego w trybie stacjonarnym. Świadczenia w dziennym domu opieki medycznej udzielane będą pacjentom wymagającym, ze względu na stan zdrowia, świadczeń pielęgnacyjnych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz kontynuacji leczenia, a niewymagającym hospitalizacji w oddziale szpitalnym, którzy w ocenie skalą poziomu samodzielności (skala Barthel) otrzymali 40–65 punktów.

Do DDOM mogą być przyjęci:

- pacjenci bezpośrednio po przebytej hospitalizacji, których stan zdrowia wymaga wzmoczonej opieki pielęgniarstwa, nadzoru nad terapią farmakologiczną, kompleksowych działań usprawniających i przeciwdziałających postępującej niesamodzielności oraz wsparcia i edukacji zdrowotnej, a także doradztwa w zakresie organizacji opieki i leczenia osoby niesamodzielnej;
- pacjenci, którym w okresie ostatnich 12 miesięcy udzielone zostały świadczenia zdrowotne z zakresu leczenia szpitalnego.

Ze względu na charakter opieki świadczonej w DDOM, ze wsparcia wyłączone będą osoby korzystające z opieki zdrowotnej w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej, opieki paliatywnej i hospicyjnej oraz rehabilitacji leczniczej, w warunkach ośrodka lub oddziału dziennego oraz w warunkach stacjonarnych, a także osoby, w przypadku których podstawowym wskazaniem do objęcia ich opieką jest zaawansowana choroba psychiczna lub uzależnienie (korzystające ze świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień).

Kierowanie do DDOM będzie odbywać się na podstawie skierowania oraz karty oceny stanu klinicznego, sporządzanej z zastosowaniem skali poziomu samodzielności (skala Barthel). Skierowanie do dziennego domu opieki medycznej będzie wydawane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a w przypadku pacjentów bezpośrednio po leczeniu szpitalnym – lekarza ubezpieczenia zdrowotnego udzielającego świadczeń w szpitalu. Czas trwania pobytu w DDOM będzie ustalany indywidualnie przez zespół terapeutyczny i nie może być krótszy niż 30 dni roboczych i dłuższy niż 120 dni roboczych. Pobyt może zostać skrócony z założonych 30 dni w przypadku dobrowolnej

rezygnacji pacjenta oraz w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia, wymagającego realizacji świadczeń zdrowotnych w warunkach stacjonarnych (leczenie szpitalne, stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne). W pierwszym miesiącu pacjenci przebywać będą w domu opieki medycznej przez 5 dni w tygodniu przez 8–10 godzin dziennie, następnie w zależności od poprawy stanu zdrowia, liczba i częstotliwość udzielanych świadczeń może być stopniowo zmniejszana w zależności od indywidualnych potrzeb każdego pacjenta (jednak w czasie krótszym niż 4 godziny dziennie).

DDOM będzie funkcjonował przez cały rok, we wszystkie dni robocze, co najmniej 8 godzin dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb pacjentów i ich rodzin. W wyjątkowych przypadkach liczba dni i godzin funkcjonowania Domu może zostać dostosowana do lokalnych potrzeb. Zadaniem DDOM będzie zapewnienie opieki medycznej połączonej z kontynuacją terapii i procesem usprawniania w zakresie funkcjonalnym oraz procesów poznawczych. Do podstawowych kategorii świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach DDOM należą:

- opieka pielęgniarska, w tym edukacja pacjenta dotycząca samoopieki i samoopieki,
- doradztwo w doborze odpowiednich wyrobów medycznych,
- usprawnianie ruchowe,
- procesów poznawczych,
- terapia zajęciowa,
- przygotowanie rodziny i opiekunów pacjenta do kontynuacji opieki (działania edukacyjne).

W zakresie koniecznym do wykonania świadczeń oraz w razie pilnej potrzeby i w zależności od wskazania medycznego, zapewnione zostaną pacjentowi niezbędne badania diagnostyczne oraz specjalistyczne konsultacje lekarskie. Poza świadczeniami opieki zdrowotnej pacjentom przebywającym w DDOM zapewnione zostanie wyżywienie – odpowiednie do stanu zdrowia. Prowadzone będą również zajęcia dodatkowe, pozwalające na zagospodarowanie czasu wolnego pomiędzy udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi oraz, w razie potrzeby, bezpłatny transport z miejsca zamieszkania do DDOM i powrót do miejsca zamieszkania.

W odniesieniu do podejmowanych działań inwestycyjnych i organizacyjnych w poszczególnych regionach kraju należy zaznaczyć, że w 2015 r. m.in. w ramach RPO dla Województwa Lubuskiego ogłoszono nabór konkursowy z alokacją w kwocie 4 mln PLN na inwestycje w infrastrukturę zdrowotną podmiotów leczniczych świadczących usługi w zakresie opieki geriatrycznej, długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej. Konkurs ogłoszony został w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych i udział mogły w nim wziąć jedynie podmioty z Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry (wnioski należało składać do 31 marca 2016 r.). Procedura wyboru i oceny projektów nie została jeszcze zakończona. Warto podkreślić, że w ramach Planu działań dla sektora zdrowia na 2016 r. zaplanowano dotychczas następujące nabory konkursowe, które mogą mieć pozytywny wpływ na system opieki zdrowotnej osób starszych:

- 1) w ramach RPO dla Województwa Lubuskiego na II kwartał 2016 r. zaplanowano konkurs dla całego województwa z alokacją w kwocie 4,7 mln PLN w obszarze inwestycji w infrastrukturę zdrowotną, podmiotów leczniczych świadczących usługi w zakresie opieki geriatrycznej, długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej;
- 2) w ramach RPO dla Województwa Świętokrzyskiego na II kwartał 2016 r. zaplanowano konkurs m.in. dla podmiotów realizujących świadczenia gwarantowane z zakresu opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej, w ramach którego wyodrębniono alokację w wysokości ponad 12 mln PLN na ww. podmioty.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że Plany działań w sektorze zdrowia na 2016 r. nie zostały jeszcze przyjęte dla wszystkich województw. W związku z powyższym, prezentowane dane mogą ulec zmianie, w szczególności poprzez wskazanie nowych lub dodatkowych działań odnoszących się do poprawy systemu opieki zdrowotnej dla osób starszych.

Z kolei, działania w ramach IX osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) na lata 2014–2020 ukierunkowane są na utrzymanie dobrego stanu zdrowia potencjalnych zasobów pracy, w celu zapewnienia odpowiedniej liczby osób aktywnych zawodowo (zarówno w kontekście czynników produkcji, jak i m.in. obciążeń dla systemu zabezpieczeń społecznych), co może w sposób pośredni przyczynić się do odwrócenia w dłuższej perspektywie czasowej negatywnych trendów demograficznych. Zgodnie z przyjętym zakresem wsparcia, interwencja IX osi priorytetowej PO IiŚ jest ukierunkowana na rozwój strategicznych elementów infrastruktury ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym (ratownictwa medycznego oraz ponadregionalnych wysokospecjalistycznych ośrodków medycznych), które będą tworzyć warunki dla zwiększenia dostępu do niej mieszkańcom, przyczyniając się tym samym do zakładanego zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia, tj.:

- w ramach infrastruktury ratownictwa medycznego, wsparciem objęte zostaną inwestycje w zakresie poprawy wyposażenia i funkcjonowania szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR), centrów urazowych (CU) oraz infrastruktury transportu medycznego, tj. lądowisk/lotnisk przy SOR, CU i jednostkach organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego oraz infrastruktury Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, co pozwoli na zwiększenie dostępności oraz skuteczności udzielania świadczeń ratowniczych,
- w ramach infrastruktury ponadregionalnych podmiotów leczniczych, głównym celem jest poprawa świadczenia usług zdrowotnych w zakresie chorób układu krążenia, nowotworowych, układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu oddechowego oraz chorób psychicznych. Z trendów epidemiologicznych wynika bowiem, że najistotniejszymi problemami zdrowotnymi osób dorosłych jest wzmożona zachorowalność i umieralność z powodu ww. grup jednostek chorobowych. Należy podkreślić, że z infrastruktury wytworzonej w ramach projektów będą korzystały również osoby starsze. Jednym z elementów projektów będzie dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niesamodzielnych, w tym niepełnosprawnych oraz starszych, co ułatwi im korzystanie z infrastruktury objętej wsparciem ze środków PO IiŚ.

Kształcenie kadr medycznych

W odniesieniu do polityki kształcenia kadr medycznych, Ministerstwo Zdrowia zaplanowało w perspektywie finansowej 2014–2020 w ramach Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego realizację działań, których celem jest zapewnienie opieki zdrowotnej dostosowanej do potrzeb społecznych oraz wyzwań demograficznych. Przepisami ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. *o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty* (Dz. U. Nr 113, poz. 658) oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2013 r. *w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów* (Dz. U. z 2013 r. poz. 26), został wprowadzony nowy modułowy system specjalizacji lekarskich, Wprowadzenie ww. systemu modułowego wiąże się ze zniesieniem dotychczas obowiązującego podziału specjalizacji na specjalizacje w podstawowych oraz szczegółowych dziedzinach medycyny. Umożliwia to lekarzom uzyskanie tytułu specjalisty w krótszym niż dotychczas czasie, szczególnie w dziedzinach uznawanych za szczegółowe dziedziny medycyny (do których dotychczas zaliczała się m.in. również geriatria). W systemie modułowym do szkolenia specjalizacyjnego w dotychczas szczegółowych dziedzinach medycyny, mogą przystępować lekarze bez specjalizacji, będący bezpośrednio po stażu podyplomowym. W związku z powyższym, droga do uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie geriatry ulegnie skróceniu o ok. 2 lata.

Ponadto należy wskazać, że w dotychczasowym systemie szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie geriatry mogli realizować wyłącznie lekarze posiadający odpowiednią specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty (w dziedzinie chorób wewnętrznych, medycyny ogólnej, medycyny rodzinnej lub neurologii). Nie mogli oni zatem ubiegać się o uzyskanie rezydentur na czas szkolenia specjalizacyjnego, bowiem – zgodnie

z art. 16a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. *o zawodach lekarza i lekarza dentysty* – rezydenturę może odbywać wyłącznie lekarz nieposiadający I lub II stopnia specjalizacji lub tytułu specjalisty.

Program specjalizacji w dziedzinie geriatry odbywanej w systemie modułowym przewiduje, że specjalizacja ta dla lekarzy bez specjalizacji trwa 5 lat i składa się z 3-letniego modułu podstawowego w dziedzinie chorób wewnętrznych oraz 2-letniego modułu specjalistycznego w dziedzinie geriatry.

Specjalizację w dziedzinie geriatry w systemie modułowym mogą również odbywać, tak jak dotychczas, lekarze posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych, medycyny ogólnej, medycyny rodzinnej lub neurologii. Wprowadzono także możliwość realizowania specjalizacji w dziedzinie geriatry przez lekarzy posiadających jedynie specjalizację I stopnia w dziedzinie chorób wewnętrznych. Dla lekarzy posiadających ww. specjalizacje zostały opracowane odpowiednie wersje programów 2-letnich specjalizacji. Szkolenie w systemie modułowym po raz pierwszy rozpoczęli lekarze zakwalifikowani do ww. szkolenia specjalizacyjnego w postępowaniu kwalifikacyjnym przeprowadzanym w okresie 1–31.10.2014 r.

Według Centralnego Rejestru Lekarzy RP, prowadzonego przez Naczelną Izbę Lekarską, zgodnie ze stanem na dzień 29.02.2016 r. liczba lekarzy specjalistów wykonujących w tej dziedzinie zawód wynosiła 351, natomiast według rejestru lekarzy w trakcie specjalizacji, prowadzonego przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego (stan na dzień 31.10.2015 r.), liczba lekarzy w trakcie specjalizacji wynosiła 170 (liczba lekarzy specjalistów w dziedzinie geriatry systematycznie rośnie).

Warto zaznaczyć, że – mając na celu uatrakcyjnienie dla lekarzy podejmowania szkolenia specjalizacyjnego w niektórych dziedzinach medycyny – Minister Zdrowia od 2003 r. określa wykaz specjalizacji priorytetowych. Specjalizację w dziedzinie geriatry zaliczono do dziedzin priorytetowych zarówno na podstawie dotychczas obowiązujących rozporządzeń, tj. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2003 r. *w sprawie uznania dziedzin medycyny za priorytetowe* (Dz. U. z 2004 r. Nr 1, poz. 7) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 maja 2009 r. *w sprawie uznania dziedzin medycyny za priorytetowe* (Dz. U. Nr 84, poz. 709), jak również na mocy obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. *w sprawie określenia priorytetowych dziedzin medycyny* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1489).

Umieszczenie danej dziedziny w wykazie dziedzin priorytetowych powinno przyczynić się do wzrostu zainteresowania lekarzy podejmowaniem szkolenia specjalizacyjnego w tym zakresie ze względu na możliwość ustalenia wyższego zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarza rezydenta odbywającego szkolenie specjalizacyjne w ww. dziedzinie (w porównaniu z innymi dziedzinami, niefigurującymi w wykazie specjalizacji priorytetowych).

Wynagrodzenie lekarzy rezydentów określają przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. *w sprawie wysokości zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego lekarzy i lekarzy dentystów odbywających specjalizację w ramach rezydentury* (Dz. U. poz. 1498). Wysokość wynagrodzenia zasadniczego rezydentów w dziedzinach uznanych przez Ministra Zdrowia za priorytetowe w pierwszych dwóch latach rezydentury wynosi 3602 zł, po dwóch latach rezydentury – 3890 zł. Natomiast w pozostałych dziedzinach medycyny wysokość wynagrodzenia zasadniczego w pierwszych dwóch latach rezydentury wynosi 3170 zł, po dwóch latach rezydentury 3458 zł.

W opiece nad pacjentem opieki długoterminowej centralne miejsce zajmują pielęgniarki, w szczególności te posiadające przygotowanie specjalistyczne w dziedzinie pielęgniarstwa opieki długoterminowej, pielęgniarstwa zachowawczego, rodzinnego, środowiskowego, środowiskowo-rodzinnego, pediatrycznego, geriatrycznego oraz opieki paliatywnej lub legitymujące się ukończeniem kursu kwalifikacyjnego w odpowiedniej dziedzinie pielęgniarstwa.

Szczegółowe kwalifikacje wymagane od pielęgniarek realizujących świadczenia gwarantowane w ramach opieki długoterminowej zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. *w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1658), natomiast zakres wymagań stawianych pielęgniar-

kom opieki paliatywnej i hospicyjnej określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej (Dz.U. z 2013 r. poz. 1347). Minister Zdrowia corocznie dofinansowuje najdłuższą, a tym samym najdroższą, formę kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych (18–24 miesięcy), na podstawie z art. 70 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie minimalnej liczby miejsc szkoleniowych dla pielęgniarek i położnych, maksymalnej kwoty dofinansowania jednego miejsca szkoleniowego oraz maksymalnej kwoty przeznaczonej na szkolenia specjalizacyjne w 2016 r. (Dz. Urz. Min. Zdrow., poz. 84), w roku bieżącym przewidziane jest uruchomienie co najmniej 2 250 miejsc szkoleniowych dla pielęgniarek i położnych, dofinansowanych ze środków Funduszu Pracy. Natomiast koszt dofinansowania jednego miejsca szkoleniowego, za cały okres trwania specjalizacji dla pielęgniarki/położnej rozpoczynającej specjalizację w 2016 r. – wynosi 3 500 zł. Biorąc pod uwagę dane demograficzne, szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego zostało uznane za dziedzinę priorytetową w każdym województwie w 2014 r., natomiast w 2015 r. dziedzina ta także była dziedziną priorytetową i otrzymała dofinansowanie w 8 województwach.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w trakcie realizacji jest 39 edycji szkoleń specjalizacyjnych w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego, w tym 24 dofinansowane, w których uczestniczy 1 154 pielęgniarek, w tym 600 korzysta z miejsc dofinansowanych (wg stanu na dzień 20 kwietnia 2016 r., przekazane dane mogą ulec zmianie z uwagi na trwające prace związane z opracowaniem sprawozdania za rok 2015). Dodatkowo w 2016 r. przewiduje się dofinansowanie specjalizacji w tej dziedzinie w 6 województwach w kraju, co pozwoli na objęcie dofinansowaniem dodatkowych 150 miejsc szkoleniowych. Liczba pielęgniarek z tytułem specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego w podziale na województwa przedstawia się następująco:

Liczba pielęgniarek z tytułem specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego w podziale na województwa.

Województwo	Szkolenie specjalizacyjne Pielęgniarstwu geriatryczne														Łącznie	
	Dziedzina	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014		2015
dolnośląskie	-	-	-	-	-	-	12	23	-	28	-	-	-	-	14	77
kujawsko-pomorskie	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	32	32	29	5	101
lubelskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	25	27	55
lubuskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	4
łódzkie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
małopolskie	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	27	31
mazowieckie	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3	5
opolskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
podkarpackie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	1	33
podlaskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
pomorskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	4
śląskie	-	-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	24	-	-	63	121
świętokrzyskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
warmińsko-mazurskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
wielkopolskie	-	-	-	-	-	18	40	37	31	1	-	6	1	-	134	
zachodnio-pomorskie	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	26	-	23	63	
Łącznie	-	-	-	-	-	35	31	64	38	78	1	58	69	91	173	638

Ponadto rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie wykazu dziedzin pielęgniarstwa oraz dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia, w których może być prowadzona specjalizacja i kursy kwalifikacyjne (Dz. U. poz. 1562) wprowadziło od dnia 24 sierpnia 2015 r. możliwość kształcenia w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego dla pielęgniarek na poziomie kursu kwalifikacyjnego.

W procesie programowania wsparcia ze środków Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Ministerstwo Zdrowia we współpracy z ówczesnym Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju brały pod uwagę sytuację kadry pielęgniarskiej i położniczej w Polsce. Punktem wyjścia dla interwencji EFS w latach 2014–2020, dotyczącej wsparcia kadr systemu ochrony zdrowia, były: spodziewane wystąpienie w niedługiej perspektywie czasu znacznych niedoborów kadry pielęgniarek i położnych oraz zwiększające się zapotrzebowanie na świadczenia medyczne i opiekuńcze w związku ze starzeniem się społeczeństwa.

Mając na uwadze wagę wyzwań w kontekście zarządzania kadrami medycznymi w Polsce oraz biorąc pod uwagę zakres interwencji możliwej do sfinansowania z EFS, podjęto decyzje o skoncentrowaniu działań dedykowanych rozwojowi kompetencji zawodowych i kwalifikacji kadr medycznych w PO WER. W osi priorytetowej *Wsparcie dla obszaru zdrowia* na kształcenie kadr medycznych przeznaczono ok. 221 mln euro.

Dzięki tym środkom możliwe jest wsparcie kształcenia przeddyplomowego pielęgniarek i położnych, ze szczególnym uwzględnieniem jakości kształcenia praktycznego poprzez tworzenie Centrów Symulacji Medycznej. Głównym celem podejmowanych działań jest zwiększenie liczby absolwentów studiów na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo. Zaplanowano, że w 2023 r. dodatkowa liczba osób, które dzięki wsparciu Programu uzyskają uprawnienia do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, wyniesie 10 625 osób.

W dniu 5 listopada 2015 r. Minister Zdrowia ogłosił konkurs pn. *„Realizacja programów rozwojowych dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie kształcenia pielęgniarek i położnych ukierunkowanych na zwiększenie liczby absolwentów ww. kierunków”*. Projekty składane w odpowiedzi na przedmiotowy konkurs zakładają przygotowanie programu rozwojowego, który przyczyni się do wzrostu o min. 25% liczby absolwentów kierunków pielęgniarstwa i/lub położnictwa u Projektodawcy w stosunku do średniej liczby absolwentów tych kierunków (poziom licencjata pielęgniarstwa i/lub położnictwa) z ostatnich 3 lat przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Projekty realizowane będą w formie partnerstwa uczelni z podmiotami leczniczymi lub związkami pracodawców branży ochrony zdrowia, które to podmioty – zgodnie z założeniem konkursu – mają zapewnić zatrudnienie (na podstawie umowy o pracę) dla minimum 15% absolwentów przez okres co najmniej 12 miesięcy od chwili zakończenia udziału w projekcie. Zatrudnienie nowych pielęgniarek i położnych (absolwentów uczelni, z którą została podpisana umowa partnerska) nie może spowodować zmniejszenia wskaźnika zatrudnienia w danym podmiocie leczniczym w odniesieniu do danych z ostatnich trzech lat. Wnioskodawcą mogą być szkoły wyższe publiczne bądź niepubliczne, kształcące na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo, których jednostki spełniają w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu warunki, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo na poziomie licencjata – zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1435, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Alokacja na konkurs wynosi 90 mln PLN. Nabór wniosków trwał do 5 lutego 2016 r., złożono 21 wniosków. Obecnie trwa ich ocena.

Dodatkowo, w ramach PO WER Ministerstwo Zdrowia w październiku 2015 r. rozpoczęło realizację projektu analitycznego (komplementarnego do projektu ukierunkowanego na zwiększenie liczby absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo), w którym wypracowane zostaną rozwiązania mające na celu poprawę jakości kształcenia oraz warunków zatrudnienia kadry pielęgniarskiej w polskim systemie ochrony zdrowia.

Ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wspierane będzie także, jak wyżej wspomniano, kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych w obszarach związanych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi kraju. Powyższe działania powinny przyczynić się do zapewnienia odpowiedniego do potrzeb zasobu wykwalifikowanych pielęgniarek i położnych jak również dostosowania opieki zdrowotnej do potrzeb społecznych oraz wyzwań demograficznych.

W dniu 8 października 2015 r. Departament Funduszy Europejskich w Ministerstwie Zdrowia, pełniący funkcję Instytucji Pośredniczącej dla PO WER, ogłosił konkurs na realizację projektów w ramach V Osi priorytetowej *Wsparcie dla obszaru zdrowia*, Działania 5.4 *Kompetencje zawodowe i kwalifikacje kadr medycznych*. Przedmiotem konkursu są projekty przewidujące wsparcie edukacyjne dla pielęgniarek i położnych w formie kursów specjalistycznych oraz kwalifikacyjnych w obszarach związanych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi.

Wnioskodawcami mogły być:

- uczelnie, szkoły prowadzące działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych oraz podmioty lecznicze,
- inne podmioty po uzyskaniu wpisu do właściwego rejestru podmiotów prowadzących kształcenie podyplomowe, zwanego dalej „rejestrem”, będącego rejestrem działalności regulowanej.

Alokacja na konkurs wynosiła: 30 000 000 PLN.

W projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego wyłonionych do dofinansowania w ramach przedmiotowego konkursu przewiduje się wsparcie edukacyjne w następujących formach:

- kurs specjalistyczny: Ordynowanie leków i wypisywanie recept dla pielęgniarek i położnych,
- kurs specjalistyczny: Wywiad i badanie fizykalne dla pielęgniarek i położnych,
- kurs kwalifikacyjny: Pielęgniarstwo onkologiczne,
- kurs specjalistyczny: Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego,
- kurs specjalistyczny: Opieka pielęgniarska nad chorymi dorosłymi w leczeniu systemowym nowotworów,
- kurs kwalifikacyjny: Pielęgniarstwo psychiatryczne,
- kurs specjalistyczny: Rehabilitacja osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi,
- kurs specjalistyczny: Wykonanie badania spirometrycznego,
- kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa geriatrycznego dla pielęgniarek.

Uczestnik może wziąć udział w jednym kursie. Wyjątek stanowią kursy specjalistyczne pozwalające pielęgniarkom i położnym zdobyć dodatkowych uprawnień, tj. ordynowanie leków i wypisywanie recept dla pielęgniarek i położnych oraz wywiad i badanie fizykalne dla pielęgniarek i położnych. Zgodnie z art. 15b ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej*, pielęgniarka i położna mogą ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (w tym także wystawiają na nie recepty) po uprzednim osobistym badaniu fizykalnym pacjenta.

W wyniku realizacji projektów wyłonionych w przedmiotowym konkursie minimum 10 000 pielęgniarek i położnych zostanie objętych kształceniem podyplomowym w obszarach związanych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi, w tym 4 000 pielęgniarek i położnych zdobędzie nowe uprawnienia zawodowe w wyniku ukończenia kursu specjalistycznego pn. *Ordynowanie leków i wypisywanie recept dla pielęgniarek i położnych*. Nabór wniosków o dofinansowanie został przeprowadzony do 10 grudnia 2015 r. W dniu 4 kwietnia 2016 r. na stronie internetowej www.zdrowie.gov.pl zamieszczono informację o rozstrzygnięciu konkursu. Wysokość środków w konkursie została zwiększona do poziomu 68,8 mln zł. Dzięki temu możliwe było zakontraktowanie 27 najlepiej ocenionych projektów. Aktualnie trwa procedura podpisywania umów o dofinansowanie z wykonawcami.

Projekty zrealizowane

Ponadto, w latach 2012–2015 Ministerstwo Zdrowia, w partnerstwie z Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, realizowało projekt systemowy pn. *Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej*, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Jego celem była poprawa opieki nad osobami w wieku podeszłym

w Polsce poprzez podniesienie kompetencji (szkolenie) kadr medycznych w zakresie opieki geriatrycznej. W okresie realizacji projektu, kursy z zakresu opieki geriatrycznej ukończyło:

- 1368 lekarzy poz,
- 2176 fizjoterapeutów,
- 4064 pielęgniarek poz,
- 467 opiekunów medycznych,
- 163 terapeutów środowiskowych.

Szkolenia poszczególnych grup zawodowych realizowane były na podstawie programów kształcenia opracowanych przez zespoły ekspertów powołane w ramach Zespołu ds. Zdrowotnej Polityki Senioralnej przy Ministrze Zdrowia. Założeniem było, aby wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej, przyczyniło się do wypracowania modelu opieki nad osobami starszymi na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym w środowisku zamieszkania.

W projekcie, na podstawie m.in. ankiet wypełnianych przez uczestników szkoleń oraz wywiadów z ekspertami, przeprowadzona została ewaluacja obecnego systemu opieki nad osobami starszymi w Polsce. Na jej podstawie zostały opracowane założenia kompleksowej opieki nad osobami starszymi na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki jej realizacji, w tym poprawy systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej. Założeniem projektu było podniesienie świadomości społeczeństwa, w tym kadr medycznych oraz osób odpowiedzialnych za realizację i finansowanie świadczeń zdrowotnych na temat potrzeby sprawowania kompleksowej, interdyscyplinarnej opieki nad osobami starszymi na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej. Projekt był przedsięwzięciem ogólnopolskim.

Ministerstwo Zdrowia, we współpracy z Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych, w latach 2013–2015 realizowało także projekt systemowy „*Rozwój kompetencji i umiejętności kadry pielęgniarskiej, w kontekście zmian epidemiologicznych będących następstwem starzejącego się społeczeństwa*”, którego elementem był kurs specjalistyczny pn. „*Kompleksowa pielęgniarska opieka nad pacjentem z najczęstszymi schorzeniami wieku podeszłego*”.

Projekt skierowany był do pielęgniarek i pielęgniarzy z terenu całej Polski, posiadających prawo wykonywania zawodu i aktualne zatrudnienie w zawodzie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Z uwagi na duże zainteresowanie udziałem w kursie wśród kadry pielęgniarskiej, wstępnie założony wskaźnik został znacznie zwiększony i ostatecznie od listopada 2013 r. do sierpnia 2015 wyniósł 12 876 osób, w tym 12 736 pielęgniarek i 140 pielęgniarzy. Kurs realizowany był na obszarze całej Polski (w tym na obszarze każdego województwa i każdej okręgowej izby pielęgniarek i położnych) przez uprawnionych organizatorów kształcenia, wyłanianych w trybie zamówień publicznych.

Opiekun medyczny

W związku ze stale zwiększającym się zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne oraz pogłębiającym się deficytem w zakresie zabezpieczenia świadczeń pielęgnacyjno-opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.), wprowadzono możliwość kształcenia w zawodzie opiekun medyczny. Aktualnie kształcenie w przedmiotowym zawodzie prowadzone jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7, z późn. zm.). Rozporządzenie stanowi, że kształcenie w zawodzie opiekun medyczny może być prowadzone zarówno w szkołach policealnych, jak i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Kształcenie w tym zawodzie w szkołach policealnych trwa jeden rok. Według stanu na dzień 21 stycznia 2016 r. liczba szkół kształcących w zawodzie opiekun medyczny wynosi 639. Należy równocześnie podkreślić, że aktem prawnym regulującym zasady kształcenia oraz zakres wiedzy i umiejętności jakie powinien mieć absolwent kończący szkołę w zawodzie opiekun

medyczny, jest rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U z 2012 r. poz. 184, z późn. zm.). Zgodnie z tym rozporządzeniem ww. absolwent powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) rozpoznawania i rozwiązywania problemów opiekuńczych osoby chorej i niesamodzielnej w różnym stopniu zaawansowania choroby i w różnym wieku;
- 2) pomagania osobie chorej i niesamodzielnej w zaspokajaniu potrzeb biopsychospołecznych;
- 3) asystowania pielęgniarce i innemu personelowi medycznemu podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych;
- 4) konserwacji, dezynfekcji przyborów i narzędzi stosowanych podczas wykonywania zabiegów;
- 5) podejmowania współpracy z zespołem opiekuńczym i terapeutycznym podczas świadczenia usług z zakresu opieki medycznej nad osobą chorą i niesamodzielną.

Po ukończeniu kształcenia absolwent przystępuje do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Egzamin ten przeprowadza okręgowa komisja egzaminacyjna. Absolwent, który zdał ww. egzamin, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy jest obowiązany uwzględnić w realizowanym na kursie programie nauczania wszystkie, wskazane w podstawie programowej kształcenia w zawodach, komponenty właściwe dla danej kwalifikacji. Ukończenie tego kursu umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zakresie danej specjalizacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną. Osoba, która ukończy kwalifikacyjny kurs zawodowy i zda egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikacje zawodowe. Dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w określonym zawodzie może otrzymać osoba, która posiada poziom wykształcenia wymagany dla danego zawodu oraz zda egzaminy z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie, czyli posiada świadectwa potwierdzające uzyskanie kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie.

Z uwagi na specyfikę kształcenia w zawodach medycznych, zawody te nie zostały podzielone na poszczególne kwalifikacje, natomiast wyodrębniono w nich tylko jedną kwalifikację – w przypadku zawodu opiekun medyczny jest to kwalifikacja „świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej”.

Tabela 1. Opiekunowie medyczni pracujący w placówkach ochrony zdrowia według podstawowego miejsca zatrudnienia – stan na dzień 31 grudnia danego roku:

<i>Rok</i>	<i>Liczba opiekunów medycznych</i>
<i>2012</i>	<i>1923</i>
<i>2013</i>	<i>2355</i>
<i>2014</i>	<i>3084</i>

Źródło: opracowanie na podstawie danych uzyskanych z Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia.

Ponadto od 31 lipca 2015 r. Ministerstwo Zdrowia prowadzi prace nad utworzeniem Wspólnych Ram Kształcenia, o których mowa w art. 49a dyrektywy 2005/36/WE. W ramach przedmiotowych działań powołano i wspólnie ustalono zakres kompetencji zawodu opiekuna medycznego, Wspólne ramy kształcenia oznaczają wspólny minimalny zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania określonego zawodu. Ww. ramy kształcenia nie zastępują krajowych programów kształcenia, chyba że dane państwo członkowskie postanowi inaczej na mocy prawa krajowego,

Polska wyraziła zainteresowanie udziałem w pracach nad przygotowaniem wspólnych ram kształcenia dla tego zawodu, jednakże bez zobowiązania się do wdrożenia tych ram. Łącznie z Polską obecnie w ww. pracach uczestniczy 26 państw członkowskich.

Podsumowanie dotychczasowych prac pozwala na stwierdzenie, że Wspólne Ramy Kształcenia będą bardzo zbliżone do obecnie obowiązującej podstawy programowej kształcenia dla zawodu opiekuna medycznego.

Fizjoterapeuci

Z kolei, osoby wykonujące zawód fizjoterapeuty uczestniczą obecnie w realizacji świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (Dz. U. poz. 1522).

W świetle obowiązujących przepisów prawnych, kwalifikacje do wykonywania zawodu fizjoterapeuty w Polsce można zdobyć wyłącznie w toku studiów wyższych na kierunku fizjoterapia. Są to studia pierwszego i drugiego stopnia, na których można uzyskać tytuł licencjata lub magistra na kierunku fizjoterapia. Absolwent studiów pierwszego stopnia powinien uzyskać wykształcenie i przygotowanie zawodowe do pracy z osobami chorymi, w szczególności w zakresie stosowania czynników naturalnych (fizykalnych) w profilaktyce i w celach leczniczych. Absolwent powinien być przygotowany do pracy w placówkach opieki zdrowotnej, ośrodkach dla osób niepełnosprawnych, ośrodkach sportowych oraz w szkolnictwie – po ukończeniu specjalności nauczycielskiej. Studia drugiego stopnia na kierunku fizjoterapia przygotowują natomiast do samodzielnej pracy z osobami chorymi, przede wszystkim w zakresie stosowania czynników fizykalnych w profilaktyce i w celach leczniczych oraz uprawienia do podjęcia specjalizacji z zakresu fizjoterapii.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020

Niezależnie od powyższego należy przypomnieć, że Minister Zdrowia – dostrzegając zmiany demograficzne – opracował ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. poz. 1916). Celem regulacji jest utworzenie struktur odpowiedzialnych za koordynację i monitorowanie działalności władz publicznych wpływających na zmianę stanu zdrowia populacji, zapewnienie stabilnych mechanizmów finansowania, jak również usystematyzowanie zadań z zakresu zdrowia publicznego, zapewnienie ich ciągłości, adekwatności i kompleksowości.

Dzięki przyjęciu, wydawanego na podstawie ww. ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020, którego jednym z celów operacyjnych jest utrzymanie i poprawa zdrowia osób starszych, będzie możliwe wzmocnienie działań polegających na zapobieganiu chorobom i problemom zdrowotnym w różnych grupach wiekowych, a także umożliwienie jak najdłuższego pozostawania w zdrowiu (które jest warunkiem pełnego uczestnictwa w pracy, życiu społecznym i rodzinnym).

Powyższy cel operacyjny będzie realizowany poprzez prowadzenie polityki senioralnej ukierunkowanej na jak najdłuższą aktywność społeczną, zawodową i rodzinną osób starszych, w tym:

- 1) tworzenie przyjaznej seniorom przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 2) wspieranie aktywności osób starszych na poziomie lokalnym;
- 3) wspieranie osób starszych poprzez umożliwienie korzystania z nowoczesnych technologii przeciwdziałających e-wykluczeniu;
- 4) zbudowanie instrumentów promujących zachowania prozdrowotne w wieku przedemerytalnym w zakładach pracy, opracowanie instrumentów sprzyjających kształtowaniu profilaktyki chorób oraz niesprawności wieku okołoemerytalnego;
- 5) podejmowanie działań niwelujących skutki ubóstwa i zapobieganie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób starszych;

- 6) kształtowanie polityki społecznej i rodzinnej w sposób przyczyniający się do ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu;
- 7) wspieranie i promowanie zorganizowanych zajęć adresowanych do osób starszych, z włączeniem w nie młodszych pokoleń, w celu wzmacniania więzi międzypokoleniowych;
- 8) zbudowanie instrumentów wspierających realizację programów podtrzymujących zachowanie zdolności do pracy pracowników.

Podejmowanie oraz promowanie działań sprzyjających zdrowemu i aktywnemu starzeniu się będzie polegało również na dostosowaniu systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych poprzez:

- 1) przygotowanie systemu opieki zdrowotnej do udzielania świadczeń zdrowotnych z uwzględnieniem charakterystycznej w tej grupie wiekowej wielochorobowości i niepełnosprawności, w tym opracowanie i wdrożenie zasad koordynacji opieki nad osobami starszymi we współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej;
- 2) dostarczanie i udoskonalanie świadczeń opieki zdrowotnej zawierających komponenty edukacyjne, w szczególności dotyczące poradnictwa żywieniowo-dietetycznego;
- 3) zapewnianie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej ukierunkowanych na wczesne wykrywanie schorzeń występujących powszechnie u osób starszych i zapobieganie im (zapobieganie powstawaniu tzw. wielkich zespołów geriatrycznych);
- 4) opracowanie i wdrożenie bilansu zdrowotnego 60-latka;
- 5) rozwój usług i ośrodków geriatrycznych i wprowadzenie elementów geriatryi do praktyki lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej;
- 6) rozwijanie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych i rehabilitacyjnych dostosowanych do potrzeb osób starszych, niesamodzielnych;
- 7) profilaktykę upadków u osób starszych.

Wyżej wskazane działania będą podejmowane we współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwem Cyfryzacji, Narodowym Funduszem Zdrowia, Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładem Higieny, Narodowym Instytutem Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. Eleonory Reicher, Centralnym Instytutem Ochrony Pracy – Państwowym Instytutem Badawczym, instytutami badawczymi w dziedzinie medycyny pracy, a także Uniwersytetami Trzeciego Wieku oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Wybór realizatorów poszczególnych zadań będzie się odbywał w trybie konkursowym albo wnioskowym, stosownie do postanowień projektowanego NPZ.

Odnosząc się do kwestii dostępności poradni i oddziałów geriatrycznych należy wyraźnie podkreślić, że ich liczba oraz finansowanie poszczególnych placówek z roku na rok znacząco rośnie. Z danych przekazanych przez NFZ wynika, że liczba oddziałów geriatrycznych zwiększyła się z 30 w 2010 r. do 54 w 2015 r., poradni geriatrycznych z 68 w 2010 r. do 81 w 2015 r., zaś wartość umów zawieranych ze świadczeniodawcami wzrosła z ok. 43 mln zł w 2010 r. do ok. 84 mln zł w 2015 r. Docelowo, w zależności od dostępności środków, planowany jest dalszy znaczny wzrost nakładów na rozwój opieki geriatrycznej.

Biorąc pod uwagę kwestię środowiskowej pielęgniarstwa opieki długoterminowej, opieki pielęgniarstwa w domach pomocy społecznej oraz kwestie racjonalnego wydawania środków w przedmiotowym zakresie należy zauważyć, że resort zdrowia dostrzega zasygnalizowane trudności w dostępie do ww. świadczeń. Jak już wcześniej wspomniano, należy liczyć się z występowaniem w niedługiej perspektywie czasu zjawiska pogłębiania się deficytu kadry pielęgniarek i położnych oraz zwiększającym się zapotrzebowaniem na świadczenia medyczne i opiekuńcze w związku ze starzeniem się społeczeństwa. Dlatego też, Ministerstwo Zdrowia planuje szczególny nacisk położyć na kształcenie oraz wsparcie kadry pielęgniarstwa i położniczej w Polsce, a także na deinstytucjonalizację opieki medycznej (opiekunowie medyczni, fizjoterapeuci).

Ponadto, planowana jest również reforma finansowania systemu ochrony zdrowia. Wprowadzenie budżetowego systemu finansowania świadczeń opieki zdrowotnej będzie pociągało za sobą konieczność wzajemnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i systemu ochrony zdrowia, co powinno przełożyć się na ich efektywniejsze funkcjonowanie.

Z kolei, jeśli chodzi o kwestię przyszłości hospicjów domowych i stacjonarnych należy wskazać, że mapy potrzeb zdrowotnych, o których mowa w ustawie z dnia 22 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw, będą obejmowały wyłącznie główne elementy systemu opieki zdrowotnej, tj. POZ, AOS oraz lecznictwo zamknięte.

W tym miejscu należy wskazać, w dniu 29 czerwca 2016 r. zostało ogłoszone obwieszczenie Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie *taryf świadczeń gwarantowanych w rodzaju opieka paliatywna i hospicyjna*, zgodnie z którym zostały ustalone taryfy w odniesieniu do świadczenia bazowego, tj. osobodnia w hospicjum domowym, któremu przyporządkowano wartość taryfy równą 1 punkt, zaś koszt świadczenia bazowego oszacowano na wartość 56,19 zł. W pierwszej kolejności zaproponowano zwiększenie obowiązujących taryf w opiece paliatywnej i hospicyjnej o:

- 1) 30% – w przypadku świadczeń w oddziale medycyny paliatywnej i hospicjum stacjonarnym;
- 2) 21% – w przypadku porady w poradni medycyny paliatywnej;
- 3) 1,5% – w przypadku świadczeń w hospicjum domowym.

Z kolei, w odniesieniu do pielęgniarstwa długoterminowego AOTMiT proponuje zwiększenie obowiązujących taryf o połowę. Opublikowane taryfy będą obowiązywać od 1 stycznia 2017 r.

Natomiast wsparcie opieki paliatywnej i hospicyjnej ze środków europejskich jest przewidziane w dokumencie pn. „*Krajowe Ramy Strategiczne. Policy Paper dla Ochrony Zdrowia na lata 2014–2020*”, wskazującym narzędzia służące wsparciu ww. obszaru zdrowia.

W odniesieniu do opieki paliatywnej warto wskazać narzędzie nr 17 pn. „*Wsparcie podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej (roboty budowlane, doposażenie)*”. Projekty będą polegały na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, robót budowlanych oraz wyposażeniu w sprzęt medyczny podmiotów leczniczych zajmujących się leczeniem w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – rozwiązaniach w zakresie ICT (oprogramowanie, sprzęt). Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów będą kwalifikowalne, pod warunkiem, że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. Wdrażanie niniejszego narzędzia zaplanowane jest w ramach właściwych Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO). Warto również wspomnieć o narzędziu nr 18 pn. „*Wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, w szczególności poprzez rozwój alternatywnych form opieki nad osobami niesamodzielnymi (w tym osobami starszymi)*”. Celem przedmiotowego narzędzia jest stymulacja rozwoju zdeinstytucjonalizowanych form opieki nad osobami zależnymi w celu zapobiegania umieszczaniu ich w zakładach stacjonarnych (w szczególności na oddziałach szpitalnych), poprzez rozwój różnorodnych zintegrowanych usług.

W ramach przedmiotowego narzędzia wspierane będą projekty przyczyniające się do rozwoju form opieki nad osobami zależnymi, w tym nad osobami starszymi, poprzez działania o charakterze pilotażowym, a także wdrożeniowym, m.in. takie jak:

- 1) opracowanie standardu dla dziennego domu opieki oraz środowiskowych form pomocy/samopomocy i innych alternatywnych form opieki;
- 2) wsparcie tworzenia i działalności dziennych domów opieki oraz innych form opieki nad osobami zależnymi, w tym nad osobami starszymi;

- 3) szkolenia dla opiekunów (w szczególności członków rodzin) w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym osobami starszymi;
- 4) przygotowanie i tworzenie wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagającego, połączone z doradztwem w doborze sprzętu, treningami z zakresu samoobsługi wypożyczonego sprzętu oraz przygotowanie warunków do opieki domowej;
- 5) wsparcie projektów teleopieki, czyli doradztwa telefonicznego i bezpośredniej pomocy (m.in. lekarzy, pielęgniarek i opiekunów medycznych) na wezwanie w szczególnej sytuacji;
- 6) szkolenia oraz doradztwo w zakresie dostosowania podmiotów leczniczych do potrzeb osób zależnych, w tym osób starszych.

Wdrażanie niniejszego narzędzia zaplanowane jest w ramach właściwych RPO oraz PO WER.

Podsumowując pragnę zaznaczyć, że Ministerstwo Zdrowia prowadzi szereg działań o charakterze systemowym ukierunkowanych na stworzenie efektywnego modelu opieki geriatrycznej. Podejmowane wysiłki mają na celu poprawę dostępności i jakości świadczeń dedykowanych osobom starszym w Polsce.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Sekretarz Stanu
Jarosław Pinkas

Oświadczenie senatora Jerzego Czerwińskiego

skierowane do ministra finansów Pawła Szałamachy

Szanowny Panie Ministrze!

Rząd Prawa i Sprawiedliwości, którego jest pan członkiem, realizuje bardzo ambitny plan reform, akceptowany przez społeczeństwo i dający temu rządowi duże poparcie tego społeczeństwa. Pana resort ma w tym planie szczególne znaczenie – jest odpowiedzialny za dostarczenie środków na sfinansowanie poszczególnych projektów, np. sztandarowego obecnie programu 500+. Jeśli tych pieniędzy będzie za mało, to, po pierwsze, niektórych zamierzeń nie uda się zrealizować, po drugie, z uwagi na drastycznie niskie wpływy sam fakt rządzenia przez Prawo i Sprawiedliwość będzie mógł być skutecznie podważany.

Dlatego też niepokoi mnie zjawisko spowolnienia prac legislacyjnych prowadzonych w resorcie. Wyrażne i konkretne zapowiedzi wyborcze dotyczące uszczelnienia systemu podatkowego niestety nie zostały do chwili obecnej, pomimo upływu ponad pół roku, w pełni zrealizowane, szczególnie w zakresie podatku VAT, z którego wpływy uszczuplane są najbardziej.

Panie Ministrze, dlaczego tak długo trwają prace nad zapowiedzianymi i koniecznymi projektami? Czy opowiada się Pan za nowelizacją obecnie obowiązującej ustawy, czy za uchwaleniem nowej ustawy o VAT, czy wręcz za nowym rozwiązaniem systemowym w zakresie prawa podatkowego? Kiedy możemy spodziewać się odpowiednich projektów w parlamencie? Proszę również o określenie, jakie jeszcze zamierzenia legislacyjne, w jakich sferach związanych z dochodami budżetu państwa i kiedy zamierza Pan zrealizować w najbliższym okresie.

Mój niepokój pogłębia jeszcze stan faktyczny, który od pewnego czasu można zaobserwować w służbach Panu podległych. Chodzi o protesty w Służbie Celnej – jej funkcjonariusze sprzeciwiają się utracie statusu służby mundurowej, co ma nastąpić po wejściu w życie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Gwałtowne przyspieszenie prac nad tą ustawą przy jednoczesnym zastopowaniu reformy emerytalnej dla funkcjonariuszy celnych spowodowało załamanie się ich zaufania do kierownictwa Służby Celnej i Ministerstwa Finansów i związaną z tym falę protestów.

Czy prawdą jest, że perturbacje na granicach, zaburzenia w odprawach celnych, strajk włoski, zwiększenie absencji chorobowej celników, wielokilometrowe kolejki do przejść granicznych skutkują przenoszeniem się podmiotów z odprawami do innych krajów Unii? Czy stosowana jest tzw. zielona fala, czyli wymuszanie, presja na odstępowanie od kontroli bądź wykonywanie jej w sposób pobieżny? Jak duże są szacowane straty, spadek dochodów budżetowych z tym związany? Czy obecny czas, kiedy trzeba maksymalizować wpływy do budżetu, jest najodpowiedniejszy do przeprowadzania zmian w aparacie fiskalnym, który jest odpowiedzialny za bezpośrednią realizację tych wpływów? Jak Pan minister zamierza zakończyć ten niekorzystny dla gospodarki stan chaosu na polskich granicach?

Z wyrazami szacunku
Jerzy Czerwiński

Odpowiedź

Warszawa, 29 lipca 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana senatora Jerzego Czerwińskiego podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r., uprzejmie informuję, co następuje.

W chwili obecnej nie są prowadzone w resorcie finansów prace nad uchwaleniem nowej ustawy o podatku od towarów i usług. Aktualnie trwają natomiast prace nad projektem ustawy wprowadzającym dodatkowe rozwiązania mające na celu ograniczenie i zapobieganie oszustwom i nadużyciom oraz poprawę ściągalności podatku VAT – tzw. pakiet rozwiązań uszczelniających. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UA21) przewiduje zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r. poz. 710, z późn. zm.) oraz w ustawach: z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) i z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Należy podkreślić, iż kształt projektowanych regulacji w związku z trwającymi pracami nad tym projektem nie jest ostateczny. W dalszym ciągu jest on przedmiotem pogłębionych analiz, których rezultatem ma być wypracowanie przepisów w kształcie najbardziej odpowiadającym celom ich wprowadzenia.

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 października 2016 r., z wyjątkiem części przepisów, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Jednocześnie poza pracami nad ww. projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw należy wymienić cały szereg już wprowadzonych rozwiązań uszczelniających system podatkowy:

- 1) założenie spółki celowej do wypracowania narzędzi informatycznych umożliwiających automatyzację kontroli, szczególnie w obszarze VAT,
- 2) zmiany w jednolitym pliku kontrolnym zmierzające do umożliwienia wprowadzenia pełnej automatyzacji kontroli VAT i ograniczenia karuzel vatowskich oraz zjawiska wystawiania pustych faktur.

Nowelizacja ustawy Ordynacja podatkowa wprowadziła, z dniem 1 lipca 2016 r., ujednoliconą postać elektroniczną ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych tzw. JPK, w którym podatnicy oraz kontrahenci podatników będą obowiązani przekazywać dane na żądanie organu podatkowego. Umożliwia to prowadzenie wstępnej, automatycznej weryfikacji zgodności tych dowodów z zapisami ksiąg podatkowych. Celem tej zmiany jest również zmniejszenie kosztów funkcjonowania służb kontrolnych i poprawa ich wyników,

- 3) uchwalenie ustawy z dnia 7 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1052) – tzw. „pakiet paliwowy”.

Zmienione przepisy wejdą w życie z dniem 1 sierpnia 2016 r. i mają one przeciwdziałać oszustwom w podatku VAT w obszarze paliw. Podstawowym celem zmian jest uniemożliwienie obchodzenia zabezpieczającej funkcji koncesji OPZ w obrocie paliwami, uszczelnienie poboru podatku VAT w zakresie obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą oraz uszczelnienie systemu koncesjonowania obrotu paliwami płynnymi z zagranicą,

- 4) uchwalenie ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 780).

Ustawa ta wprowadza regulacje w podatkach dochodowych stanowiące o braku prawa do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów lub konieczności zmniejszenia takich kosztów o kwotę płatności w przypadku, gdy podatnik, będący przedsiębiorcą, dokonałby płatności na rzecz innego przedsiębiorcy w sposób naruszający postanowienie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, tj. z pominięciem rachunku płatniczego. Jednocześnie ustawa obniża w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej limit wartości transakcji pomiędzy przedsiębiorcami obowiązkowo dokonywanych poprzez rachunek płatniczy, z obecnych 15 tys. euro na 15 tys. zł.

Proponowane regulacje będą miały pozytywny wpływ na zwiększenie transparentności dokonywanych transakcji, wzrost uczciwej konkurencji między przedsiębiorcami. Obniżenie omawianego limitu powinno przyczynić się do zwiększenia dochodów budżetu państwa poprzez zmniejszenie szarej strefy oraz ograniczenie fikcyjnych transakcji.

Przepisy tej ustawy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Ponadto w resorcie finansów planowane są kolejne zmiany przepisów, których celem jest uszczelnienie systemu podatkowego oraz zwiększenie efektywności poboru podatków – w tym zakresie prowadzone są prace nad następującymi projektami:

- 1) nowelizacją przepisów Kodeksu karnego skarbowego w obszarach usprawnienia i poprawy efektywności prowadzonych postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe oraz zaostrzenia sankcji karnych za wybrane czyny zabronione o szczególnej szkodliwości dla finansów publicznych – szczególnie czyny związane z uchylaniem się od opodatkowania oraz z wyłudzeniem nienależnych zwrotów VAT (obróć fikcyjnymi fakturami) – projekt skierowano do konsultacji do Ministra Sprawiedliwości.
- 2) wprowadzeniem zmian w zakresie zasad opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, polegających na obniżeniu stawki podatku dochodowego z 19% do 15% dla małych firm, w celu wsparcia tej grupy przedsiębiorstw. Zapowiedź ta realizuje rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, który wpłynął do Sejmu w dniu 24 czerwca 2016 r. (druk nr 669). Zgodnie z tym projektem obniżenie stawki podatku dochodowego od osób prawnych z 19% do 15% dotyczyć ma małych podatników tego podatku (tj. podatników, u których wartość przychodu ze sprzedaży wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1.200.000 euro) oraz pod pewnymi warunkami, podatników rozpoczynających działalność (w roku rozpoczęcia działalności).

Poza wyżej omówioną zmianą projekt wprowadza zmiany przepisów obu ustaw o podatku dochodowym mające na celu uszczelnienie systemu podatku dochodowego poprzez doprecyzowanie obecnie funkcjonujących regulacji eliminujące wątpliwości interpretacyjne, mogących skutkować unikaniem opodatkowania niektórych dochodów, ograniczenie stosowania niektórych preferencji podatkowych w przypadku transakcji dokonywanych wyłącznie lub głównie w celu uzyskania korzyści podatkowej (bez uzasadnionych przyczyn ekonomicznych), jak również zmianę przepisów wykorzystywanych w stosowanych przez podatników schematach optymalizacyjnych.

W ramach tych rozwiązań proponuje się:

- doprecyzowanie – w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych – oraz wprowadzenie – w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych – katalogu przypadków, w których dochód podatnika podlegającego ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu uznaje się za uzyskany „na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”,
- określenie zasady ustalania przychodu – z tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółce w zamian za wkład niepieniężny – w wysokości wartości tego wkładu określonej w umowie lub podobnym dokumencie, nie mniejszej niż wartość rynkowa,

- doprecyzowanie przepisów, dotyczących ustalania kosztów uzyskania przychodów w przypadku zbycia udziałów (akcji) spółki przejmującej lub nowo zawiazanej, odwołujących się do pojęcia „unicestwienia” praw inkorporowanych przez udziały (akcje),
- doprecyzowanie warunku istnienia uzasadnionych przyczyn ekonomicznych dla możliwości skorzystania z preferencyjnego opodatkowania w przypadku połączeń i podziałów spółek oraz rozszerzenie zakresu stosowania tego warunku o transakcje tzw. wymiany udziałów,
- doprecyzowanie warunku stosowania zwolnienia z opodatkowania podatkiem u źródła m.in. odsetek i należności licencyjnych otrzymywanych przez ich odbiorcę, będącego jednocześnie ich rzeczywistym właścicielem (tzw. beneficial owner). Projekt tej ustawy zakłada wejście w życie omawianych regulacji z dniem 1 stycznia 2017 r.

Zmiany objęte ww. projektem zostały przez Sejm RP uchwalone w dniu 22 lipca br.

Należy także podkreślić, że nie przewidują zagrożenia w wykonaniu dochodów budżetu państwa. Dochody te w okresie pięciu miesięcy br. wzrosły w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 11%, w tym z tytułu podatku VAT o 6,7%. Podjęte działania (nie tylko legislacyjne) przynoszą już powoli zamierzony efekt. Także zestawienie danych w zakresie wykonania dochodów podatkowych w pierwszym półroczu 2016 r. w porównaniu do pierwszego półrocza 2015 r. (na podstawie sprawozdań z izb skarbowych) wskazuje, że w podatkach pobieranych przez urzędy skarbowe wystąpił wzrost dochodów realizowanych. Jednocześnie należy wskazać, że największe jednak skutki, z uwagi na długofalowy efekt niektórych działań, zaplanowane zostały na lata 2017 i 2018.

Odnosząc się do sytuacji na przejściach granicznych uprzejmie informuję, że zawarte w oświadczeniu informacje o mających miejsce wielokilometrowych kolejkach na przejściach granicznych nie odpowiadają aktualnej sytuacji. Istotnie, przez krótki czas miały miejsce utrudnienia w dokonywaniu odpraw celnych i czas tych odpraw był wydłużony, a po wdrożeniu przez Służbę Celną procedur przewidzianych w Planie Reagowania Kryzysowego sytuacje takie zostały wyeliminowane.

Zidentyfikowane przypadki wydłużenia czasu odpraw dotyczyły wyłącznie ruchu towarowego. W celu zapewnienia płynnego przekraczania granicy przez podmioty biorące udział w wymianie towarowej z zagranicą i transporcie międzynarodowym, zwiększono obsadę kadrową na przejściach granicznych. Natomiast przekraczanie granicy w ruchu osobowym, również dzięki współpracy ze Strażą Graniczną, utrzymuje się na stabilnym poziomie, a wszystkie stanowiska pracy są obsadzone adekwatnie do występującego natężenia ruchu.

Równocześnie zauważam, że powód wydłużenia czasu odpraw jest bardziej złożony niż zostało to przedstawione w oświadczeniu. Miały na niego wpływ absencje funkcjonariuszy celnych, co na bieżąco było niwelowane przesunięciami kadrowymi, ale także wzmożone kontrole celne. Te z kolei zostały zarządzane w celu zwiększenia bezpieczeństwa obrotu towarowego z zagranicą i zapobieżenia wykorzystaniu go do działań mogących zagrozić dwóm planowanym wydarzeniom międzynarodowym – szczytowi NATO oraz Światowym Dniom Młodzieży, W związku z tymi wydarzeniami od 2 czerwca 2016 r. we wszystkich oddziałach celnych, obsługujących przejścia graniczne w ruchu lądowym, lotniczym, kolejowym i morskim, podejmowane są wzmożone działania kontrolne m.in. poprzez podwyższenie poziomu kontroli towarów, środków transportu i osób, zwiększenie zasobów kadrowych w obszarze kontroli, pełne wykorzystanie narzędzi technicznych i informatycznych oraz intensyfikację współpracy z właściwymi jednostkami Straży Granicznej.

Wzmocnienie działań kontrolnych dotyczy w szczególności zwiększenia poziomu kontroli w obszarach ryzyka związanych z:

- bezpieczeństwem obrotu towarowego z zagranicą,
- naruszaniem przepisów, dotyczących wprowadzania na teren RP i wyprowadzania z terenu RP towarów objętych ograniczeniami, zakazami obrotu ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny lub bezpieczeństwo międzynarodowe (w tym: broni, amunicji, prekursorów materiałów wybuchowych, środków odurzających i psychotropowych, preparatów chemicznych),

- naruszaniem przepisów przeciwko zdrowiu oraz ograniczeniom obrotu towarami i technologiami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa,
- nieprawidłowościami w wywiązywaniu się z obowiązków celnych i podatkowych.

Służba Celna dokładała i dokłada starań, by zminimalizować odczuwalne konsekwencje wzmożonych kontroli, mając przy tym jednak na uwadze, że działania te mimo pewnej uciążliwości, są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W efekcie prowadzonych wzmożonych działań, tylko w czerwcu 2016 r. Służba Celna ujawniła w przejściach granicznych ok. 30 kilogramów narkotyków, prawie 40 mln sztuk papierosów, 23 sztuki broni pneumatycznej oraz zatrzymała 10 nielegalnych cudzoziemców. Powyższe efekty zaprzeczają tezie o presji, jaka miałaby być wywierana na funkcjonariuszy celnych, by przeprowadzać kontrole celne pobieżnie.

Równocześnie zauważam, że zawarte w oświadczeniu informacje jakoby z powodu wzmożonych kontroli podmioty rezygnowały z odpraw celnych w Polsce nie zostały poparte żadnymi wiarygodnymi danymi. Według danych Służby Celnej w czerwcu 2016 r. odnotowano 20% wzrost liczby przyjętych zgłoszeń celnych w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

W odpowiedzi na twierdzenia dotyczące utraty przez funkcjonariuszy Służby Celnej statusu służby mundurowej uprzejmie informuję, w ramach przygotowywanej reformy administracji skarbowej wyodrębniona zostanie Służba Celno-Skarbowa, stanowiąca jednolitą i umundurowaną formację, którą będą tworzyć funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej. Należy podkreślić, że celem reformy jest zbudowanie Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) na silnej, merytorycznej kadrze, która wykorzysta swoje dotychczasowe doświadczenia. Ministerstwo Finansów jest zainteresowane najefektywniejszym wykorzystaniem istniejących kadr. Stąd założenie, że w jednostkach organizacyjnych KAS zadania będą powierzone osobom obecnie pełniącym służbę albo zatrudnionym w Służbie Celnej, zatrudnionym w urzędach kontroli skarbowej oraz w administracji podatkowej. Oznacza to oparcie działalności powstającej służby na wiedzy, zaangażowaniu i doświadczeniu osób obecnie już pracujących i pełniących służbę w strukturach podległych Ministrowi Finansów. Zatrudnienie osób będzie następowało w oparciu o potrzeby jednostek KAS, posiadane przez te osoby kwalifikacje oraz przebieg dotychczasowego zatrudnienia czy pełnienia służby tych osób, tak aby uzyskać nowoczesną, jednolitą, a przede wszystkim skuteczną służbę. Wyodrębnienie grupy pracowników cywilnych i funkcjonariuszy będzie wiązało się głównie z rodzajem wykonywanych przez nich zadań. I tak, zadania policyjne będą realizowane przez funkcjonariuszy, a typowo urzędnicze przez pracowników cywilnych. W tym miejscu należy wskazać na nietrafność zawartego w oświadczeniu twierdzenia dotyczącego „przyśpieszenia” prac na projektem ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Projekty ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej zostały wniesione do Sejmu przez grupę posłów i są przygotowywane do procesu legislacyjnego w Sejmie. Projekty są też przedmiotem analiz specjalnie powołanego przy Radzie Dialogu Społecznego Zespołu (Zespół doraźny ds. projektu ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej i projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej). Zakłada się, że prace legislacyjne w Sejmie nad ustawą o KAS zostaną rozpoczęte na początku września br. Tempo prac nad wskazanymi projektami uwzględni konsultacje społeczne i możliwość wyrażenia stanowiska przez stronę pracowniczą. Nie ma przesłanek do twierdzenia o „pośpiechu” w procesie legislacyjnym w zakresie wspomnianych projektów.

W kwestii uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy celnych należy wyjaśnić, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym funkcjonariusze Służby Celnej są objęci powszechnym systemem emerytalnym, co oznacza, że funkcjonariusze ci mogą przechodzić na emeryturę po osiągnięciu wieku 67 lat, zaś w okresie przejściowym w niższym wieku emerytalnym wg daty urodzenia.

W wyroku z dnia 3 marca 2015 r. sygn. akt K 39/13 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że niektóre przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wy-

wiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz; ich rodzin (art. 1, art. 18a ust. 1 i art. 18b ust. 1) w zakresie, w jakim wśród osób uprawnionych do świadczeń emerytalnych pomijają funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy wykonują zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4–6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, są niezgodne z art. 32 Konstytucji.

Do Parlamentu został wniesiony obywatelski projekt ustawy o zmianie ww. ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. (druk sejmowy nr 30), który przewiduje włączenie do zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych wszystkich funkcjonariuszy służby celnej. Projekt obywatelski zakłada objęcie wszystkich funkcjonariuszy Służby Celnej takim samym systemem emerytalnym jak dla pozostałych służb mundurowych i zdaniem projektodawców rozwiązanie takie wynika z realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 marca 2015 r. sygn. akt K 39/13. Obywatelski projekt ustawy zakłada, że celnicy będą przechodzić na emerytury po 15 lub 25 latach służby. Po 15 latach służby na emeryturę mogliby przejść ci funkcjonariusze celni, którzy wstąpili do służby przed dniem 1 stycznia 2013 r. Natomiast funkcjonariusze celni rozpoczynający służbę po dniu 31 grudnia 2012 r. uprawnienia emerytalne nabyliby po osiągnięciu wieku 55 lat i po odsłużeniu 25 lat. Sejm rozpoczął prace nad obywatelskim projektem ustawy regulującym uprawnienia emerytalne służby celnej pod koniec 2015 r.

Rada Ministrów dokonała oceny ww. projektu obywatelskiego na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2016 r. Rząd ocenił, że rozwiązania zaproponowane w obywatelskim projekcie zmian w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, który włącza celników do systemu emerytur mundurowych, są zbyt daleko idące. Rząd uznał też, że niezbędne są kompleksowe przepisy regulujące te kwestie. Rada Ministrów pozytywnie ocenia dążenia wnioskodawców do wypracowania rozwiązań legislacyjnych zmierzających do realizacji wyroku TK, jednak w ocenie rządu zakres uprawnień emerytalnych dla funkcjonariuszy Służby Celnej proponowanych w obywatelskim projekcie ustawy jest zbyt daleko idący i wykracza poza zakres wynikający z rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego. Dlatego też rząd proponuje, aby zgodnie z wyrokiem TK, uprawnienia emerytalne na nowych zasadach otrzymali jedynie ci funkcjonariusze Służby Celnej, którzy wykonują zadania podobne do zadań policji.

Zdaniem rządu dla realizacji wyroku TK niezbędne są kompleksowe przepisy mające na celu uregulowanie uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby Celnej. Rząd proponuje zatem, aby prace nad obywatelskim projektem były kontynuowane, z tym, że niezbędne jest istotne przebudowanie projektowanej ustawy i uwzględnienie modelu uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby Celnej przedstawionego przez rząd.

Wszelkie działania prowadzone przez rząd związane z określeniem uprawnień emerytalnych dla funkcjonariuszy celnych – w związku z wyrokiem TK w tej sprawie – miały na celu wypracowanie modelu emerytalnego dla funkcjonariuszy celnych w możliwie najkrótszym terminie.

Odnosząc się do kwestii protestów funkcjonariuszy celnych wobec planowanych przez resort finansów zmian należy również stwierdzić, że Kierownictwo Służby Celnej dokłada wszelkich starań w budowaniu właściwych relacji z przedstawicielami związków zawodowych. W praktyce przekłada się to m.in. na przeprowadzanie w sposób cykliczny spotkań, na których omawiane są najistotniejsze sprawy dotyczące Służby Celnej, w tym kierunku dalszego rozwoju oraz problemów nurtujących środowisko funkcjonariuszy celnych. Do udziału w spotkaniach zapraszani są każdorazowo przedstawiciele pięciu ogólnopolskich organizacji związkowych, działających w Służbie Celnej, a także w przypadkach tego wymagających, przedstawiciele mniejszych, regionalnych organizacji związkowych, czy central związkowych, zrzeszających ogólnopolskie organizacje związkowe Służby Celnej. Treść przedmiotowych ustaleń zawartych pomiędzy Kierownictwem Służby Celnej a związkami zawodowymi udostępniana jest do wiadomości funkcjonariuszy celnych za pośrednictwem portalu internetowego Zintegrowanego Systemu Informacji Celnej Corintia. Ponadto należy nadmienić, że

w przypadkach prowadzenia przez Ministra Finansów procesów legislacyjnych aktów prawnych oddziałujących na środowisko funkcjonariuszy i pracowników Służby Celnej przeprowadzane są konsultacje ze wszystkimi ogólnopolskimi organizacjami związkowymi, na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881). Wnioski z tych konsultacji brane są pod uwagę przy opracowywaniu ostatecznych wersji projektów aktów prawnych.

Leszek Marcin Skiba
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Roberta Dowhana

skierowane do ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej proszę o ustosunkowanie się Pana Ministra do uwag, które do ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw wniosła Polska Izba Gospodarczej Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej, do których to uwag ministerstwo nie odniosło się podczas dwudziestego posiedzenia Senatu RP.

Projekt nowelizacji wpłynął do Sejmu 5 maja 2016 r. i jako projekt poselski nie musiał zawierać oceny skutków regulacji, nie był też poprzedzony konsultacjami międzyresortowymi. Konsultacje społeczne również były ograniczone. Prace legislacyjne toczyły się pod presją czasu, a niezbędna debata merytoryczna była bardzo ograniczona. Rodzi to obawy, że przyjęcie projektu miało na celu usunięcie w pośpiechu pewnych nieprawidłowości, a wprowadziło inne, nieskuteczne czy wręcz szkodliwe rozwiązania. Są też poważne merytoryczne zastrzeżenia ze strony środowiska OZE, z których do najważniejszych należą następujące.

– Wyłączenie obowiązku zakupu energii elektrycznej przez sprzedawcę zobowiązanego od wytwórców OZE ze źródeł powyżej 500 kW, co uzależnia szczególnie niepublicznych wytwórców OZE od sprzedawców zobowiązanych i spowoduje utrwalenie monopolistycznych praktyk. A niewielkich wytwórców, którzy nie mają możliwości i narzędzi informatycznych, aby uczestniczyć w hurtowym rynku obrotu energią elektryczną i ponosić tego koszty, może całkowicie pozbawić możliwości sprzedaży wytworzonej przez siebie energii.

– Brak działań naprawczych odnośnie do rynku zielonych certyfikatów, który jest w permanentnej zapaści. Publikacja samego projektu spowodowała na TGE natychmiastowy dalszy spadek ceny praw majątkowych o kilkadziesiąt procent – ze 100 zł/MWh do poniżej 70 zł/MWh.

– Preferencja dla rozwoju spalania wielopaliwowego, które nie powoduje powstawania nowych mocy wytwórczych, nie tworzy impulsu technologicznego ani też nowych miejsc pracy. Dodatkowo wymaga stałych dostaw dużej ilości biomasy, której spalanie nie jest najbardziej efektywnym sposobem jej wykorzystania.

– Wycofanie się z taryf gwarantowanych dla prosumentów (które zostały przyjęte dzięki głosom PiS w poprzedniej kadencji Sejmu), co może przejściowo zahamować rozwój mikroenergetyki na poziomie indywidualnych gospodarstw domowych i rolnych.

W związku z przedstawionymi kwestiami wnoszę o ustosunkowanie się do wymienionych uwag do ustawy w formie pisemnej, z wyraźnym podkreśleniem stanowiska ministerstwa.

*Z poważaniem
Robert Dowhan*

Odpowiedź

Warszawa, 4.08.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiazaniu oraz w odpowiedzi na podniesione w oświadczeniu złożonym przez Pana Senatora Roberta Dowhana na 21. posiedzeniu Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r., znak: BPS/043-21-425/16, pytania dotyczące kwestii związanych z uchwaloną w dniu 22 czerwca 2016 r. ustawą o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 925), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Odpowiadając na przedstawione w oświadczeniu pytania, Minister Energii uprzejmie wyjaśnia, iż zaprezentowane w ww. poselskim projekcie ustawy mechanizmy miały na celu, oprócz zmian technicznych, także rozwój rzeczywistego, obywatelskiego ruchu prosumenckiego, nakierowanego na tworzenie instalacji OZE z myślą o zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych, a nie generowaniu wysokich zysków. Znowelizowane ww. ustawą (o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw) przepisy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o OZE”, weszły w życie w dniu 1 lipca 2016 r.

Ad pyt. 1.

Odpowiadając na pytanie 1 dotyczące obowiązku zakupu energii elektrycznej przez sprzedawcę zobowiązanego ze źródeł o mocy nie mniejszej niż 500 kW, uprzejmie informuję, iż niniejsza zmiana miała wyłącznie charakter techniczny, a jej celem było dostosowanie brzmienia przepisów ustawy o OZE dotyczących wyłącznie rozwiązań aukcyjnych do regulacji unijnych dotyczących pomocy publicznej, które posługują się pojęciem mocy zainstalowanej mniejszej niż 500 kW i dotyczą uprawnień takich wytwórców (w zakresie obowiązku zakupu). Zmiana ta dotyczy jedynie nowego zmienionego systemu wsparcia, bazującego na rozwiązaniach aukcyjnych, oraz obowiązków wytwórców, których instalacje mają moc zainstalowaną nie mniejszą niż 500 kW. Zatem, zgodnie ze zmienionym art. 92 ust. 1 ustawy o OZE „sprzedawca zobowiązany dokonuje zakupu energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, od wytwórcy tej energii, **który wygrał aukcję**, po stałej cenie ustalonej w aukcji rozstrzygniętej nie później niż w terminie do dnia 30 czerwca 2021 r., oraz wyłącznie w ilości określonej przez danego wytwórcę w złożonej przez niego ofercie”. Wytwórcy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w instalacjach o mocy nie mniejszej niż 500 kW realizować będą ten obowiązek samodzielnie. Zmiana ta miała na celu wyłącznie doprecyzowanie niejednoznacznych przepisów ustawy o OZE dotyczących obliczania tzw. ujemnego salda. W związku z tym w zakresie ujednoczenia przepisów rozdziału IV ustawy o OZE, w opinii Ministerstwa Energii, zbędnym było utrzymanie obowiązku ograniczenia mocy do 1 MW w systemie wsparcia, bazującym na rozwiązaniach aukcyjnych, w zakupie energii elektrycznej, skoro obowiązek o skutku dalej idącym został już uregulowany w art. 42 ustawy o OZE i dotyczy wszystkich wytwórców już funkcjonujących, których uprawnienia (prawa nabyte dot. obowiązku zakupu) wynikające z systemu wsparcia, bazującego na systemie świadectw pochodzenia (tzw. zielonych certyfikatach) zostały utrzymane i nie uległy zmianie.

Ad pyt. 2.

Odpowiadając na pytanie dotyczące braku działań naprawczych odnośnie do rynku zielonych certyfikatów, wskazać należy, iż system wsparcia w postaci systemu świadectw pochodzenia jest systemem rynkowym, a co z tym się wiąże ingerencja

w ten system oznaczałaby ograniczenie swobody kontraktowania i brak możliwości swobodnego oferowania (obrotu) przez wytwórców energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych świadectw pochodzenia za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii. Ten mechanizm ma zmienić bardziej przewidywalny system aukcyjny, który poprzez system cen referencyjnych zachęcał będzie do opuszczania przez przedsiębiorców nieefektywnego już systemu wsparcia OZE, jakim okazał się system zielonych certyfikatów. Element nadpodaży tzw. „zielonych certyfikatów” jest problemem wielu Państw korzystających z systemów wsparcia bazujących na systemie świadectw pochodzenia, m.in. Anglii, czy Norwegii.

Ponadto, działania naprawcze, np. w postaci system preferencyjnego wykupu świadectw pochodzenia, oznaczałaby podniesienie cen energii elektrycznej dla odbiorcy końcowego.

Ad pyt. 3.

W zakresie kwestii dotyczących instalacji spalania wielopaliwowego wskazać należy, iż sytuacja prawna podmiotów wytwarzających energię elektryczną w tzw. instalacjach wielopaliwowych, już funkcjonujących, nie uległa zmianie. Wyjaśnić należy, iż nadal zgodnie z art. 194 ustawy o OZE, do dnia 31 grudnia 2020 r. dla energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w instalacji, o której mowa w art. 44 ust. 8, tj. w instalacji spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytworzonej w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, przysługuje świadectwo pochodzenia skorygowane współczynnikiem 0,5. Jedyną zmianą dotyczącą instalacji wielopaliwowych jest dopuszczenie tych instalacji do systemu konkurencyjnych aukcji, np. w charakterze instalacji hybrydowych, jednak z zastrzeżeniem, iż instalacje te i tak będą konkurować ceną wytwarzanej energii z innymi instalacjami wykorzystującymi biomasę, których charakterystyka (sprawność) sprowadza się do możliwości stopnia wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej, łącznej bez względu na źródło pochodzenia, większej niż 3504 MWh/MW/rok. Zatem, nie określając ceny referencyjnej dla instalacji wielopaliwowych (innych niż dedykowana instalacja spalania wielopaliwowego), ustawodawca uznał, iż rozwiązanie dotyczące możliwości udziału w aukcji, wpłynie jedynie korzystnie na zwiększenie konkurencji wśród wytwórców energii.

Ad pyt. 4.

Odpowiadając na pytanie dotyczące wycofania się z systemu taryf gwarantowanych, wskazać należy, iż system ten nigdy nie był systemem obowiązującym, a przyjęte rozwiązania są rozwiązaniami dużo korzystniejszymi, które w ocenie partnerów społecznych, pozwolą na rzeczywisty rozwój sektora prosumenckiego.

Ustawodawca, poprzez jasne zdefiniowanie prosumenta przyznał mu daleko idącą ochronę wynikającą z przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Prosument w trybie zgłoszenia będzie mógł w przeciągu 30 dni przyłączyć mikroinstalację w ramach wydanych warunków przyłączenia do sieci. Co więcej prosumentowi będącemu konsumentem przysługiwać będzie prawo do złożenia do przedsiębiorstwa energetycznego reklamacji dotyczącej przyłączenia mikroinstalacji, rozliczania i dystrybucji energii. W przypadku nieuwzględnienia reklamacji, prosument będzie mógł wystąpić z wnioskiem do sądu polubownego o rozpatrzenie reklamacji. Zatem został on kompleksowo wyposażony w mechanizmy dochodzenia swoich praw, z których przed nowelizacją nie mógł skorzystać.

Omawiając mechanizm rozliczenia prosumenta należy przede wszystkim wyjaśnić, iż zgodnie z treścią ww. ustawy ustawodawca ostatecznie zdecydował się na jego ujednoczenie. W obecnym brzmieniu ww. ustawy sprzedawca rozlicza prosumenta w stosunku ilościowym 1 do 0,7 energii wprowadzonej do sieci, wobec energii pobranej, a w przypadku mikroinstalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 10 kW prosumenty rozliczani są w stosunku ilościowym 1 do 0,8. Takie rozwiązanie umożliwi prosumentowi wykorzystanie sieci elektroenergetycznej, jako swego rodzaju „magazynu energii”, a także chronić będzie pozostałych odbiorców końcowych energii przed wzrostem kosztów cen energii elektrycznej z tytułu rozwoju instalacji prosumenckich.

Dodatkowo odnotować należy likwidację zbędnych barier administracyjnych tego obszaru energetyki w skali mikro, tj. np. obowiązków informacyjnych mikrowytwórców, co będzie również dodatkowym bodźcem, który wpłynie pozytywnie na rozwój instalacji prosumenckich w Polsce.

Poniższa tabela prezentuje zakładany przez Ministerstwo Energii szacowany wzrost liczby mikroinstalacji korzystających z nowych rozwiązań w zakresie systemu rozliczeń dla prosumentów, przy obecnej liczbie 4 tys. mikroinstalacji.

	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Skumulowana ilość instalacji prosumenckich (szt.)	8000	20000	40000	60000	80000

Nadwyżka energii elektrycznej, którą w wyniku rozliczenia dysponował będzie sprzedawca, przeznaczona będzie na pokrycie powstałych u niego kosztów rozliczenia, a także na pokrycie za prosumenta opłat za usługę dystrybucji, których wysokość zależy od ilości energii elektrycznej pobranej przez prosumenta (są to opłaty: sieciowa zmienna całodobowa, jakościowa oraz opłata OZE). Opłaty te będą uiszczane przez sprzedawcę wobec operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego przyłączona jest mikroinstalacja prosumenta.

Ponadto wytwórca energii elektrycznej w mikroinstalacji będzie mógł samodzielnie zdecydować, czy będzie chciał skorzystać z możliwości rozliczenia na zasadach określonych dla prosumenta, czy jednak zdecyduje się sprzedać całość energii elektrycznej wprowadzonej do sieci. Zakup ten odbywa się po cenie wynoszącej 100% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale, ogłaszanej przez Prezesa URE.

Z poważaniem

Krzysztof Tchórzewski

Oświadczenie senatora Roberta Dowhana

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej wnoszę o wyjaśnienie, dlaczego oraz na jakiej podstawie co roku podwyższana jest cena drewna. Co decyduje o współczynnikach, które brane są pod uwagę, oraz czego one dotyczą. Proszę o wskazanie osoby decyzyjnej w tym zakresie oraz wyznaczenie możliwości odwołania od decyzji generującej opłatę.

Proszę także o odpowiedź na pytanie: dlaczego osoba kupująca działkę niezalesioną lub z występującymi Nielicznymi drzewami (samosiejkami) zobowiązana jest do opłat nazywanych opłatami z tytułu wyłączenia z produkcji?

Obecnie jestem w posiadaniu takiej działki, w ciągu kilku lat opłaty z tego tytułu wzrosły z kwoty 2700,00 zł do 4100,00 zł (w roku 2016). Jest to absurdalne ze względu na fakt, że na tej działce nigdy produkcja się nie odbywała. Jest to decyzja tym bardziej zaskakująca, że żadne wskaźniki inflacyjne czy wzrostu gospodarczego nie przyczyniają się do tak radykalnych podwyżek.

W związku z tym poproszę o ustosunkowanie się do wymienionych uwag oraz pytań w formie pisemnej, z wyraźnym podkreśleniem stanowiska ministerstwa.

*Z poważaniem
Robert Dowhan*

Odpowiedź

Warszawa, 10.08.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Roberta Dowhana podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r. dotyczące wzrostu cen drewna oraz wzrostu opłat z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji leśnej, informuję, co następuje.

Stwierdzenie w oświadczeniu Pana senatora Roberta Dowhana: „dlaczego i na jakiej podstawie co roku podwyższana jest cena drewna”, nie odpowiada stanowi faktycznemu. Na potwierdzenie przedstawiam, poniżej, zestawienie tabelaryczne średniej ceny netto 1 m³ drewna ogółem sprzedawanego przez PGL LP za lata 2011–2016.

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016 do 25 VII
Cena Netto	188,27	182,61	170,73	188,99	189,75	187,61

Zgodnie z zarządzeniem nr 64 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 września 2015 r. w sprawie zasad sprzedaży drewna w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe na rok 2016 sprzedaż drewna w Lasach Państwowych prowadzona jest w następujących procedurach:

- dwuetapowa procedura sprzedaży drewna (sprzedaż ofertowa w Portalu Leśno-Drzewnym – I etap; systemowe aukcje internetowe w aplikacji „e-drewno” – II etap,
- sprzedaż ofertowa w Portalu Leśno-Drzewnym dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje,
- aukcje internetowe w aplikacji „e-drewno”,
- inne aukcje i submisje,
- negocjacje handlowe,
- na podstawie cennika sprzedaży detalicznej.

Metodyka dotycząca m.in. zasad ustalania cen do poszczególnych procedur była obiektem kontroli NIK i nie została zakwestionowana.

Odnosnie do wzrostu opłat z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji leśnej wyjaśniamy, że zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (dalej uogril), w przypadku uzyskania zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji leśnej, osoba dokonująca wyłączenia zobowiązana jest do uiszczenia wymaganych przepisami prawa należności, jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu oraz opłat rocznych – uiszczanych przez 10 lat w przypadku trwałego wyłączenia (należność jest pomniejszana o wartość gruntu w dniu faktycznego wyłączenia, bardzo często nie jest więc w ogóle uiszczana), natomiast opłaty roczne stanowią 1/10 podstawy należności, przy czym kwoty te ulegają corocznej zmianie wraz ze zmianą średniej ceny drewna publikowanej każdego roku przez Główny Urząd Statystyczny. Zwracamy uwagę, że zarówno należność, jak i opłata roczna nie mają związku ze stopniem pokrycia gruntu leśnego drzewostanem, bowiem sposób ich wyliczenia jest zależny wyłącznie od typu siedliskowego lasu (tabela w art. 12 ust. 11 ustawy uogril). Ponieważ kształtowanie się średniej ceny drewna tylko nieznacznie odbiega od kształtowania się cen drewna sprzedawanego przez PGL LP, teza o nieuzasadnionym wzroście opłat wynikających z przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych jest nieuzasadniona.

Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 5a oraz rozporządzeniem MŚ z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za wcześniejszy wyrąb drzewostanu, jednorazowe odszkodowanie za przedwczesny wyrąb drzewostanu jest zależne od stopnia pokrycia gruntu leśnego drzewami (jeżeli grunt nie jest pokryty drzewami – odszkodowanie nie jest naliczane). O tym, czy dany grunt jest gruntem leśnym, czy nieleśnym decydują zapisy w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez starostę.

Zasady naliczania i uiszczania opłat wynikających z przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wynikają z przepisów obowiązującego prawa.

z up. MINISTRA
Podsekretarz Stanu
Główny Konserwator Przyrody
Andrzej Szweda-Lewandowski

**Oświadczenie senatorów Arkadiusza Grabowskiego,
Wojciecha Piechy, Stanisława Koguta, Krystiana Probierza,
Grzegorza Peczkisa, Michała Potocznego oraz Jana Hamerskiego**

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

W związku z informacjami pozyskanymi od pracowników Służby Ochrony Kolei chcielibyśmy zwrócić uwagę na kwestię poruszania się pociągów TWR oraz innych przewożących niebezpieczne towary i objęcie ich szczególnym nadzorem podczas szczytu NATO w Warszawie w dniach 8 i 9 lipca 2016 r. oraz podczas XXXI Światowych Dni Młodzieży z udziałem Jego Świątobliwości Papieża Franciszka w Polsce.

Pociągi TWR PKP Cargo w świetle uzyskanych przez nas informacji jeżdżą zgodnie z przepisami i instrukcjami bezpieczeństwa. Problemem są jednak transporty realizowane przez prywatne firmy, które wbrew instrukcji Ir-16 jeżdżą często przez takie dworce, jak np. dworzec w Katowicach, niezgodnie z obowiązującymi normami bezpieczeństwa. Pracownicy Straży Ochrony Kolei, monitorując trasy przejazdu niebezpiecznych transportów, zwracają uwagę na częste nieprawidłowości.

Wydaje się nam, że zasadne byłoby przed szczytem NATO czy ŚDM, aby Minister Infrastruktury i Budownictwa jako nadzorujący transport kolejowy zwrócił szczególną uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z omijania obowiązujących przepisów przez firmy przewożące ładunki niebezpieczne w celu obniżenia kosztów transportu. Wydaje się być zasadne zwrócenie się zarówno do zarządcy, jak i do przewoźników o ograniczenie czy też zaplanowanie jak najbardziej bezpiecznych tras przejazdu pociągów TWR we wskazanych terminach, aby do minimum ograniczyć potencjalne zagrożenie. W świecie nieobliczalnego i fanatycznego wyznaniowego terroryzmu wybuch niewielkiego ładunku wybuchowego na cysternach z wodorem czy fosforem może pochłonąć setki ofiar. Wśród informacji medialnych płynących z kręgu zagranicznych służb specjalnych pojawiają się ostrzeżenia, że terroryści chcą wykorzystać transporty ładunków niebezpiecznych. Jako organizatorzy tak wielkich wydarzeń, jak szczyt NATO czy ŚDM musimy podjąć wszelkie kroki, które pozwolą wyeliminować potencjalne zagrożenia związane z transportem kolejowym. Takie działania mogą skutecznie ograniczyć ryzyko niepożądanych sytuacji oraz zwiększyć bezpieczeństwo transportu w ruchu kolejowym.

Ponadto, w związku z informacjami od funkcjonariuszy SOK, w naszej ocenie wydaje się, że dobrym pomysłem byłoby również powołanie przez KG SOK zespołu/komisji, która sprawdziłaby i monitorowałaby stan najważniejszych mostów, tuneli i wiaduktów pod kątem potencjalnych zagrożeń terrorystycznych. W okresach trwania wydarzeń wskazanych na początku mojego oświadczenia monitorowanie takich newralgicznych obiektów infrastruktury kolejowej powinno być dokumentowane i nadzorowane. W naszej ocenie takie podejście do potencjalnych sytuacji niepożądanych może istotnie ograniczyć ryzyko ich wystąpienia.

*Arkadiusz Grabowski
Wojciech Piecha
Stanisław Kogut
Krystian Probierz
Grzegorz Peczkis
Michał Potoczny
Jan Hamerski*

Odpowiedź

Warszawa, 21 lipca 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na Oświadczenie złożone przez senatorów Arkadiusza Grabowskiego, Wojciecha Piechę, Stanisława Koguta, Krystiana Probierza, Grzegorza Peczkisa, Michała Potoczno i Jana Hamerskiego na 21. posiedzeniu Senatu w dniu 29 czerwca 2016 r. dotyczącego przewozu towarów niebezpiecznych, w tym towarów wysokiego ryzyka podczas XXXI Światowych Dni Młodzieży, pragnę zapewnić, że kwestie bezpieczeństwa są traktowane priorytetowo, tym samym podejmowane są wszelkie działania ograniczające możliwość wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z przewozem towarów niebezpiecznych, które mogłyby zagrozić bezpieczeństwu uczestników uroczystości.

Korzystając z doświadczeń związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa przewozów kolejowych nabytych podczas organizacji przez Polskę Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej „EURO 2012”, zarządca infrastruktury kolejowej PKP PLK SA w ramach „Planu Operacyjnego Zabezpieczenia Sieci Kolejowej w Czasie Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016” wprowadził następujące zasady przewozu koleją towarów niebezpiecznych, które pozwolą zminimalizować ryzyko wystąpienia ewentualnych sytuacji kryzysowych:

1. Ruch pociągów towarowych z towarami niebezpiecznymi, w tym towarami wysokiego ryzyka, będzie prowadzony po liniach kolejowych, przy których nie odbywają się zgromadzenia pielgrzymów powyżej 50 tysięcy ludzi.
2. Zaplanowano przewóz strategicznych towarów niebezpiecznych, w tym towarów wysokiego ryzyka (np. paliw), w okresie najmniejszego natężenia ruchu.
3. Wylimitowano przejazdy pociągów z towarami wysokiego ryzyka przez stacje węzłowe na 6 godzin przed i po zakończeniu uroczystości.
4. Wprowadzono obowiązek konwojowania towarów niebezpiecznych, w tym towarów wysokiego ryzyka, przez newralgiczne miejsca (punkty), np.: mosty, wiadukty, tunele.
5. Nie będą uruchamiane pociągi z towarami niebezpiecznymi, w tym towarami wysokiego ryzyka, które w momencie wstrzymania ruchu będą musiały zatrzymać się na szlaku i będą wymagały ochrony Straży Ochrony Kolei (dopuszczalne zatrzymanie na dużych stacjach węzłowych).
6. Strategiczne przewozy towarów wysokiego ryzyka (dla zaopatrzenia między innymi lotnisk itp.) w okresie nasilenia zwiększonych potoków pociągów pasażerskich będą konwojowane przez Straż Ochrony Kolei. Wprowadzony został bezpośredni nadzór dyspozytorski nad pociągami.
7. W Systemie Konstrukcji Rozkładu Jazdy (SKRJ) został umieszczony komunikat o ograniczeniach w przewozie towarów niebezpiecznych, w tym towarów wysokiego ryzyka, lub o możliwym nieprzyjęciu wniosku oraz ewentualnym przesunięciu rozkładu jazdy.
8. Wnioski na Indywidualny Rozkład Jazdy (IRJ) przyjmowane są i trasowane po liniach, na których nie kursują pociągi pasażerskie obsługujące ŚDM.

Informacja o ograniczeniach w przewozie towarów niebezpiecznych wprowadzonych na czas trwania XXXI Światowych Dni Młodzieży została przekazana przewoźnikom także za pismem w dniu 8 lipca 2016 r.

PKP PLK podjęła również działania zmierzające do wyeliminowania przypadków niezgłaszania do przewozu towarów niebezpiecznych. W umowach z przewoźnikami wprowadzono postanowienie o naliczaniu kary umownej za brak zgłoszenia do przewozu towarów niebezpiecznych, w tym towarów wysokiego ryzyka, przy czym

zarządca dysponuje odpowiednimi narzędziami z poziomu nadzoru dyspozytorskiego i pracowników liniowych (dyżurni ruchu), które pozwalają wykryć takie przypadki i stosownie reagować.

Również przewoźnik PKP CARGO SA, stosownie do działań podejmowanych przez zarządcę infrastruktury kolejowej, w związku z uroczystościami XXXI Światowych Dni Młodzieży, podjął decyzję o wstrzymaniu przyjmowania do przewozu przesyłek towarów niebezpiecznych na stacjach położonych na terenie działania Sekcji Przewozów Kraków oraz przesyłek wagonowych z towarami niebezpiecznymi z przeznaczeniem do wymienionych stacji lub przejeżdżających przez nie tranzytem. Takimi samymi ograniczeniami przewozowymi w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych zostały objęte węzły kolejowe Częstochowa i Oświęcim z uwagi na wizytę papieża Franciszka w tych miejscowościach.

Pragnę jednocześnie podkreślić, że w ramach bieżącej współpracy z zarządcą infrastruktury i przewoźnikami związanej z przygotowaniem do XXXI Światowych Dni Młodzieży zawsze w pierwszej kolejności rozważane są kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczestników uroczystości.

Łączę wyrazy szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Piotr Stomma
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Arkadiusza Grabowskiego oraz senatora Wojciecha Piechy

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki oraz do ministra – członka Rady Ministrów, przewodniczącego Stałego Komitetu Rady Ministrów Henryka Kowalczyka

Występujemy w drodze wspólnego oświadczenia o przyjęcie zasad organizacji oraz trybu przygotowania, prowadzenia, dokumentowania i oceny efektów/skutków procesów rekultywacji, remediacji, unieszkodliwiania tzw. bomb ekologicznych oraz przywracania terenów zdegradowanych do użytku społeczno-gospodarczego w ramach operatorskiego systemu organizacji i zarządzania przedmiotem rewitalizacji.

System operatorski byłby również systemem wsparcia systemu restrukturyzacji górnictwa w obrębie zagospodarowywania odpadów pogórnich, tworzenia nowych miejsc pracy i pozyskiwania środków finansowych z UE przeznaczonych na finansowanie zadań realizowanych przez Ministerstwo Środowiska.

W tym celu niezbędne będzie wydanie przez Ministra Środowiska rozporządzenia w sprawie wdrożenia systemu operatorskiego oraz korekta kilku obowiązujących aktów prawnych.

Niniejsze oświadczenie składamy w celu wypracowania możliwie najlepszej formy organizacyjnej umożliwiającej kompleksowe podejście do terenów zdegradowanych, ze szczególnym uwzględnieniem terenu Górnego Śląska, który jest terenem specyficznym ze względu na tradycje i historyczne wydobycie, jak i na prowadzoną obecnie eksploatację. Zwracamy również uwagę na wysoki stopień degradacji środowiska związany z wydobyciem węgla kamiennego na terenie Śląska oraz na związane z tym problemy o charakterze ogólnospołecznym oraz kumulujące się problemy lokalnej społeczności i samorządów z terenami zdegradowanymi.

Powody złożenia oświadczenia to:

1) 25–30 mln t odpadów rocznie z bieżącego wydobycia węgla kamiennego;

2) zmniejszające się możliwości lokowania odpadów spowodowane ograniczeniami lokalizacyjnymi, brakiem obligatoryjności współpracy z samorządami oraz kurczącym się rynkiem zastosowań komercyjnych dla przetworzonych odpadów (budowana na Śląsku infrastruktura typu autostrady, obwodnice została w większości wykonana);

3) 4,9 tys. ha terenów zdegradowanych;

4) 150 hałd, zwałowisk pokopalnianych i pohutniczych;

5) 600 mln t zgromadzonych odpadów górniczych i pohutniczych;

6) ograniczenie kierunków sprzedaży i zagospodarowania komercyjnego odpadów okołogórnich, przekładające się na zwiększenie kosztów prowadzenia gospodarki odpadami na ograniczonych terenach przykopalnianych;

7) utrudnienia w procesie rekultywacji powierzchniowej poprzez występowanie dużego obszaru pustek, płytkiego wydobycia;

8) ograniczone działanie zasady „zanieczyszczający płaci”, która nie działa lub działa w sposób ograniczony, powodując w przyszłości przyrost terenów zdegradowanych.

Dyrektywy UE, w tym nowe komunikaty Komisji i Parlamentu Europejskiego z dnia 2.12.2015 (obieg zamknięty odpadów wydobywczych i stosowanie najlepszych technik i technologii do 2018 r.) wymuszają konieczne działania. Brak tychże działań może skutkować karą 12 PLN/t – zgodnie z obowiązującą od 1.01.2016 dyrektywą do ustawy o ochronie środowiska.

Rozwiązaniem tych problemów wynikających z historii wydobycia, jak i związanych z wydobyciem bieżącym, mógłby być program gospodarki odpadami oparty na powołaniu Regionalnego Operatora Gospodarki Odpadowej, który jednocześnie byłby przedmiotem zajmującym się rekultywacją i rewitalizacją przemysłowych terenów zdegradowanych na terenie Śląska. Podmiot taki mógłby łączyć potrzeby samorządów oraz branży górnictwa węgla kamiennego obszaru Śląska, a w przyszłości również, po utworzeniu filii, mógłby stać się ogólnokrajowym operatorem odpowiedzialnym za gospodarkę odpadami przemysłowymi oraz rekultywację terenów poprze-

mysłowych. Podobne rozwiązania sprawdziły się i doskonale funkcjonują już np. w Niemczech, we Francji. Istotą takiego rozwiązania w przypadku delegowania takich kompetencji na podmiot jest wpływ i kontrola państwa na gospodarkę odpadami pogórnictwymi, przemysłowymi oraz wpływ na zagospodarowanie terenów pogórnictwowych, przemysłowych. Ważne dla proponowanych rozwiązań jest również ustanowienie norm prawnych integrujących działalność takiego podmiotu z samorządami terytorialnymi, na terenie których zlokalizowane są odpady przemysłowe i pogórnictwowe oraz tereny zdegradowane.

Proponowany system operatorski składać się powinien z: organizatora rewitalizacji, operatora rewitalizacji, usługi rewitalizacji.

1. Organizator rewitalizacji:

— dokonuje priorytetowego wyboru przedmiotów rewitalizacji na podstawie ustanowionych kryteriów wyboru z wojewódzkiego wykazu terenów zdegradowanych (udział i kompetencje wojewody), zdewastowanych, zanieczyszczonych, w tym o historycznym zanieczyszczeniu ziemi, terenów ustalonego przeznaczenia oraz obszarów funkcjonalnych i obszarów problemowych określonych na podstawie wojewódzkiego systemu informacji przestrzennej;

— przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki prowadzenia przedmiotu rewitalizacji i dokonuje oceny kosztów i korzyści przedmiotu rewitalizacji;

— jest przedstawicielem Rady Ministrów w województwie, pełniącego funkcję zwierzchnika rządowej administracji zespolonej w województwie (wojewoda lub komórka organizacyjna podlegająca wojewodzie) jako organu rządowej administracji zespolonej w województwie i organu nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego, ich związków.

Do właściwości tego organu należałyby sprawy niezastrzeżone do właściwości innych organów administracji rządowej w województwie. Byłby to reprezentant Skarbu Państwa w zakresie i na zasadach określonych w ustawach oraz organ wyższego stopnia w rozumieniu przepisów o postępowaniu administracyjnym, a jako wojewoda województwa jednocześnie posiadałby status:

a) osoby fizycznej i prawnej, które posiadają lub zamierzają posiadać tytuł prawny (art. 3 pkt 41 ustawy – Prawo ochrony środowiska),

b) osoby fizycznej i prawnej, które posiadają lub zamierzają posiadać tytuł władającego powierzchnią ziemi (art. 3 pkt 44 ustawy – Prawo ochrony środowiska).

2. Operator rewitalizacji (kompetentny podmiot kontrolowany przez państwo, przygotowany technologicznie i organizacyjnie, np.: Haldex SA, podmiot z 57-letnim doświadczeniem w działaniu):

— świadczyłby usługę przedmiotu rewitalizacji i remediacji w ogólnym interesie publicznym i gospodarczym na rzecz organizatora, na podstawie odpowiednich umów; przygotowywałby Plan Rekultywacji i Remediacji wskazanego przedmiotu rewitalizacji; w trybie *ex ante* opracowywałby i przedkładałby organizatorowi kosztorys usługi przedmiotu rewitalizacji i remediacji; przedkładałby dokument „Poświadczenie rezultatów rekultywacji i remediacji”, dający rękojmię należytej staranności wykonania usługi oraz gwarancję usługi;

— jako podmiot inny niż publicznoprawny realizowałby przedsięwzięcia inwestycyjne określone w Planie Rekultywacji i Remediacji; dysponowałby zasobami technicznymi, ludzkimi, technologicznymi, organizacyjnymi i doświadczeniami oraz ubiegałby się o akredytację regionalnego dyrektora ochrony środowiska dla planu remediacji, o którym mowa w art. 1011 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

3. Usługa rewitalizacji, jako czynność obejmująca standardową procedurę procesów rekultywacji i remediacji, obejmowałaby:

— mobilizację niezbędnych zasobów, w tym środków do jej realizacji, realizację, w tym dobór właściwych technologii do realizacji i organizacji pracy oraz likwidacji, po zakończeniu realizacji usługi, zasobów i środków, w tym mocy wytwórczych;

— certyfikację terenów i nieruchomości poddawanych rekultywacji, remediacji i rewitalizacji;

— określenie sposobu zagospodarowania terenów i nieruchomości poddanych rekultywacji i remediacji – działanie celowe (przemysłowe, usługowe, społeczne, budownictwo i infrastruktura, teren zielony, w tym „lasy węglowe”).

Powyższe rozwiązanie pozwoli uzyskać efekt synergii w postaci: przywrócenia terenów, zorganizowania kilku tysięcy miejsc pracy w procesach rewitalizacji i rekultywacji, przygotowania nowych terenów na inwestycje, przygotowania nowych miejsc pracy na odzyskanych terenach, skoordynowania nakładów finansowych na procesy naprawcze, skoordynowania procesów marketingowych w zakresie nowych inwestycji, zapobiegania dalszemu gromadzeniu się odpadów – w przypadku Śląska odpadów wydobywczych, a także odpadów na innych terenach RP w razie nadania podmiotowi takich kompetencji.

Bardzo istotną kwestią jest również fakt, że w perspektywie kilku lat będzie istniała możliwość pozyskania dużych środków z UE na zagospodarowanie odpadów pogórnich oraz na rekultywację poprzemysłowych terenów zdegradowanych, istotne jest więc to, aby państwo było moderatorem takich przedsięwzięć realizowanych przez podmiot zależny od Skarbu Państwa, zdolny z formalnego i merytorycznego punktu widzenia do absorpcji środków celowych z UE. Przedstawiona konstrukcja ułatwi nadzór bieżący państwa nad właściwym funkcjonowaniem tak poważnego i w naszej opinii koniecznego przedsięwzięcia wiążącego przemysł, ochronę środowiska, kwestię zatrudnienia, tworzenia nowych miejsc pracy i środków finansowych na te cele. Należy zaznaczyć, że w Polsce system operatorski jest skutecznie realizowany w takich dziedzinach jak gospodarka odpadami komunalnymi czy transport zbiorowy pasażerów. Tu problem dotyczy tysięcy nowych miejsc pracy – w miejsce utraconych miejsc pracy w górnictwie – oraz możliwości pozyskania z UE milionowych środków finansowych.

Doświadczenie pokazuje, że tego rodzaju rozwiązania systemu operatorskiego funkcjonują od 25 lat we Francji i Niemczech.

Niniejszym oświadczeniem jako senatorowie RP wnosimy również o rozpoczęcie konsultacji międzyresortowych dotyczących proponowanego rozwiązania.

Arkadiusz Grabowski
Wojciech Piecha

Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE ŚRODOWISKA

Warszawa, 1.08.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem senatorów, Pana Arkadiusza Grabowskiego oraz Pana Wojciecha Piechy złożonym podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r., dotyczącym przyjęcia zasad organizacji oraz trybu przygotowania, prowadzenia, dokumentowania i oceny efektów/skutków procesów rekultywacji, remediacji, unieszkodliwiania tzw. bomb ekologicznych oraz przywracania terenów zdegradowanych do użytku społeczno-gospodarczego w ramach operatorskiego systemu organizacji i zarządzania przedmiotem rewitalizacji BPS/043-21-428-MŚ/16, uprzejmie informuję co następuje.

Odnosząc się do poruszonych w oświadczeniu kwestii, w tym w szczególności rekultywacji, remediacji oraz rewitalizacji celem przywracania terenów zdegradowanych do użytku społeczno-gospodarczego należy wyjaśnić, że obowiązujące przepisy prawne definiują każde z tych pojęć i określają tryb postępowania w przypadku ich prowadzenia. Wskazane zostały również właściwe organy do wydawania stosownych decyzji administracyjnych w przypadku realizacji ww. zadań.

Nawiązując do kwestii remediacji, która dotyczy zanieczyszczonej powierzchni ziemi należy wyjaśnić, że termin ten został zdefiniowany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą Poś. Zgodnie z art. 3 pkt 25 ww. ustawy przez powierzchnię ziemi rozumie się ukształtowanie terenu, glebę, ziemię oraz wody gruntowe, a zgodnie z art. 3 pkt 31b przez remediację rozumie się *poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub umniejszenie ilości, kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się substancji powodujących ryzyko, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i planowanego w przyszłości sposobu użytkowania terenu; w uzasadnionych przypadkach remediacja może polegać na samooczyszczaniu, jeżeli przynosi ono największe korzyści dla środowiska*. Jak wynika z powyższego remediacja dotyczy usuwania z gleby i ziemi i wód zanieczyszczeń, tzw. substancji powodujących ryzyko jeżeli zostały przekroczone dopuszczalne poziomy ich zawartości.

W przepisach ustawy Poś określone są również zasady odpowiedzialności oraz tryb postępowania w przypadku obowiązku przeprowadzenia remediacji. Ustawa Poś zawiera m.in. **zobowiązanie władającego powierzchnią ziemi do przeprowadzenia remediacji** w przypadku wystąpienia historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, tj. zanieczyszczenia spowodowanego przed 30 kwietnia 2007 r., wskazuje również wyjątki, zgodnie z którymi remediację przeprowadza inny sprawca albo regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Natomiast zanieczyszczenia gleby i ziemi powstałe po 30 kwietnia 2007 r. są oceniane i usuwane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o *zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1789 oraz z 2015 r. poz. 277), tzw. *ustawa szkodowa*. Ustawa szkodowa obejmuje szkody w środowisku, w tym m.in. w powierzchni ziemi spowodowane przez określone rodzaje działalności stwarzające ryzyko szkody w środowisku. Przez szkodę w środowisku w powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie gleby lub ziemi. Ustawa szkodowa zawiera m.in. zobowiązanie podmiotu korzystającego ze środowiska do przeprowadzenia działań naprawczych w przypadku wystąpienia szkody w środowisku, zawiera również wskazane wyjątki od tej generalnej zasady. Działania naprawcze w odniesieniu do szkód w środowisku w powierzchni ziemi polegają na remediacji zdefiniowanej w ustawie Poś.

Warto zwrócić uwagę, że przepisy o ochronie powierzchni ziemi nie odnoszą się do odpadów zdeponowanych na powierzchni ziemi. Wymaga przy tym podkreślenia faktu, że aby można było prowadzić remediację zanieczyszczonej powierzchni ziemi konieczne jest wcześniejsze usunięcie odpadów.

W chwili obecnej trwają prace nad projektem rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, które zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie *standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi* (Dz. U. Nr 165, poz. 1359). Zgodnie z przepisami art. 101a ust. 5 ustawy Poś w przedmiotowym rozporządzeniu zostanie określony sposób prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, w tym m.in. substancje powodujące ryzyko szczególnie istotne dla ochrony powierzchni ziemi, ich dopuszczalne zawartości w glebie oraz dopuszczalne zawartości w ziemi, rodzaje działalności mogące być przyczyną zanieczyszczenia na danym terenie, etapy identyfikacji terenów zanieczyszczonych, sposób prowadzenia oraz referencyjne metodyki wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi.

Nawiązując do wskazywanej potrzeby identyfikacji terenów zdegradowanych, warto wspomnieć, że takie regulacje **w odniesieniu do gleby i ziemi zanieczyszczonej, dla której istnieje obowiązek przeprowadzenia remediacji**, już obowiązują. Zgod-

nie z przepisami ustawy Poś istnieje obowiązek prowadzenia rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, tj. zanieczyszczeń powierzchni ziemi powstałych przed 30 kwietnia 2007 r., który jest zadaniem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Z kolei identyfikacja historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi prowadzona jest przez:

- władających powierzchnią ziemi, którzy mają obowiązek zgłaszania tego rodzaju zanieczyszczeń do regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- starostów w ramach prac nad wykazem potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, który jest przekazywany do rdoś.

Ponadto przepisy ustawy Poś przewidują również możliwość zgłoszenia zanieczyszczenia przez każdego, który je stwierdza, do starosty, który weryfikuje uzyskane informacje na etapie sporządzania wykazu.

Z kolei informacje nt. szkód środowisku w powierzchni ziemi, zgodnie z przepisami ustawy „szkodowej”, gromadzone są przez GDOŚ w rejestrze szkód w środowisku. W ustawie „szkodowej” zawarto także przepisy zobowiązujące do zgłaszania szkód do rdoś, przez ich sprawców oraz przez każdego stwierdzającego szkodę.

Odnosząc się natomiast do przywoływanego w oświadczeniu terminu **rekultywacja**, należy wyjaśnić, że ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o *ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 909, z późn. zm.) reguluje zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz **rekultywacji** i poprawiania wartości użytkowej gruntów. Zgodnie z art. 4 pkt 18 przez *rekultywację gruntów rolnych i leśnych rozumie się nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg*. Interpretacja przepisów przedmiotowej ustawy pozostaje w kompetencji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Należy również wspomnieć, że przepisy przedmiotowej ustawy mają zastosowanie w przypadku likwidacji zakładu górniczego. Zgodnie z art. 129 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2016, poz. 266 z późn. zm.) w przypadku likwidacji zakładu górniczego w całości lub w części, przedsiębiorca jest obowiązany przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony środowiska oraz **rekultywacji gruntów po działalności górniczej**. Do rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej stosuje się **odpowiednio** przepisy ustawy o *ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

Z kolei, termin **rewitalizacja** został zdefiniowany w przepisach ustawy z dnia 9 października 2015 r. o *rewitalizacji* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777), rewitalizacja to *proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji*. Ustawa ta określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji. Właściwym do spraw interpretacji przepisów przedmiotowej ustawy jest Ministerstwo Rozwoju.

Warto podkreślić, że przedstawione w oświadczeniu Panów senatorów powody wystąpienia do Ministra Środowiska, odnoszą się głównie do kwestii dotyczących szeroko rozumianej **gospodarki odpadami**, szczególnie odpadami wydobywczymi. Zagadnienia te są regulowane w odrębnych ustawach, tj. ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach* (Dz. U. z 2015 r. poz. 87, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o *odpadach wydobywczych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1101).

Zasady odpowiedzialności za usuwanie odpadów określono w przepisach ustawy o *odpadach*, w sposób odrębny od zasad odpowiedzialności w zakresie remediacji zanieczyszczonej powierzchni ziemi. Zgodnie z ww. ustawą, posiadaczem odpadów jest wytwórca odpadów lub osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, będące w posiadaniu odpadów. Domniemywa się przy tym, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości. Ponadto, art. 22 ustawy o *odpadach* stanowi, że koszty gospodarowania odpadami są ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez

obecnego lub poprzedniego posiadacza odpadów. Natomiast w art. 26 przedmiotowej ustawy zapisano, że posiadacz odpadów jest zobowiązany do niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, w przeciwnym zaś przypadku wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, nakazuje posiadaczowi usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania.

Ustawa o odpadach i ustawa o odpadach wydobywczych regulują również sprawy dotyczące ustalenia działań i kierunków związanych z rekultywacją obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, hałd, zwałowisk itp., w tym wskazanie sposobu prowadzenia rekultywacji wraz z harmonogramem prac związanych z tą rekultywacją.

Zgodnie z przepisami ustawy o odpadach wydobywczych posiadacz odpadów wydobywczych jest obowiązany do przedłożenia właściwemu organowi **programu gospodarowania odpadami wydobywczymi** przed rozpoczęciem działalności związanej z wytwarzaniem lub gospodarowaniem odpadami wydobywczymi. Celem tego programu jest m.in. zapobieganie powstawaniu odpadów wydobywczych, ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów wydobywczych oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także zapewnienie w pierwszej kolejności odzysku tych odpadów.

Program gospodarowania odpadami wydobywczymi w zakresie dotyczącym rekultywacji zawiera opis sposobu zamknięcia obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych wraz z uwzględnieniem w szczególności działań związanych z rekultywacją terenu oraz sprawowaniem nadzoru nad zrehabilitowanym obiektem unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.

W przypadku zamiaru zamknięcia obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych posiadacz odpadów prowadzący obiekt unieszkodliwiania tych odpadów, występuje o wydanie zgody na zamknięcie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych zawierający, między innymi, harmonogram działań związanych z rekultywacją terenu.

Wytwórca odpadów wydobywczych jest obowiązany do stosowania takich sposobów poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania, przeróbki i magazynowania, które zapobiegają powstawaniu odpadów wydobywczych lub pozwalają utrzymać na możliwym najniższym poziomie ich ilość, jak również ograniczają negatywne oddziaływanie na środowisko lub zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, przy uwzględnieniu najlepszych dostępnych technik, o których mowa w ustawie Poś.

Posiadacz odpadów wydobywczych jest obowiązany w pierwszej kolejności do poddania ich odzyskowi, a jeżeli jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony, do ich unieszkodliwienia zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska lub programem gospodarowania odpadami wydobywczymi, przy uwzględnieniu najlepszych dostępnych technik, o których mowa w ustawie Poś.

Natomiast w przypadku planowanego **pozyskiwania odpadów z hałd**, niezależnie od tego czy posiadaczem tych odpadów jest ich wytwórca czy też kolejny posiadacz odpadów, zastosowanie ma art. 18 ustawy o odpadach wydobywczych oraz art. 144 ustawy o odpadach.

Zgodnie z art. 18 ustawy o odpadach wydobywczych odpady wydobywcze składowane w obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych mogą być z niego pozyskane po uzyskaniu zgody na wydobywanie odpadów, o której mowa w art. 144 ustawy o odpadach. Wspomniane pozyskiwanie dotyczy również pozyskiwania odpadów wydobywczych z obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których były składowane odpady wydobywcze, a dla których nie było wymagane uzyskanie decyzji lokalizacyjnej lub pozwolenia na budowę.

Zgodnie z art. 144 ustawy o odpadach wydobywanie odpadów z zamkniętego składowiska odpadów nieposiadającego instrukcji prowadzenia składowiska odpadów oraz ze zwałowiska odpadów wymaga uzyskania zgody na wydobywanie odpadów. Przez zwałowisko odpadów rozumie się miejsce składowania odpadów przemysłowych, dla którego nie było wymagane uzyskanie decyzji dotyczącej lokalizacji lub decyzji o pozwoleniu na budowę.

W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym mającym na celu wydanie zgody na wydobywanie odpadów z obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych organ właściwy na etapie wydawania każdej decyzji administracyjnej,

w tym zgody na wydobywanie odpadów, jest obowiązany do przestrzegania wszystkich przepisów, w tym ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, z późn. zm.). Decyzja administracyjna nie może być wydana w sprzeczności z aktem prawa miejscowego, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Organ właściwy na etapie wydawania przedmiotowej decyzji, czyli przed jej wydaniem, jest obowiązany do analizy ww. planu i zawartych w nim warunków dotyczących zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie pragnę zauważyć, że na organie właściwym do wydania przedmiotowej decyzji spoczywa obowiązek sprawdzenia czy dana działalność będzie prowadzona w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska.

Biorąc pod uwagę wyżej opisane uregulowania oraz funkcjonującą w przepisach Polski i UE zasadę „zanieczyszczający płaci”, należy stwierdzić, że obowiązki związane z prowadzeniem **rekultywacji hałd** zgodnie z ww. ustawami oraz przeznaczenia środków finansowych na ten cel spoczywają na właścicielu hałdy.

W świetle powyższego, w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że pewne **zasady organizacji oraz trybu przygotowania, prowadzenia, dokumentowania i oceny efektów/skutków procesów rekultywacji, remediacji, unieszkodliwiania tzw. bomb ekologicznych oraz przywracania terenów zdegradowanych do użytku społeczno-gospodarczego**, są już uregulowane w przepisach prawnych.

Proponowany przez Panów senatorów **operatorski system organizacji i zarządzania przedmiotem „rewitalizacji”** ma charakter interdyscyplinarny, a także odnosi się do różnorodnych działań, które są objęte przepisami prawnymi zawartymi w wielu aktach prawnych. Ponadto, interpretacja tych przepisów pozostaje w kompetencji kilku resortów, a za określone w nich działania odpowiadają różne organy na poziomie regionalnym. Zatem ocena zaproponowanego rozwiązania wymaga szerokich analiz w gronie ekspertów z różnych dziedzin.

Z poważaniem

Sławomir Mazurek
Podsekretarz Stanu
w MINISTERSTWIE ŚRODOWISKA

**Odpowiedź
PRZEWODNICZĄCEGO
STAŁEGO KOMITETU RADY MINISTRÓW**

Warszawa, 5 września 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorów Arkadiusza Grabowskiego i Wojciecha Piechy złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r. uprzejmie informuję, że podzielał stanowisko Ministra Środowiska w sprawie wspomnianego oświadczenia zawarte w piśmie z dn. 01.08.2016 r. sygn. DGO.IV.0706.2016.JK.

Z poważaniem

Henryk Kowalczyk

Oświadczenie senatora Jana Hamerskiego

skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztofa Jurgiewicza

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z toczącym się postępowaniem przeciwko przedsiębiorcy prowadzącemu działalność w L. pod firmą (...) o wykroczenie z art. 86 pkt 9 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami oraz organizacji rynku wina uprzejmię zapytuję.

1. Dlaczego Agencja Rynku Rolnego nie monitowała pisemnie przedsiębiorców zobowiązanych do składania deklaracji – dotyczących m.in. ilości win wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku gospodarczym; szacowanej ilości wina, jaka będzie wyrobiona w danym roku gospodarczym; zapasów win i ilości usuniętych w poprzednim roku gospodarczym produktów ubocznych powstałych przy wyrobie wina – o obowiązku składania tychże deklaracji w ustawowo określonym terminie, na podstawie art. 35 ust. 1–3 cytowanej ustawy? Aktualnie bowiem toczy się postępowanie w sprawie o popełnienie przywołanego wykroczenia wobec wielu przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania wyrobów winiarskich do obrotu. Szacunkowo problem dotyczy około 1 tysiąca przedsiębiorców w kraju.

2. Dlaczego Agencja Rynku Rolnego jedynie incydentalnie, tj. raz na kilka lat, informowała przedsiębiorców prowadzących hurtownie alkoholi o konieczności składania wymienionych sprawozdań? Odczuwalny był całkowity brak harmonizacji działań i współpracy agencji z urzędami marszałkowskimi w kraju jako instytucjami wydającymi zezwolenia. W przypadku opisanego przedsiębiorcy w przesyłanych corocznie pismach dotyczących wydanego zezwolenia pominięto całkowicie problematykę tej sprawozdawczości.

3. Dlaczego w dobie obciążenia przedsiębiorcy wieloma obowiązkami sprawozdawczymi agencja nie wystosowała regularnych (przynajmniej corocznych) pisemnych lub telefonicznych monitów w celu przypomnienia o obowiązku składania sprawozdań, a aktualnie wydano szereg wyroków nakazowych w całym kraju, niejako z góry penalizując zachowanie przedsiębiorców polegające na braku orientacji w rozlicznych przepisach?

Z wyrazami szacunku
Jan Hamerski

Odpowiedź

Warszawa, 4 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W nawiązaniu do pisma znak: BPS/043-21-429/16 z dnia 5 lipca 2016 r. dotyczącego prośby o przekazanie stanowiska w sprawie oświadczenia Pana Senatora Jana Hamerskiego, złożonego w dniu 29 czerwca 2016 r. dotyczącego toczących się postępowań o wykroczenie z art. 86 pkt 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (*Dz. U. 2016, poz. 859 z późn. zm.*) przeciwko przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie na obrót hurtowy uprzejmię przedkładam, co następuje.

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej, Agencja Rynku Rolnego realizuje działania związane z określeniem potencjału produkcyjnego upraw winorośli i wina w Polsce. Celem tych działań jest ocena wielkości zbiorów winogron i produkcji win oraz upraw winorośli, a także monitorowanie rynku, w tym również gromadzenie informacji o zapasach win na koniec każdego roku gospodarczego. Powyższe zadania są wykonywane w ramach mechanizmu „Administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina”. Ocena potencjału produkcyjnego i monitorowanie rynku wina w skali Unii Europejskiej wymaga zbierania danych ilościowych. Dlatego uczestnicy mechanizmu są obowiązani do składania do Prezesa Agencji Rynku Rolnego deklaracji, na podstawie których są opracowywane i przekazywane do Eurostatu i do Komisji Europejskiej zbiorcze informacje statystyczne. Na podstawie tych danych Komisja Europejska dokonuje bieżącej oceny tego sektora, mając na względzie jego konkurencyjność. Uczestnikami rynku wina są nie tylko producenci i przedsiębiorcy wyrabiający wino z winogron pozyskanych z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale również przedsiębiorcy posiadający zezwolenie na obrót hurtowy, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286, z późn. zm.). Rynek wina regulują przepisy prawa Unijnego, jak również prawa krajowego, w tym ustawa z 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2016 r., poz. 859).

Każdego roku Marszałkowie Województw (zgodnie z art. 35 ust. 5 ww. ustawy) przekazują Prezesowi ARR, w terminie do dnia 10 czerwca, informacje o przedsiębiorcach posiadających zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu, zawierające dane adresowe przedsiębiorców oraz daty wydania i ważności tych zezwoleń.

Zgodnie z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina, przedsiębiorca posiadający zezwolenie na obrót hurtowy, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zobowiązany jest do złożenia Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, w terminie do dnia 31 sierpnia każdego roku Deklarację o zapasach win lub moszczów winogronowych posiadanych w dniu 31 lipca, tj. wg stanu na koniec poprzedniego roku gospodarczego (rok gospodarczy na rynku wina zaczyna się dnia 1 sierpnia danego roku, a kończy się w dniu 31 lipca następnego roku).

Zgodnie z art. 86 pkt 9 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. niezłożenie w terminie przedmiotowej deklaracji, tj. do dnia 31 sierpnia każdego roku, podlega karze grzywny, a postępowanie w tej sprawie prowadzi się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (art. 87 ww. ustawy). Zatem, jak wynika z powyższego, w przypadku niezłożenia deklaracji w wymaganym terminie, Prezes Agencji Rynku Rolnego zobligowany jest do postępowania zgodnie z tymi przepisami.

Z wyjaśnień złożonych przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego wynika, że Agencja Rynku Rolnego informowała przedsiębiorców prowadzących handel hurtowy alkoholem, o ciążyącym na nich obowiązku składania corocznie deklaracji o zapasach win, podkreślając, że jest to wymóg ustawowy obowiązujący każdy taki podmiot, a wszelkie informacje dotyczące terminu złożenia deklaracji oraz wzór formularza dostępne są zawsze na stronie internetowej Agencji www.arr.gov.pl w zakładce „Wsparcie rynkowe” – „Wino” – „Deklaracje składane przez uczestników rynku wina”. Niemniej jednak, należy mieć na uwadze, że przestrzeganie przepisów prawa regulujących rynek wina jak również ww. ustawy, jest obowiązkiem podmiotów, które w nim uczestniczą, w tym również przez przedsiębiorców posiadających zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi. Agencja ze swej strony dokłada starań, aby nałożone na podmioty oraz samą Agencję zobowiązania wynikające z obowiązujących regulacji prawnych realizowane były z zachowaniem wymaganych terminów. Dodatkowo Agencja Rynku Rolnego w bieżącym roku przesłała do ponad 1000 przedsiębiorców prowadzących obrót hurtowy alkoholem pismo (znak: Bİpr.75.371.2016.9052.1527) informujące o konieczności złożenia deklaracji w terminie do dnia 31 sierpnia każdego roku. W ww. piśmie wskazano podstawę prawną obligującą do składania ww. deklaracji oraz jakich

produktów to dotyczy. Podano wzór deklaracji, poinformowano o konsekwencjach niezłożenia deklaracji oraz wskazano numery telefonów pracowników Agencji Rynku Rolnego wyznaczonych do udzielania informacji w przypadku pytań lub wątpliwości związanych z formularzem deklaracji zapasów.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Krzysztof Jurgiel

Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego

skierowane do marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego

Panie Marszałku!

Na osiemnastym posiedzeniu Senatu, w dniu 19 maja bieżącego roku, złożyłem oświadczenie skierowane do prezesa Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wyjazdów służbowych członków Trybunału Konstytucyjnego na przetrzeni lat 2011–2015 z uwzględnieniem kraju, do którego następowały wyjazdy, oraz kosztów, jakie poniósł z tego tytułu podatnik.

Informuję pana marszałka, że w dniu 19 czerwca otrzymałem odpowiedź na piśmie, skierowaną do mnie. Jednak według informacji, jakie posiadam, nie wpłynęła zgodnie z procedurą odpowiedź skierowana na ręce pana marszałka. Do dnia dzisiejszego odpowiedź pana profesora Rzeplińskiego nie została umieszczona na stronach internetowych prowadzonych przez Kancelarię Senatu, z czego wnoszę, że ta odpowiedź do pana marszałka nie wpłynęła. Proszę o informację na ten temat.

Jan Maria Jackowski

Odpowiedź

Warszawa, 3 sierpnia 2016 r.

Pan
Jan Maria Jackowski
Senator Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Senatorze,
w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora, złożone na 21. posiedzeniu Senatu w dniu 29 czerwca 2016 r., informuję, iż odpowiedź na Pańskie oświadczenie, skierowane do Prezesa Trybunału Konstytucyjnego podczas 18. posiedzenia Senatu w dniu 19 maja 2016 r., nie wpłynęła do Gabinetu Marszałka Senatu.

Z poważaniem

Stanisław Karczewski

Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego

skierowane do ministra finansów Pawła Szalამachy

Panie Ministrze!

Zwracam się z uprzejmą prośbą o informację, czy na przestrzeni lat 1989–2015 w Ministerstwie Finansów toczyły się jakiegokolwiek prace nad wprowadzeniem tzw. podatku katastralnego, a więc od wartości nieruchomości.

Proszę o szczegółową informację na ten temat z uwzględnieniem – jeżeli takie prace trwały – tego, jakich okresów one dotyczyły i jaki był stan zaawansowania tych prac.

Jan Maria Jackowski

Odpowiedź

Warszawa, 29 lipca 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Senatora Pana Jana Marii Jackowskiego złożone na 21. posiedzeniu Senatu w dniu 29 czerwca 2016 r., przesłane przy piśmie z dnia 5 lipca 2016 r. nr BPS/043-21-431/16, w sprawie informacji o prowadzonych w latach 1989–2015 w Ministerstwie Finansów pracach nad tzw. podatkiem katastralnym, uprzejmie informuję.

W dniu 5 marca 1994 r. Sejm RP uchwałą w sprawie zwiększenia dochodów budżetowych (M.P. Nr 18, poz. 134) zobowiązał Radę Ministrów do przygotowania kompleksowej reformy opodatkowania nieruchomości, która dzięki opodatkowaniu ich wartości miała przyczynić się do zwiększenia dochodów samorządu terytorialnego z tego tytułu. W czerwcu 1995 r. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów przyjął założenia reformy systemu opodatkowania nieruchomości zawarte w opracowaniu zatytułowanym „Tezy Międzyresortowego Zespołu Roboczego do spraw Reformy Opodatkowania Nieruchomości oraz Ewidencjonowania Nieruchomości”. W grudniu 1995 r. w Ministerstwie Finansów opracowany został pakiet ustaw zawierający m.in.: projekt ustawy o podatku od nieruchomości oraz projekt ustawy o katastrze nieruchomości. Projekty te nie zostały przyjęte przez Radę Ministrów. Następnie w 1998 r. w Ministerstwie Finansów opracowano dokument zatytułowany „Biała Księga Podatków. Analiza obecnego systemu podatkowego. Propozycje zmian”, w którym w ramach docelowego systemu podatkowego proponowano wprowadzenie podatku od wartości nieruchomości. W styczniu 2004 r. Rada Ministrów przyjęła natomiast opracowaną w Ministerstwie Finansów „Strategię podatkową”, w której przedstawiono założenia reformy opodatkowania nieruchomości.

W powyższych okresach w Ministerstwie Finansów prowadzono prace o charakterze analitycznym dotyczące ewentualnej zmiany podstawy opodatkowania nieruchomości z powierzchniowej na wartość.

Jednocześnie pragnę poinformować, że obecnie w Ministerstwie Finansów nie są prowadzone prace o takim charakterze i nie jest planowane wprowadzenie podatku, w którym podstawą opodatkowania byłaby wartość nieruchomości (tzw. podatek katastralny).

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Sekretarz Stanu
Wiesław Janczyk

Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego

skierowane do prezesa Trybunału Konstytucyjnego Andrzeja Rzeplińskiego

Panie Prezesie!

W dniu 19 maja podczas osiemnastego posiedzenia Senatu RP zwróciłem się do Pana Prezesa z prośbą o informację na temat wyjazdów służbowych członków Trybunału Konstytucyjnego w latach 2011–2015. Chodziło mi o wyjazdy zagraniczne wraz z wyszczególnieniem, kto, kiedy i do jakich krajów wyjeżdżał oraz jakie koszty ponosił z tego tytułu podatnik. Odpowiedź otrzymałem od Pana Prezesa w dniu 19 czerwca. Była ona umieszczona w skrytce senatorskiej, ale według moich informacji nie została ona skierowana do marszałka Senatu, który zgodnie z procedurą występował do Pana Prezesa z wymienionym oświadczeniem.

Zwracam się zatem do Pana Prezesa o informację, czy została udzielona odpowiedź panu marszałkowi. Jeżeli nie została udzielona, to zwracam się z wnioskiem, aby stosowna informacja została udzielona, tak aby odpowiedź na to moje oświadczenie mogła znaleźć się na stronach internetowych.

Jan Maria Jackowski

Stanowisko

Warszawa, 19 lipca 2016 r.

WP

Jan Maria Jackowski
Senator RP

Szanowny Panie Senatorze,

na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064, ze zm.), w związku z art. 49 ust. 5 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu (M.P. z 2015 r. poz. 805, ze zm.), odpowiadając na Pańskie oświadczenie złożone 29 czerwca 2016 r. podczas 21. posiedzenia Senatu RP (przekazane pismem Marszałka Senatu z 5 lipca br., znak: BPS/043-21-432/16, doręczonym 6 lipca br.), uprzejmie informuję, że – jak Panu Senatorowi wiadomo:

- 1) art. 49 ust. 5 Regulaminu Senatu stanowi *expressis verbis*, że „Odpowiedzi udzielane są senatorom w formie pisemnej (...)”;
- 2) Marszałek Senatu, pismem z 24 maja br. (znak: BPS/043/18-361/16, doręczonym 30 maja br.), przesłał tekst Pańskiego oświadczenia z 19 maja br., prosząc o:
 - a) „zapoznanie się z nim”,
 - b) „zajęcie stanowiska”,
 - c) „przesłanie e-maila z elektroniczną wersją odpowiedzi w załączniku (formaty załączonego pliku to .doc lub .docx) na adres odpowiedzi@senat.gov.pl”.

Zgodnie z wyżej powołanymi przepisami i pismem Marszałka Senatu, zapoznałem się z Pańskim oświadczeniem i zająłem stanowisko adresowanym do Pana pismem z 13 czerwca 2016 r. (znak: ZP-070-03/16), przekazanym 14 czerwca br. przez Punkt Wymiany Korespondencji Międzyresortowej, za pokwitowaniem na karcie doręczeń pieczęcią Kancelarii Senatu – Pionu Ochrony Informacji Niejawnych. Jak wynika z Pańskiego oświadczenia, odpowiedź otrzymał Pan wraz z załącznikiem 19 czerwca br.

Elektroniczna wersja odpowiedzi – zgodnie z życzeniem Marszałka Senatu – została przesłana jako załącznik (w formacie .pdf oraz .doc) do e-maila wysłanego na wskazany adres 14 czerwca br. o godz. 11:08 przez p. Ludmiłę Wołyńską, pracownika Zespołu Prezydialnego Biura TK. Otrzymanie tej korespondencji potwierdził p. Karol Olów, pracownik Biura Prac Senackich Kancelarii Senatu, e-mailem wysłanym 14 czerwca br. o godz. 11:20.

W tych okolicznościach należy stwierdzić, że odpowiedź na Pańskie oświadczenie z 19 maja br. została udzielona we właściwym – wynikającym z Regulaminu Senatu – trybie, a jej elektroniczna wersja, przekazana w życzonej przez Marszałka Senatu formie, znajduje się w dyspozycji Kancelarii Senatu. Oznacza to, że moja odpowiedź trafiła do wszystkich wskazanych podmiotów.

Łączę pozdrowienia

Andrzej Rzepliński

Oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego

skierowane do ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego
 oraz do prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Macieja Bandy

Szanowny Panie Ministrze! Szanowny Panie Prezesie!

Mając na uwadze fakt przyjęcia przez parlament w czerwcu br. ustawy o efektywności energetycznej, jak i związane z tym liczne sygnały, jakie dotarły do mnie w ostatnim czasie ze środowisk spółdzielni mieszkaniowych, i uwzględniając art. 57 i 58 wymienionej ustawy, zwracam się z prośbą o udzielenie informacji: czy i kiedy Prezes URE ogłosi przetarg/przetargi na wydawanie białych certyfikatów za zrealizowane przedsięwzięcia energooszczędne, zakończone po dniu 1 stycznia 2011 r.?

Po 1 stycznia 2011 r. zrealizowanych zostało wiele przedsięwzięć (inwestycji) energooszczędnych, w tym inwestycji energooszczędnych wykonanych na budynkach wielomieszkaniowych spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot mieszkaniowych, budynkach użyteczności publicznej, budynkach gminnych będących w trwałym zarządzie szkół, przedszkoli, żłobków, gimnazjów, modernizacji kotłowni, sieci przesyłowych centralnego ogrzewania itd. Dla wielu podmiotów istotna jest zatem kwestia możliwości skorzystania, pozyskania białych certyfikatów za wymienione inwestycje, a więc odzyskania części nakładów na inwestycje energooszczędne poprzez spieniężenie pozyskanych z URE białych certyfikatów na Towarowej Giełdzie Energii SA, zbycie na rzecz podmiotów zobowiązanych ustawowo do wykupu białych certyfikatów, zgodnie z dotychczasowymi regulacjami. Znamienne jest, iż odzyskane w opisany sposób środki będą mogły zostać przeznaczone na kolejne inwestycje proekologiczne i energooszczędne, co w konsekwencji pozytywnie wpłynie na pobudzenie rodzimego rynku branży budowlanej, dostawców, firm transportowych itd.

Andrzej Kamiński

**Odpowiedź
MINISTRA ENERGII**

Warszawa, 26.07.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Andrzeja Kamińskiego złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r., przekazane przy piśmie z dnia 5 lipca 2016 r. znak: BPS/043-21-433-ME/16, w sprawie nowej ustawy o efektywności energetycznej, poniżej przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Odnosnie do pytania: Czy i kiedy Prezes URE ogłosi przetarg/przetargi na wydawanie białych certyfikatów za zrealizowane przedsięwzięcia energooszczędne, zakończone po dniu 1 stycznia 2011 r.?, uprzejmie informuję, że w przedmiotowej ustawie została wprowadzona zmiana przesuwająca termin jej wejścia w życie na 1 października 2016 r. Ponadto należy podkreślić, że zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 i 2359 oraz z 2016 r. poz. 266), Prezes URE może przeprowadzać w danym roku kolejne przetargi.

W dniu 5 lipca 2016 r. został rozstrzygnięty czwarty przetarg, mający na celu wybór przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, za które można uzyskać świadectwa efektywności energetycznej (białe certyfikaty). Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o efektywności energetycznej*, minister właściwy do spraw energii określa, w drodze obwieszczenia, wartość współczynnika akceptacji ofert, dla kolejnego przetargu. Przedmiotowe obwieszczenie zostanie w najbliższym czasie ogłoszone, zatem nic nie stoi na przeszkodzie, aby przed 1 października 2016 r. Prezes URE ogłosił jeszcze jeden przetarg.

Z kolei zgodnie z przepisami art. 56 nowej ustawy, które stanowią, że: *do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy dotyczących świadectw efektywności energetycznej oraz przetargów stosuje się przepisy dotychczasowe*, Prezes URE będzie mógł rozstrzygnąć ten przetarg i wydawać certyfikaty w starym trybie dotychczas obowiązującej ustawy o efektywności energetycznej. W związku z tym zainteresowani inwestorzy będą jeszcze mieli możliwość pozyskania białych certyfikatów za przedsięwzięcia związane z energooszczędnością budynków, zakończone po dniu 1 stycznia 2011 r.

Z poważaniem

Krzysztof Tchórzewski

**Odpowiedź
PREZESA
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**

Warszawa, 14 lipca 2016 r.

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Kamińskiego na 21. posiedzeniu Senatu w dniu 29 czerwca 2016 r., przesłane przez Panią Marszałek pismem z dnia 5 lipca 2016 r., znak: BPS/043-21-433-URE/16, z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie *„czy i kiedy Prezes URE ogłosi przetarg/przetargi na wydawanie białych certyfikatów za zrealizowane przedsięwzięcia energooszczędne, zakończone po dniu 1 stycznia 2011 r.?”*, uprzejmie przedstawiam co następuje:

1. W świetle art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167, z późn. zm.) – dalej: „ustawa”, Prezes URE dokonuje wyboru przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, za które można uzyskać świadectwa efektywności energetycznej. W tym celu, co najmniej raz w roku, ogłasza, organizuje i przeprowadza przetarg.
2. Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy Prezes URE może przeprowadzać w danym roku kolejne przetargi, w szczególności gdy wartość świadectw efektywności energetycznej, które mogą być przedstawione do umorzenia w danym roku, nie zapewnia realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, o którym mowa w art. 4 ustawy.
3. Prezes URE zamieszcza ogłoszenie o przeprowadzeniu przetargu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, na dwa miesiące przed dniem wyznaczonym do jego przeprowadzenia (art. 16 ust. 4 ustawy).

4. Prezes URE, w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 16 ust. 4 ustawy, określa wartość świadectw efektywności energetycznej przewidzianych do wydania w danym przetargu, z zastrzeżeniem art. 16 ust. 7 ustawy, oraz zamieszcza informację o wartości współczynnika akceptacji ofert, oznaczonego symbolem „t”, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy.
5. W myśl art. 20 ust. 4 ustawy, minister właściwy do spraw energii określa, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wartość współczynnika akceptacji ofert, oznaczonego symbolem „t”, o którym mowa w ust. 1, kierując się w szczególności wartościami efektów energetycznych zadeklarowanych przez podmioty przystępujące do poprzedniego przetargu oraz stopniem realizacji krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią.

W dniu 6 lipca 2016 r. opublikowane zostały przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej URE wyniki czwartego przetargu. Jednocześnie, w dniu 6 lipca 2016 r. Prezes URE wystosował do Ministra Energii pismo przekazujące dane w zakresie wartości efektów energetycznych zadeklarowanych przez podmioty przystępujące do czwartego przetargu.

Kolejny przetarg będzie mógł zostać ogłoszony po opublikowaniu obwieszczenia Ministra Energii określającego wartość współczynnika akceptacji ofert, oznaczonego symbolem „t”, a przed dniem 1 października 2016 r., kiedy to wchodzi w życie ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 831).

Z poważaniem

Maciej Bando

Oświadczenie senatora Kazimierza Kleiny

skierowane do prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy
oraz do prezes Rady Ministrów Beaty Szydło

Szanowny Panie Prezydencie! Szanowna Pani Premier!

Przedmiotem mojego oświadczenia jest podsumowanie stosunków polsko-niemieckich 25 lat po polsko-niemieckim traktacie o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 17 czerwca 1991 r.

Ocena 25 lat bilateralnych stosunków polsko-niemieckich stała się ostatnio przedmiotem emocjonalnych ocen, w których centrum znajdują się nietatwe lub niezatławione problemy, podczas gdy całościowy bilans tych lat współpracy pozostaje prawie niezauważany. Negocjowanie 25 lat temu traktatu przebiegało w nietatwych uwarunkowaniach międzynarodowych. Symbolem tego był powtórny przyjazd do Polski kanclerza Helmuta Kohla przerwany wydarzeniami wewnętrznymi w Berlinie związanymi z upadkiem muru berlińskiego, który miał prowadzić do zjednoczenia Niemiec. Polska wyzwalała się wówczas z sowieckiej dominacji. Czas był najogólniej niepewny, a nasza pozycja negocjacyjna dość trudna. Pomimo tego premier Jan Krzysztof Bielecki i kanclerz Helmut Kohl podpisali traktat, którego podstawowym celem było pojednanie, porozumienie i współpraca, w tym związana z naszymi aspiracjami europejskimi.

Warto przypomnieć, że tym początkom naszej niepodległości towarzyszyły także wielkie negocjacje z Niemcami dotyczące uznania wreszcie jako ostatecznych granic na Nysie Łużyckiej i Odrze. Traktat ten podpisano 14 listopada 1990 r. i warto zaznaczyć po raz kolejny, że podpisanie tego traktatu granicznego było warunkiem zjednoczenia Niemiec. Rok 1991 to także rok powstania Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, która przez 25 lat odegrała niezwykle ważną rolę w sprawach związanych ze zbliżeniem polsko-niemieckim. Po latach Polscy dyplomaci otwarcie wspominają, że nie było szansy realizacji wszystkich postulatów, alternatywą było niepodpisanie traktatu. Negocjacje między partnerami o istotnym asymetrycznym potencjale nigdy nie są łatwe.

Wśród spraw wywołujących obecnie najwięcej emocji jest kwestia uznania polskiej mniejszości w Niemczech oraz restytucja naszych dóbr kultury. To są zapewne punkty trudne, wymagające kontynuacji naszych starań z partnerami niemieckimi, ale postrzeganie 25 lat partnerstwa jedynie poprzez te 2 zagadnienia jest bardzo poważnym błędem.

Odnosić należy również, że zmiana na szczytach władzy Polski w ubiegłym roku wbrew pozorom nie oznacza istotnej zmiany w relacjach polsko-niemieckich – tak przynajmniej mówią czołowi polscy politycy, mówiąc o relacjach z Niemcami jako jednym ze strategicznych partnerów Polski w Europie. Dawali temu wielokrotnie wyraz pan prezydent i pani premier.

Minister spraw zagranicznych zwraca również uwagę na bardzo wysoki poziom polsko-niemieckich relacji gospodarczych. Mało kto pamięta, że my handlujemy z Niemcami na poziomie wyższym niż Niemcy handlują z Rosją. Istnienie problemów spornych czy kontrowersyjnych nie jest zaprzeczeniem ogólnie niezwykle korzystnych i stojących na wysokim poziomie kontaktów gospodarczych i politycznych między Polską a Niemcami. Niestety, niektóre polityczne decyzje ostatnich miesięcy nie sprzyjają umocnieniu naszej europejskiej pozycji, także w stosunkach polsko-niemieckich.

W zakresie pojednania i porozumienia najlepszą miarą jest zmiana postawy Polaków wobec Niemców oraz Niemców wobec Polaków. 25 lat temu Polska była odbierana jako kraj o sporych problemach gospodarczych – zresztą takim krajem była – biedny, zacofany, budujący dopiero demokrację. Obecnie pośród wszystkich skojarzeń z Polską na czołowym miejscu znajdują się te pozytywne, związane z naszym krajem jako miejscem spędzania urlopów, miejscem spotkań i współpracy. Niemcom przychodzi na myśl dobrze rozwinięte polskie duże miasta, jak Warszawa, Kraków, Gdańsk, Wrocław, oraz regiony atrakcyjne turystycznie, takie jak Mazury, Śląsk, Karkonosze, Pomorze. Wcześniejsze częste skojarzenia z nega-

tywnymi zjawiskami, takimi jak skłonność do nadużywania alkoholu czy „Polnische Wirtschaft”, właściwie zupełnie zniknęły z listy aktualnych skojarzeń z nami.

Sporo na ten temat pisze i pisała w przeszłości pani doktor Agnieszka Łada, która publikuje coroczną ocenę postaw Niemców wobec Polaków i odwrotnie. Ta relacja, to opracowanie, o którym wspomina, pochodzi z czerwca 2016 r. Polacy kojarzą obecnie Niemcy jako sąsiada, coraz rzadziej w kontekście wojny, oraz jako kraj o wysokim poziomie dobrobytu. Tradycyjnie w wielu naszych skojarzeniach Niemcy wskazywane są jako kraj rozwinięty, o silnej gospodarce, dobrej organizacji oraz jako ważny rynek pracy dla naszych obywateli. Sama kanclerz Merkel jest dziś najczęściej kojarzona w kontekście kryzysu migracyjnego, a mniej w kontekście sprawnego polityka, tak jak było to wcześniej.

W zakresie współpracy podsumowanie bilansu 25-lecia jest raczej imponujące. Polska w tym czasie przesunęła się z trzeciej dziesiątki krajów partnerów gospodarczych Niemiec na pozycję nr 7. Bilateralne obroty zbliżają się do poziomu 100 miliardów euro. Polscy pracownicy niezwykle cenią niemiecką obecność inwestycyjną w Polsce, która stworzyła dziesiątki tysięcy atrakcyjnych miejsc pracy, z nowymi w drodze, przygotowanymi przez Volkswagena czy Mercedesa. Również niemiecka gospodarka staje się powoli atrakcyjnym dla nas miejscem ekspansji zagranicznej wielu rodzimych, polskich firm, jak np. Orlen, Comarch, Ciech, Ergis, Kopex, Asseco, Boryszew i wiele innych. Niemieccy inwestorzy bezpośrednio i pośrednio są głównymi inwestorami zagranicznymi w Polsce, a polscy klienci chętnie korzystają z niemieckiej oferty handlowej. W tym kontekście należy podkreślić, że polscy eksporterzy od wielu lat doceniają możliwości niemieckiego rynku, który choć jest bardzo wymagający, to od lat cieszy się znaczną dynamiką naszego eksportu, co było szczególnie ważne w sytuacji załamania się tradycyjnych rynków na wschodzie.

Niezwykle pozytywnym bilansem naszego 25-lecia jest rozwój najwykleszych więzi międzyludzkich. Miliony Polaków i Niemców odwiedzają się nawzajem w celach turystycznych i rodzinnych. Istnieje kilkaset partnerstw miast, współpraca uniwersytetów, szkół, organizacji społecznych, orkiestr i instytucji kultury. Skala tego zjawiska jest obecnie tak duża, że nikt jej nie odnotowuje. Współpracują samorzady i samorzady gospodarcze. Niemcy od lat są naszym najważniejszym partnerem w zakresie współpracy regionalnej.

Obok niezwykle pozytywnego bilansu naszej współpracy są również obszary sporne, w przypadku których zajmujemy odrębne stanowiska. Zajmowaliśmy je również i wcześniej, choć nie trafiało to na czołówki gazet. Wbrew pozorom kwestie sporne w zakresie polityki energetycznej, klimatycznej czy dotyczące statusu mniejszości od lat są podejmowane przez naszą dyplomację niezależnie od jej kolorystyki politycznej. Odrębność stanowisk była w przeszłości może nieco mniej akcentowana przez media. Podejmowanie przez naszą dyplomację trudniejszych tematów w żadnej mierze nie przekreśla naszego wspólnego dorobku, który służy społeczeństwom po obu stronach Odry.

Kwestią niezwykle ważną jest percepcja osiągnięć i problemów we właściwych proporcjach i w klimacie zdrowych emocji. Niemcy są jednym z naszych najważniejszych europejskich partnerów. Jest to kraj o potencjale nieporównanie większym od naszego, ale traktujący nas w sposób bardzo poważny. Jest to też kraj, który przez ostatnie lata nieco osłabił swoje partnerstwo z Francją. Tu powstaje naturalna możliwość przynajmniej częściowego wypełnienia powstałej luki. Rozmawiajmy z naszym niemieckim partnerem asertywnie i osiągnijmy wspólnie obustronne korzyści.

Kazimierz Kleina

**Odpowiedź
MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora Kazimierza Kleiny złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29.06.2016 r. w sprawie podsumowania stosunków polsko-niemieckich, chciałbym bardzo podziękować za wystąpienie Pana Senatora, w którym wskazał on najważniejsze aspekty współpracy polsko-niemieckiej w ciągu ostatnich 25 lat. Pan Senator K. Kleina przedstawił w nim bowiem całościowy obraz rozwoju naszych stosunków bilateralnych z Niemcami, które niewątpliwie miały istotny wpływ na proces integracji Polski z Unią Europejską i NATO.

Polska i Niemcy dobrze wykorzystały szansę, jaką stworzyło podpisanie Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, a wcześniej także Traktatu o potwierdzeniu istniejącej granicy między Polską a Niemcami. Stworzyliśmy stabilne fundamenty naszych stosunków i wypracowaliśmy sieć regularnych kontaktów na wszystkich szczeblach politycznych, a także na płaszczyźnie gospodarczej, kulturalnej i społecznej. Polska i Niemcy są nie tylko bliskimi sąsiadami, ale także aktywnymi partnerami w UE i NATO.

W ciągu ostatnich 25 lat w naszych relacjach nie brakowało i nie brakuje nadal tematów, które są swego rodzaju testem dojrzałości polsko-niemieckiego partnerstwa. Jednak solidne podstawy prawne naszych stosunków bilateralnych i przyjazny stosunek pomiędzy obydwoma narodami pozwalają nam na podejmowanie konstruktywnego dialogu i poszukiwanie wspólnych rozwiązań. W tym duchu chcielibyśmy kontynuować także przyszłe relacje, szczególnie w dwóch najbardziej problematycznych kwestiach w naszych obecnych stosunkach w ich dwustronnym wymiarze – sytuacji mniejszości polskiej w Niemczech oraz restytucji polskich dóbr kultury.

Dojrzałość polsko-niemieckiego partnerstwa oznacza, że jesteśmy w stanie spokojnie i otwarcie rozmawiać także o sprawach trudnych, wymagających wspólnej refleksji nad historią naszego sąsiedztwa oraz zrozumienia dla argumentów drugiej strony. Tylko takie podejście, pozwalające na bycie bardziej wrażliwym w rozumieniu historii sąsiada, nie odtrącając przy tym własnej, umożliwi nam rozwiązanie spraw trudnych, jakie pojawiają się w naszych stosunkach dwustronnych, a także na płaszczyźnie polityki europejskiej. Różnimy się bowiem w ocenie aktualnych wyzwań, przed którymi stoi Europa, inaczej postrzegamy zagrożenia dla tożsamości europejskiej, inaczej definiujemy pojęcie bezpieczeństwa. Stan naszych relacji pozwala nam jednak na wspólne poszukiwanie rozwiązań dla problemów, z którymi konfrontuje się współcześnie Unia Europejska.

Z poważaniem

z up. MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Sekretarz Stanu
Jan Dziedziczak

Oświadczenie senatora Roberta Mamąta

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Do mojego biura zgłosiła się pani P.R. (...) w sprawie wniosku, który skierowała do Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku w dniu 15 września 2015 r., o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec prokurator Prokuratury Rejonowej w (...) (...) – sygn. akt 1 Ds. 366/14 i 1 Ds. 50/15 (akta sprawy znajdują się w Sądzie Rejonowym w Wyszkowie, II Wydział Karny, sygn. akt II K 203/15, sprawa dotyczy wypadku drogowego, jakiemu uległa pani P.R. w dniu 5 maja 2014 r.).

Pokrzywdzona, pani P.R., wniosek swój uzasadniła faktem rażącego naruszenia przez prokuratora rejonowego (...), która swoim działaniem dała przykład braku praworządności i bezstronności działania w sprawie pokrzywdzonej.

Bardzo proszę o odniesienie się do zarzutów pani P.R. zawartych we wniosku. Proszę również o informację, czy i w jaki sposób ten wniosek został rozpatrzony.

*Z wyrazami szacunku
Robert Mamąta*

**Stanowisko
DYREKTORA BIURA
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 8 lipca 2016 r.

Pan
Przemysław Funiok
Dyrektor Biura Prezydialnego
Prokuratura Krajowa

Szanowny Panie Dyrektorze,

w załączeniu przekazuję według właściwości pismo Wicemarszałek Senatu RP, Pani Marii Koc, z dnia 5 lipca 2016 r. nr BPS/043-21-435/16, przesyłające tekst oświadczenia złożonego przez senatora Roberta Mamąta podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Marszałkowi Senatu RP oraz skierowanie kopii odpowiedzi do Departamentu Spraw Parlamentarnych oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Z poważaniem

Marek Łukaszewicz

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 3.08.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z przesłanym przez Panią Wicemarszałek Senatu Marię Koc oświadczeniem Pana Senatora Roberta Mamałowa, złożonym podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r. w sprawie dotyczącej Pani P.R. w oparciu o przepis art. 12 §1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 177) Prawo o prokuraturze, uprzejmie informuję, co następuje.

Prokuratura Rejonowa w (...) za sygn. 1 Ds. 50/15 (poprzednia sygn. 1 Ds. 366/14) prowadziła postępowanie w sprawie wypadku drogowego zaistniałego w dniu 5 maja 2014 r. w (...), w wyniku którego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu doznała Pani P.R. Sprawa została zakończona skierowaniem do Sądu Rejonowego w Wyszkanie aktu oskarżenia przeciwko M.Z., której zarzucono, że: w dniu 5 maja 2014 r. w (...) na ul. P., kierując samochodem marki (...), nieumyślnie naruszyła zasady ruchu drogowego, poprzez nienależytą obserwację drogi, w wyniku którego potrafiła przechodzącą przez jezdnię pieszą P.R., która na skutek tego doznała ciężkich obrażeń ciała realnie zagrażających życiu, tj. czyn z art. 177 §2 k.k.

Sprawa ta, zarejestrowana w sądzie pod sygn. II K 203/15, pozostaje w toku.

Postępowanie przygotowawcze o sygn. 1 Ds. 50/15 nadzorowała wskazana w oświadczeniu Pana Senatora, prokurator Prokuratury Rejonowej w (...).

W dniu 15 września 2015 r. Pani P.R. złożyła w byłej Prokuraturze Apelacyjnej w Białymstoku wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec prokuratora – referenta sprawy, powołując w uzasadnieniu wniosku fakt rażącego naruszenia przez prokuratora art. 2 oraz art. 44 ust. 1 i 2 w związku z art. 7 ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz.U. z 2011 r., Nr 270, poz. 1559 ze zm.), skutkiem czego – jak twierdziła wnioskodawczyni – swoim działaniem dała przykład braku praworządności i bezstronności w przedmiotowej sprawie.

Wniosek zarejestrowano pod nr Ap I K 113/14/15, a następnie przeprowadzono postępowanie wyjaśniające.

W jego toku Rzecznik Dyscyplinarny zapoznał się z aktami sprawy o sygn. II K 203/15 Sądu Rejonowego w Wyszkanie, aktami podręcznymi śledztwa o sygn. 1 Ds.50/15, aktami nadzoru Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce o sygn. III Dsn 10/15, a nadto z aktami umorzonego w dniu 27 maja 2015 r. na podstawie art. 17 §1 pkt 1 k.p.k. śledztwa o sygn. 1 Ds. 129/15 Prokuratury Rejonowej w Pułtusku w sprawie:

1. zaistniałego w okresie od 5 maja 2014 r. do 6 lutego 2015 r. w (...) przekroczenia uprawnień bądź niedopełnienia obowiązków w toku postępowania 1 Ds. 366/14 przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w (...) oraz funkcjonariuszy Komendy Powiatowej w (...) polegających na niewłaściwym i niecałkowitym zabezpieczeniu nagrania z kamer monitoringu, niezabezpieczeniu odzieży i słuchawek należących do pokrzywdzonej P.R., nieprzekazaniu biegłemu całości akt sprawy celem wydania opinii w zakresie rekonstrukcji zdarzenia, nieobecności prokuratora podczas wykonywania eksperymentu procesowego i niewłaściwym jego przeprowadzeniu, niezabezpieczeniu samochodu sprawcy wypadku celem badania stanu technicznego pojazdu, nieuwzględnienia wniosków dowodowych strony pokrzywdzonej, przesłuchiwanie świadków poza siedzibą komendy, niewłaściwym przeprowadzaniu czynności na miejscu zdarzenia, zleceniu przesłuchiwanie pokrzywdzonej przez funkcjonariuszy policji

w Warszawie, powołaniu biegłego dra Piotra Radomskiego celem określenia obrażeń pokrzywdzonej, podczas gdy biegły nie posiadał specjalizacji z chirurgii, czym działano na szkodę interesu prywatnego, tj. o czyn z art. 231 §1 k.k.;

2. zaistniałego w dniu 7 listopada 2014 r. złożenia fałszywych zeznań przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w (...) w toku postępowania I Ds. 366/14 – tj. o czyn z art. 233 §1 k.k.,

po czym w skierowanej do Pani P.R. pismem z dnia 6 listopada 2015 r. za sygn. Ap I K 113/14/15 odpowiedzi odniósł się szczegółowo do podniesionych przez wymienioną zarzutów i powiadomił ją o braku podstaw do stosowania wobec prokuratora przepisów dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej.

W chwili obecnej brak jest jednoznacznych podstaw, aby decyzję w tym zakresie zmienić, w przypadku pojawienia się nowych faktów czy dowodów postępowanie takie wówczas zostanie podjęte.

Z wyrazami szacunku

w zastępstwie
PROKURATORA GENERALNEGO
Bogdan Święczkowski
Pierwszy Zastępca
Prokuratora Generalnego

Oświadczenie senatora Roberta Mamąta

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Szanowny Panie Ministrze!

W związku z otrzymaną odpowiedzią na moje wcześniejsze oświadczenie złożone na czternastym posiedzeniu Senatu w dniu 7 kwietnia 2016 r. w sprawie budowy składowiska odpadów w miejscowości Kalinowiec, chciałbym wyrażoną pasywność ministerstwa w owej materii – lecz mnie jako senatorowi, jak również człowiekowi, sumienie oraz troska o bezpieczeństwo i zdrowie mieszkańców nie pozwalają na obojętność i zlekceważenie niewątpliwych następstw.

Uważam, iż samo już pominięcie w ważnym raporcie oddziaływania na środowisko takiego składowiska odpadów świadczyć może o istotnym naruszeniu prawa. A usytuowanie go w bliskiej odległości od miejsca funkcjonowania i życia mieszkańców czerpiących zasoby z przylegających do składowiska pól uprawnych i ujęć wody pitnej stanowi ewidentnie zagrożenie życia i zdrowia ludzkiego.

W moim odczuciu, zupełne zignorowanie wspomnianych czynników jest jednocześnie zignorowaniem człowieka – w tym przypadku zdrowia i życia wielu ludzi – i stanowi podstawowy argument świadczący o wspomnianym „konkretnym i istotnym” naruszeniu prawa. W związku z tym uważam, iż decyzje wydane odnośnie do budowy składowiska w tej sytuacji w ogóle nie powinny być wydane.

Z uwagi na powyższe proszę o wnikliwe zbadanie sprawy oraz poważne potraktowanie mojej interpelacji (oświadczenia), ponieważ na pierwszym miejscu przy podejmowaniu decyzji powinno stać dobro mieszkańców, ich zdrowie – chodzi o nadrzędność spraw ludzkich – a nie układy biznesowe inwestorów składowiska odpadów.

*Z wyrazami szacunku
Robert Mamąta*

Odpowiedź

Warszawa, 11.08.2016 r.

Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na powtórne oświadczenie Pana Senatora Roberta Mamąta złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP 29.06.2016 r. w sprawie budowy składowiska odpadów w miejscowości Kalinowiec, po udzieleniu odpowiedzi na pierwsze oświadczenie, zapewniam o poważnym traktowaniu spraw dotyczących środowiska. Odnosząc się do sprawy, przedstawiam dodatkowe wyjaśnienia.

W wystąpieniach Pan Senator wyraża obawy dotyczące przestrzegania prawa podczas wydawania rozstrzygnięć administracyjnych dotyczących tej inwestycji. Warto zaznaczyć, że podjęcie decyzji w przedmiocie budowy składowiska odpadów, jak również ustalenie lokalizacji oraz wydanie decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania w pierwszej kolejności należy do samorządu gminnego. Odbywa się to przy zapewnieniu czynnego udziału lokalnego społeczeństwa (gdy właściciele lub użytkownicy wieczystości nieruchomości znajdują się w zakresie oddziaływania przedsięwzięcia, stanowią oni dodatkowo strony postępowania), mającego prawo składania uwag i wniosków w ramach prowadzonych postępowań oraz – co ważniejsze (w przypadku

stron postępowania oraz organizacji ekologicznych) – prawo kwestionowania podejmowanych przez samorząd lokalny rozstrzygnięć, łącznie z prawem wnoszenia skarg do sądu administracyjnego.

Informacje uzyskane w drodze kontaktów roboczych z pracownikami Urzędu Gminy Płoniawy-Bramura wskazują, że lokalizacja inwestycji podlegała analizie środowiskowej podczas uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz podczas wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z §2 pkt 31 uchwały nr 38/VII/2011 Rady Gminy Płoniawy-Bramura z dnia 18 maja 2011 r. w sprawie zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Płoniawy-Bramura uchwalonym uchwałą nr 143/XXVIII/05 Rady Gminy Płoniawy-Bramura z dnia 9 sierpnia 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Płoniawy-Bramura (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego Nr 119, poz. 3813), cyt. „Po wyłączeniu z dalszej eksploatacji zbiornika akumulacji ścieków znajdującego się na terenie oznaczonym symbolem przeznaczenia K obowiązuje konieczność przeprowadzenia prac rekultywacyjnych. Dopuszcza się wyłącznie rekultywację zbiornika poprzez utworzenie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne spełniającego wymagania określone ustawą o odpadach i rozporządzeń wykonawczych, na których składowane mogą być odpady o kodach: 20xxxx, 1905xx, 1906xx, 1908xx, 1912xx o charakterze mineralnym. Po wypełnieniu zbiornika należy przeprowadzić rekultywację w kierunku leśnym”.

Kolejno, dla inwestycji wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z 16 lipca 2014 r., znak: UGBOŚ.6220.01.18.2013. Przedmiotowa decyzja jest ostateczna i zgodnie z art. 16 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego jej uchylenie, zmiana, stwierdzenie nieważności lub wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w Kodeksie lub ustawach szczególnych. Z uzyskanych informacji wynika, że strony nie kwestionowały treści decyzji ani na drodze administracyjnej, ani przed sądem. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydana w sprawie została podjęta w oparciu o raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, którego elementami (zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) jest wskazanie oddziaływania przedsięwzięcia na m.in. ludzi, wodę i powietrze. Wydanie decyzji zostało poprzedzone oceną oddziaływania na środowisko, w ramach której raport ten podlegał weryfikacji formalnej i merytorycznej, opiniowaniu przez społeczeństwo, a także uzgodnieniu wyspecjalizowanego organu ochrony środowiska (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska) oraz opiniowaniu organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Należy również pokreślić, że ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, co do istoty opiera się o prognozowane dane dotyczące przyszłych oddziaływań. Jeżeli w ramach monitoringu prowadzonego w ramach eksploatacji składowiska odpadów stwierdzone zostanie przekroczenie dopuszczalnych norm, konieczne będzie podjęcie działań, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska – w szczególności w oparciu o art. 362 – w celu ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia.

Mając na uwadze przedstawione wyjaśnienia, Minister Środowiska nie ma podstaw prawnych, na tym etapie, do nadzorowania przedmiotowej sprawy. Sprawa leży w gestii organów samorządu terytorialnego.

Z poważaniem

z up. MINISTRA
Podsekretarz Stanu
Główny Konserwator Przyrody
Andrzej Szweda-Lewandowski

Oświadczenie senatora Czesława Ryszki

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się do Pana w imieniu Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie z prośbą o interwencję w następującej sprawie. Otóż wojewoda katowicki dnia 6 marca 1991 r. decyzją nr SO.IX-6890/3/91 stwierdził nabycie przez parafię własności działki 137/4 w obr. 122 w Jaworznie. Nabycie nastąpiło z mocy prawa w oparciu o art. 60 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego. Decyzja ta stała się w całości ostateczna dopiero wskutek uprawomocnienia się 26 marca 2011 r. wyroku z 17 grudnia 2010 r., sygn. akt I SA/Wa 1083/10, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie nabywała własność we wskazanym zakresie po Skarbie Państwa. W roku 1992 działka 137/4 uległa istnjącemu do dziś podziałowi na działki nr 137/5, 137/6 oraz 137/7 w obr. 122 w Jaworznie.

Na podstawie tych dokumentów Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jaworznie wniosła o dokonanie wpisu nabytej własności do ksiąg wieczystych. Jednakże Sąd Ksiąg Wieczystych w Jaworznie oraz Sąd Okręgowy w Katowicach odmawiają konsekwentnie tego wpisu na tej podstawie, iż rzekomo parafia nie wykazała w dokumentach swego następstwa prawnego po Skarbie Państwa.

Trzeba w tym miejscu zaznaczyć, iż od chwili wydania przywołanej na wstępie decyzji do chwili, kiedy stała się ostateczna, podejmowane były przez osoby trzecie czynności, na podstawie których dokonywano w odniesieniu do nieruchomości objętych działką 137/4 w księgach wieczystych odpowiadających im wpisów, jednakże należy też wyraźnie zaznaczyć, iż te wszystkie czynności zostały orzeczeniami właściwych organów sądowych i administracyjnych w całości unieważnione. Tymczasem sąd pomimo załączania do stosownych wniosków składanych w celu likwidacji skutków wadliwych nieważnością czynności, dokonując zmian we wpisach powstałych wskutek wadliwych czynności, zaznaczał, iż staje się to na skutek uchylecia takich czynności. Trudno jest zdaniem parafii zrozumieć, że sąd, który reprezentują profesjonaliści, mając przed sobą dokument o jednoznacznej treści, nie był świadom różnicy skutków pomiędzy czynnością uchyloną a unieważnioną, niemniej nie we wszystkich wpisach w księgach wieczystych udało się ten stan, pomimo oczywistości, naprawić.

Stan taki jest jednocześnie powoływany przez sąd wieczysto-księgowy jako podstawa odmowy w każdorazowych próbach ujawnienia własności parafii właśnie z powodu braku następstwa prawnego, które przecież wobec nieważności wszelkich czynności temu szkodzących nie doznało żadnego uszczerbku.

Obecnie toczy się z wniosku parafii postępowanie w sprawie przedmiotowego wpisu, które aktualnie prowadzone jest na etapie drugiej instancji pod sygn. akt III. Ca 610/16 Sądu Okręgowego w Katowicach. Zauważyć i podkreślić przy tym należy, iż w uzasadnieniu odmowy wpisu przez sąd pierwszej instancji podniesiono tym razem, iż ocena sądu odnosi się do stanu prawnego z dnia nabycia z mocy ustawy wspomnianej nieruchomości, tj. z daty, w której następstwa po wpisie Skarbu Państwa nie można było zaprzeczyć, a mimo to następstwo zostało zaskarżonym orzeczeniem zakwestionowane z powołaniem się na ustalony wcześniej orzeczeniami wieczysto-księgowymi wadliwy stan prawny, wynikający z zapisów o uchyleniu unieważnionych przecież czynności, które miały miejsce już po nabyciu z mocy prawa przedmiotowej działki, co szczególnie wyraźnie unaczynia absurd całej sytuacji.

Dodać też należy, iż także czynności podejmowane przez właściwe organy państwa w celu zgodnego z prawem uporządkowania tego stanu nie znajdują zrozumienia w sądzie wieczysto-księgowym w Jaworznie. Oto bowiem zawiadomienie wojewody śląskiego, właściwego z uwagi na kompetencje wynikające z powołanych na wstępie przepisów ustawy z dnia

17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego, wysyłane w trybie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, zostało potraktowane jako wniosek nieuprawnionego organu, na podstawie którego wszczęto celem umorzenia postępowanie, jednocześnie wykluczające ten organ z udziału w tym postępowaniu. Ponieważ parafia została potraktowana jako strona tego postępowania, złożyła stosowne w sprawie zażalenie, wskutek czego postępowanie toczy się obecnie na etapie pierwszej instancji przez Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygn. akt III Cz 803/16.

Mając to na uwadze, wobec niezrozumiałej tak pod względem faktycznym, jak i prawnym niemożności dokonania wpisu w księgach wieczystych własności nabytej z mocy prawa przedmiotowej nieruchomości, proszę Pana Ministra o zainteresowanie i podjęcie zgodnych z prawem działań w niniejszej sprawie. Wszelkie dokumenty dotyczące przedmiotowej sprawy są w posiadaniu parafii i w razie potrzeby zostaną udostępnione.

Czesław Ryszka

Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, 4 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Czesława Ryszki, złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r., w sprawie dotyczącej ujawnienia w księdze wieczystej prawa własności nieruchomości Rzymskokatolickiej Parafii Matki Bożej Nieustannej Pomocy w Jaworznie, przez Sąd Rejonowy w Jaworznie, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. t.j. z 2013 r. poz. 707 ze zm.) prowadzenie ksiąg wieczystych należy do właściwości sądów rejonowych. Czynności sądu w zakresie prowadzenia ksiąg wieczystych mogą wykonywać referendarze sądowi. Powierzenie prowadzenia ksiąg wieczystych sądom rejonowym powoduje, że każdy wpis do księgi wieczystej, jak również każde oddalenie wniosku o wpis jest orzeczeniem sądowym (art. 626⁸ §6 i 7, art. 626⁹ K.p.c.), którego zasadność może być zbadana wyłącznie w toku postępowania sądowego.

W świetle obowiązujących przepisów sądy są uprawnione do ujawniania stanu prawnego w księdze wieczystej, jak również zmiany tego stanu.

Zgodnie z art. 9a §2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 133 j.t. ze zm.) Minister Sprawiedliwości sprawuje zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością administracyjną sądów. W ramach sprawowanego nadzoru Minister Sprawiedliwości analizuje informacje roczne o działalności sądów; ustala ogólne kierunki wewnętrznego nadzoru administracyjnego, wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych; kontroluje wykonywanie obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych oraz wydaje stosowne zarządzenia.

W opisaney przez Pana Senatora sprawie Minister Sprawiedliwości, w trybie sprawowanego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów, zwrócił się do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach o udzielenie informacji dotyczącej czasu trwania postępowania przed Sądem Rejonowym w Jaworznie w związku z zawiadomieniem Wojewody Śląskiego o zmianie stanu prawnego w księdze wieczystej nr Rep. KW. KA1J/00004180/4.

Z uzyskanej informacji wynika, że sąd rejonowy wszczął z urzędu postępowanie w związku z zawiadomieniem Wojewody Śląskiego o zmianie stanu prawnego w księdze wieczystej nr Rep. KW. KA1 J/00004180/4, a następnie postępowanie to umorzył. Jednocześnie zażalenie Wojewody Śląskiego na przedmiotowe umorzenie zostało odrzucone – postanowieniem sądu z dnia 1 kwietnia 2016 r. – które to postanowienie z kolei zostało zaskarżone zażaleniem Parafii Matki Bożej Nieustannej Pomocy w Jaworznie.

Ponadto w dniu 13 stycznia 2016 r. Parafia Matki Bożej Nieustannej Pomocy w Jaworznie wystąpiła do Sądu z wnioskiem o odłączenie z księgi wieczystej nr Rep. KW. KA1 J/00004180/4 działek ewidencyjnych nr 137/7 i 137/6 i przyłączenie ich do księgi wieczystej Rep. KW. KA1 J/00013122/6. Wniosek ten został przez referendarza sądowego odrzucony ze względu na to, że taki sam wniosek, na podstawie tych samych dokumentów został już prawomocnie rozpoznany. Na powyższe orzeczenie w przedmiocie odrzucenia wniosku wnioskodawca (Parafia) złożyła skargę. W wyniku jej rozpoznania, Sąd Rejonowy w Jaworznie, postanowieniem z dnia 9 maja 2016 r., oddalił wniosek o wpis własności na rzecz wnioskodawcy, a od przedmiotowego postanowienia Parafia złożyła apelację.

Aktualnie zarówno zażalenie Parafii Matki Bożej Nieustannej Pomocy w Jaworznie na postanowienie o odrzuceniu skargi Wojewody Śląskiego oraz apelacja Parafii od postanowienia o oddaleniu wniosku o wpis własności na rzecz tej Parafii, zostały przekazane do Sądu Okręgowego w Katowicach celem ich rozpoznania. Sąd II instancji dokona merytorycznej oceny postanowień Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 1 kwietnia 2016 r. oraz z dnia 9 maja 2016 r., tym samym oceni również argumentację prawną zaprezentowaną przez Sąd Rejonowy w Jaworznie w zaskarżonych orzeczeniach.

Reasumując, Minister Sprawiedliwości nie ma kompetencji w zakresie zajęcia stanowiska co do stanu prawnego opisaney nieruchomości. Minister Sprawiedliwości nie ma także uprawnień, których zastosowanie mogłoby wpłynąć na sposób rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawach o sygn. akt III Ca 610/16 oraz Cz 803/16.

W opisywanej sprawie należy natomiast wykorzystać wszystkie przewidziane prawem instrumenty prawne, które pozwolą na merytoryczną ocenę argumentacji sądu, która legła u podstaw zaskarżonych orzeczeń, nie wykluczając skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego.

Niezależnie od uwag poczynionych powyżej, odnosząc się *in abstracto* do zagadnienia decyzji administracyjnej, jako podstawy wpisu do księgi wieczystej, uprzejmie informuję, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że sąd powszechny, nie tylko wieczystoksięgowy, nie jest uprawniony do badania i oceny merytorycznej zasadności decyzji administracyjnej. Ze względu na to, że sąd jest związany jedynie decyzją administracyjną ostateczną i wykonalną i tylko taka decyzja może być podstawą wpisu w księdze wieczystej, do zakresu kognicji sądu wieczystoksięgowego należy badanie, czy taka decyzja, którą wnioskodawca załączył do wniosku, spełnia te wymogi. Takie działanie nie prowadzi do merytorycznego badania decyzji ani podważania jej treści, decyzja ta spełnia wymagania określone w art. 107 k.p.a.

Zwracam także uwagę, że stwierdzenie nieważności decyzji jest aktem administracyjnym deklaratoryjnym, potwierdzającym, że zakwestionowana decyzja już w dacie jej wydania dotknięta była wadą nieważności, której skutki zniesione są *ex tunc*¹. W doktrynie podkreśla się przy tym, że „Decyzja stwierdzająca nieważność ciężko wadliwej

¹ Por. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 lutego 2014 r. I OSK 1679/12.

wcześniejszej decyzji nie jest wyłącznie deklaracją stanu istniejącego wcześniej skuteczną *ex tunc*, lecz tworzy z dniem jej doręczenia doniosłe elementy nowego stanu prawnego, otwiera drogę do dochodzenia na drodze sądowej roszczeń odszkodowawczych, wywiera jeszcze inne skutki w obrocie prawnym (np. co do bytu prawnego innych decyzji lub stosunków cywilnoprawnych)². Wskazuje się także, że decyzja stwierdzająca nieważność innej decyzji administracyjnej uchyla wszelkie skutki prawne, jakie powstały od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji nieważnej, a organ nadzoru wydający decyzję o stwierdzeniu nieważności jedynie potwierdza ten fakt swoim rozstrzygnięciem. Sprawa, która była przedmiotem decyzji uznanej za nieważną wraca do stanu, w jakim się znajdowała przed jej wydaniem³. Innymi słowy, eliminując skutki prawne wadliwej decyzji, tak jakby decyzja stwierdzająca nieważność otwiera drogę do ponownego rozpoznania sprawy, polegającego – w zależności od przyczyny nieważności – na umorzeniu postępowania albo na wydaniu merytorycznego rozstrzygnięcia.

Jeżeli zatem we właściwym trybie administracyjnym, czy też sądowno-administracyjnym, właściwy organ (sąd) stwierdzi nieważność decyzji, która potwierdzała przejście własności nieruchomości na określony podmiot, to skutek stwierdzenia tej nieważności rozciąga się *ex tunc*, od chwili jej wydania. Powoduje to, że decyzja taka jest usunięta z obrotu prawnego i nie wywołuje żadnych skutków prawnych⁴.

Zwrócić należy również uwagę na jeszcze jedną okoliczność. Mianowicie, zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. t.j. z 2016 r. poz. 790 ze zm.) wpis może nastąpić, gdy osoba, której prawo ma być wpisem dotknięte, jest lub zostaje jednocześnie wpisana do księgi wieczystej jako uprawniona. Jednakże do ujawnienia właściciela wystarcza, aby następstwo prawne po osobie wpisanej jako właściciel zostało wykazane odpowiednimi dokumentami.

Przepis ten zapewnia ciągłość wpisów polegającą na tym, że dopuszczalność wpisu jest uzależniona od uprzedniego lub równoczesnego ujawnienia osoby, której prawo ma być wpisem dotknięte. Wyjątek od tej zasady stanowi wpis właściciela, do ujawnienia którego wystarczy wykazanie następstwa prawnego odpowiednimi dokumentami.

Prawo własności nieruchomości może zostać ujawnione na rzecz osoby (podmiotu), który nabył to prawo od osoby (podmiotu), który wprowadzie nie został ujawniony w księdze wieczystej, ale którego prawo własności tej nieruchomości zostało potwierdzone stosownymi dokumentami. Istotą tego prawa jest to, aby w takich sytuacjach wnioskodawca wykazał się przed sądem wieczystoksięgowym dokumentami stanowiącymi dowód sukcesji uniwersalnej lub singularnej w prawa osoby wpisanej, która w istocie nie jest już właścicielem, ponieważ w wyniku pozaksięgowych zmian własności powstała niezgodność stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym⁵.

Przy wpisach deklaratoryjnych do księgi wieczystej, instytucja z art. 34 omawianej ustawy może zatem zostać zastosowana, w sytuacji, gdy wnioskodawca nabędzie nieruchomość od osoby, która nie została ujawniona w księdze wieczystej, a której prawo do nieruchomości wynika z innych dokumentów. Instytucja ta nie znajduje natomiast zastosowania w sytuacji, gdy przejście prawa własności następuje od właściciela ujawnionego w księdze wieczystej. Wnioskodawca nie musi wykazywać się dokumentami potwierdzającymi przejście prawa własności nieruchomości na rzecz osoby (podmiotu) ujawnionego w księdze wieczystej.

² Por. J. Borkowski, komentarz do art. 158 k.p.a. [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, wyd. 13, Warszawa 2014, s. 681, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 maja 2015 r. P 46/13.

³ Por. Andrzej Małan, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Tom II. Komentarz do 156 LEX.

⁴ Sytuacja byłaby inna, gdyby decyzja dotknięta wadą nieważności wywołała nieodwracalne skutki prawne. W takiej sytuacji, stosownie do art. 158 §2 K.p.a. organ administracji publicznej ogranicza się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa oraz wskazania okoliczności, z powodu których nie stwierdził nieważności decyzji.

⁵ Por. Helena Ciepła, Ustawa o księgach wieczystych i hipotece. Komentarz po nowelizacji prawa hipotecznego. Wzory wniosków o wpis. Wzory wpisów do księgi wieczystej, Komentarz do art. 34 LEX.

W świetle art. 34 omawianej ustawy, bez znaczenia powinien być czas, w którym własność nieruchomości przysługiwała podmiotowi ujawnionemu w księdze w oparciu o „nieważną” decyzję administracyjną (wyznaczony wejściem w życie tej decyzji i chwilą stwierdzenia jej nieważności). Nie zachodzi potrzeba wykazywania następstwa prawnego po właścicielu, który w wyniku stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej utracił to prawo ze skutkiem *ex tunc*. Zwraca się przy tym uwagę, że Sąd Najwyższy wskazał, iż nie jest dopuszczalne wywiązanie się w następstwo prawne po jednym z podmiotów, którego wprowadzie dotyczył wpis prawa własności dokonany wcześniej, ale został wykreślony⁶.

Nie zachodzi także potrzeba dwukrotnego wykazywania następstwa prawnego w stosunku do pierwotnego właściciela nieruchomości (tj. na moment, gdy był właścicielem nieruchomości oraz na chwilę, gdy w wyniku stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej nieruchomość ta została mu „zwrócona”). Bez znaczenia jest także moment powrotu tej nieruchomości do księgi wieczystej, w której ujawniony jest „pierwotny” właściciel nieruchomości. Jeżeli bowiem osoba (podmiot), który rości prawa do spornej nieruchomości wykaże stosownymi dokumentami przejście tego prawa od właściciela ujawnionego w księdze na jego rzecz, to nie jest istotne od jakiego momentu przedmiotowe prawo mu przysługiwało. Jeżeli wnioskodawcy przysługiwało prawo własności nieruchomości przed ujawnieniem tego prawa w księdze wieczystej, to fakt późniejszego ujawnienia w księdze własności nieruchomości, nie niweluje przedmiotowego prawa wnioskodawcy.

W literaturze przedmiotu wskazuje się również, że nie jest przeszkodą do uwzględnienia wniosku o wpis prawa własności na rzecz uwłaszczonej kościelnej osoby prawnej w trybie art. 60 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. t.j. z 2013 r. poz. 1169 ze zm.) sytuacja, w której, w stosunku do nieruchomości, której dotyczy wnioski o wpis, ustanowiono użytkowanie wieczyste na rzecz osoby prawnej i prawo to ujawniono w księdze wieczystej (por. Aleksander Oleszko wyjaśnienia Rejent 2003.4.149 Pytania i odpowiedzi). Tym bardziej, nie powinna stanowić przeszkody sytuacja, w której we właściwych trybach stwierdzono nieważność decyzji administracyjnej o ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, jak również umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste nieruchomości.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję Pana Senatora, że w zakresie podnoszonej okoliczności, tj. nierozpoznania wniosku przez Sąd Rejonowy w Jaworznie o wpis ostrzeżenia do księgi wieczystej KA1 J/00016652/8 (na skutek decyzji nr 55 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie z dnia 29 sierpnia 2001 r. stwierdzającej nieważność decyzji Wojewody Katowickiego nr MK.119/6/4/262/92), Minister Sprawiedliwości, w ramach sprawowanego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych, zwrócił się do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach o udzielenie stosownych wyjaśnień.

Z poważaniem

Podsekretarz Stanu
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
Łukasz Piebiak

⁶ Postanowienie SN z dnia 7 marca 2013 r. sygn. akt IV CSK 415/12.

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, poddawszy analizie funkcjonowanie „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019”, poprzednio zwanego „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych”, zwróciło uwagę na pewne niejasne kwestie zawarte w tym programie.

Zadaniem wspomnianego projektu było wzmocnienie potencjału aspektu regionalnego danych obszarów gminnych. Poprzednie dwie edycje programu, zdaniem zrzeszenia, pozytywnie wpłynęły na podniesienie jakości infrastruktury drogowej, a także na poprawę jakości życia mieszkańców szczebla gminnego. Wykorzystanie przez samorzady środków rządowych przeznaczonych w ramach projektu „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych” sprawiło jednak, że uwydatniły się znaczące różnice pomiędzy gminami wiejskimi a miejskimi, co spowodowało z kolei problem przy okazji kolejnego podziału funduszy.

Jak podkreśla Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, program, który miał za zadanie wspierać zrównoważony rozwój, nie uwzględnił specyfiki poszczególnych regionów, przez co doprowadził do pogłębiającej się dysproporcji. Dlatego też ZGWL proponuje do wspomnianego programu wnieść kilka ważnych w jego ocenie poprawek.

Zdaniem samorządowców większa część środków przeznaczonych na modernizację dróg spożytkowana zostaje na remonty dróg powiatowych, które stanowią często główny szlak drogowy w miastach. Dokładna weryfikacja potrzeb kategoryzacji dróg pozwoli, zdaniem zrzeszenia, ograniczyć występowanie tak zwanych białych plam na mapach regionalnych i spowoduje aktywizację większej części beneficjentów. Zmniejszenie kwoty dofinansowania zadania z 3 milionów do 1 miliona zł zdaniem ZGWL sprawi, iż do udziału w projekcie skłonięte zostaną mniej liczne i mniej zamożne gminy, które często dysponują niskim budżetem własnym. W konsekwencji mogłoby to przyczynić się do relatywnie lepszego wyniku końcowego dla danego regionu objętego modernizacją.

Szanowny Panie Ministrze, województwo lubuskie jest regionem o stosunkowo niskiej gęstości zaludnienia w stosunku do wskaźników zalesienia, co powoduje, że drogami gminnymi porusza się ciężki sprzęt używany przez Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe”, który narusza i tak już często słabą infrastrukturę drogową w gminach. Zdaniem zrzeszenia należałoby kierować środki finansowe w pierwszej kolejności do gmin, które najokrutniej narażone są na straty z tytułu działalności w gospodarce leśnej.

Uprzejmie proszę Pana Ministra o przeanalizowanie argumentów przedstawionych w niniejszym oświadczeniu oraz zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Waldemar Sługocki

Odpowiedź

Warszawa, 20 lipca 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Waldemara Sługockiego podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r., poniżej przedstawiam stosowne informacje.

Na wstępie należy wskazać, iż resort infrastruktury i budownictwa we współpracy z korporacjami samorządowymi, tj. Związkiem Powiatów Polskich oraz Związkiem Gmin Wiejskich RP, przeprowadził działania mające na celu wprowadzenie zmian w dokumentach wykonawczych do Programu zatwierdzanych przez ministra właściwego ds. transportu. Wprowadzone zmiany usprawnią procedurę naboru wniosków o dofinansowanie w roku 2017.

Nawiązując do postulatów Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego informuję, iż resort przeanalizował zapisy dokumentów wykonawczych, w szczególności Instrukcji oceny wniosków o dofinansowanie. Wprowadzone zostały zmiany dotyczące wymagań punktowanych przy ocenie – m.in.: wskazano, że zadanie polegające na remoncie może maksymalnie uzyskać 10 pkt (wcześniej 8 pkt), odwrócono punktację za klasę drogi – najwyżej punktowane są najniższe klasy, zmieniono punktację za elementy brd – wprowadzono katalog możliwych elementów brd, których zaplanowanie pozwoli uzyskać maksymalnie 2 pkt.

Jednocześnie informuję, iż podczas spotkania w dniu 21 kwietnia br., zorganizowanego przez resort infrastruktury i budownictwa z pracownikami 16 urzędów wojewódzkich wyznaczonymi przez Wojewodów, dyskutowana była m.in. kwestia wniosków o dofinansowanie remontów składanych przez gminy wiejskie. Z przeprowadzonych analiz zatwierdzonych przez Wojewodów list wniosków zakwalifikowanych do dofinansowania w roku 2016 wynika, iż już przy liczbie punktów z kryterium nr 1 wynoszącej 6 można było uzyskać dofinansowanie. Można więc stwierdzić, iż w przypadku, gdy zadanie zakładało kompleksowy remont (8 pkt) oraz przynajmniej częściowo spełniało pozostałe kryteria to osiągało średni poziom punktacji, zapewniający dofinansowanie już na podstawie pierwszych zatwierdzonych list wniosków zakwalifikowanych. Zaznaczyć należy, iż w przypadku uzyskania oszczędności poprzetargowych, do realizacji są kierowane kolejne zadania z list rankingowych (na podstawie pierwszych zatwierdzonych list dofinansowanie uzyskały 492 zadania, natomiast aktualnie lista dofinansowań obejmuje już 725 zadań).

Nieuzasadnione jest natomiast twierdzenie, iż większa część środków w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej przeznaczonych jest na remonty dróg powiatowych.

Na dofinansowanie budowy, przebudowy lub remontu dróg powiatowych oraz dróg gminnych przeznaczona jest po 50% sumy dotacji w województwie. Suma dotacji w województwie nie może przekroczyć kwoty wydatków budżetu państwa przeznaczonych na dotacje, w tym województwie w danym roku budżetowym. Wojewoda może dokonać zmiany proporcji podziału sumy dotacji w województwie pomiędzy powiaty i gminy, jednakże nie więcej niż o 5% tej sumy.

Warto podkreślić, iż Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019 zakłada poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych oraz standardu lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Natomiast celem strategicznym programu było podniesienie poziomu i jakości życia społeczności lokalnych oraz zwiększenie efektywności instytucji publicznych, dzięki intensyfikacji rozwoju bezpiecznej, spójnej, funkcjonalnej i efektywnej infrastruktury drogowej. W związku ze zmianą założeń konieczna była zmiana kryteriów oceny wniosków o dofinansowanie.

Dodatkowo należy wskazać, iż realizację zadań drogowych przez gminy o statusie wiejskim i miejsko-wiejskim umożliwi również Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii” zarządzany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Jednocześnie informuję, iż weryfikacja kwestii systemowych wymagających podjęcia działań legislacyjnych w celu zmiany uchwały Rady Ministrów nr 154/15 z dnia 8 września 2015 r. ustanawiającej program wieloletni pn. Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019 oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 września 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania

dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na przebudowę, budowę lub remonty dróg powiatowych i gminnych, z uwagi na długotrwałość tych procesów, nie jest możliwa do przeprowadzenia w roku bieżącym. W roku przyszłym resort dokona podsumowania (w oparciu o przekazane przez Wojewodów sprawozdania) pierwszego roku realizacji oraz drugiego naboru i przedstawi je Radzie Ministrów. Będzie ono stanowić podstawę do ewentualnej dyskusji w sprawie zmian systemowych.

Niemniej jednak z punktu widzenia resortu infrastruktury i budownictwa niezwykle istotne jest, aby infrastruktura drogowa na terenie całego kraju była możliwie ujednolicona, jeżeli chodzi o parametry techniczne, mające wpływ na poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego, a jednocześnie kształtowana w sposób elastyczny, w zależności od funkcji, jaką pełni lokalnie, oraz od otoczenia, w którym jest zlokalizowana. MIB zdaje sobie sprawę z sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Wiadomo jednak również, iż mimo systematycznej poprawy, stan techniczny polskich dróg nadal stanowi jedną z podstawowych barier ograniczających poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Należy podkreślić, iż do grona potencjalnych beneficjentów Programu należy ogółem 2859 jednostek samorządu terytorialnego (314 powiatów, 2479 gmin, 66 miast na prawach powiatu). Jak pokazują dane Głównego Urzędu Statystycznego powierzchnia gruntów leśnych i lesistość na terenie kraju nie jest jednorodna. Uwzględnienie wskaźnika lesistości preferowałoby tylko te jednostki, na terenie których znajduje się przemysł drzewny.

Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej jest przeznaczony do realizacji na terenie całego kraju. Zatem wnioski o dofinansowanie powinny być weryfikowane pod kątem kryteriów jak najbardziej obiektywnych i odnoszących się do jednolitych czynników. Należy przy tym jednak wskazać, iż 3 z 5 kryteriów wskazanych w §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 marca 2009 r. w sprawie udzielania dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na przebudowę, budowę lub remonty dróg powiatowych i gminnych, uszczegółowiane są przez właściwego terytorialnie wojewodę mając na względzie specyfikę danego województwa.

Warto przy tym dodać, iż rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 wskazuje dla każdego województwa kryteria dodatkowe do oceny wniosków. W przypadku województwa lubuskiego również nie uwzględniono dróg, po których odbywa się transport drewna.

Przedstawiając powyższe stanowisko, informuję, iż Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego wystąpiło bezpośrednio do resortu infrastruktury i budownictwa. Odpowiedź na wystąpienie została udzielona pismem z dnia 7 lipca br.

Pozdrawiam

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Jerzy Szmit
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

W swoim oświadczeniu pragnę zwrócić uwagę na ważną sprawę, z jaką zwrócili się do mnie mieszkańcy powiatu krośnieńskiego zaniepokojeni brakiem działań związanych z budową obwodnicy Krosna Odrzańskiego w ciągu drogi krajowej nr 29 Słubice – Połupin.

Potrzebę realizacji planów tego ważnego przedsięwzięcia wykazały liczne badania przeprowadzone przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Na uwagę zasługuje fakt, iż przez stolicę powiatu – Krosno Odrzańskie – przejeżdżają nie tylko pojazdy osobowe, ale także pojazdy ciężarowe o dużej masie, co znacząco wpływa na pogarszanie się stanu infrastruktury w tym mieście. Konsekwencją braku zainteresowania zaistniałym problemem są liczne blokady drogi krajowej nr 29 na wysokości mostu na rzece Odrze. Transgraniczny odcinek tej drogi łączy południową i zachodnią część województwa lubuskiego z przejściem granicznym w Świecku oraz w Słubicach, z tego powodu regularnie tworzą się kilkukilometrowe korki i powstają opóźnienia. Przeprawa mostowa, będąca jedyną drogą umożliwiającą przejazd przez rzekę Odrę, powstała w 1905 r. i obecnie jej stan techniczny odbiega od norm bezpieczeństwa ruchu drogowego obowiązujących w XXI wieku. Jak podkreślają mieszkańcy, wybudowanie wspomnianej obwodnicy nie tylko doprowadziłoby do znaczącego odciążenia przejazdu przez drogę krajową nr 29 – co z kolei poprawiłoby przepustowość tej drogi i zwiększyłoby bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego na tym odcinku – ale także uchroniłoby przed zniszczeniem zabytkowy most. Według danych z 2010 r. przez centrum Krosna Odrzańskiego przejeżdża dziennie średnio 13,5 tysiąca pojazdów.

Szanowny Panie Ministrze, wymieniona inwestycja jest szczególnie istotna z uwagi na położenie tego ważnego szlaku transgranicznego w tej części województwa. Uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do problemu podjętego w tym oświadczeniu, a także o odpowiedź na pytanie, czy kierowany przez Pana Ministra resort planuje w najbliższym czasie – wykorzystując fakt umieszczenia wspomnianej inwestycji w „Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023” – wdrożyć działania, które pozwolą zrealizować tę inwestycję.

Waldemar Sługocki

Odpowiedź

Warszawa, 4 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na oświadczenie Pana senatora Waldemara Sługockiego złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r. w sprawie obwodnicy Krosna Odrzańskiego, przesłane przy piśmie z dnia 5 lipca 2016 r. (znak: BPS/043-21-439/16) uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Przedmiotowa inwestycja została ujęta w *Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)* przyjętym przez Radę Ministrów 8 września 2015 r., dzięki czemu Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) zyskała podstawę formalną do rozpoczęcia prac przygotowawczych w ramach przyznanych limitów środków budżetu państwa. W październiku 2015 r. Ministerstwo uzgodniło Program Inwestycji dla I etapu ww. zadania tj. prac przygotowawczych, których ewentualne rozpoczęcie, w zakresie ogłoszenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego możliwe będzie najprawdopodobniej w 2017 r., przy uwzględnieniu limitów środków budżetowych na ten rok oraz zaciągniętych na ten cel zobowiązań.

Odnosząc się do pytania o podjęte przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa działania, mające na celu budowę obwodnicy Krosna Odrzańskiego uprzejmie wyjaśniam, że stanowisko resortu wyrażone w skierowanym bezpośrednio do Pana Senatora piśmie z dnia 15 marca 2016 r. (znak: DDP.II.054.57.2016.mz.1). w zakresie możliwości sfinansowania budowy przedmiotowego zadania, nie uległo zmianie. Należy równocześnie zaznaczyć, że zgodnie z obowiązującym prawem, rozpoczęcie prac budowlanych wymaga uzyskania przez inwestora odpowiednich decyzji administracyjnych, którymi w przypadku inwestycji drogowych są: decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (DŚU) oraz decyzja zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. Możliwość ogłoszenia przetargu, w przypadku realizacji zadania w systemie *Projektuj i Buduj*, istnieje już po uzyskaniu DŚU. Przedmiotowe zadanie nie posiada żadnej z ww. decyzji.

Pozdrawiam

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Jerzy Szmit
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do ministra środowiska Jana Szyszki

Istniejąca od 14 grudnia 2012 r. ustawa określająca normy związane z lokalizacją zakładów przetwarzających odpady i sortowaniem śmieci – ustawa o odpadach – w opinii wielu zainteresowanych podmiotów budzi duże wątpliwości. Celem ustawy było ujenolicenie sektora przetwarzania odpadów tak, aby zapobiegał występowaniu negatywnych skutków związanych z utylizacją odpadów i gospodarowaniem nimi oraz służył ochronie środowiska, zdrowia i życia ludzi.

Wiele terenów w naszym kraju oskarża właścicieli zakładów przetwarzających odpady o nieprzestrzeganie podstawowych obowiązków wynikających ze wspomnianej ustawy. Jednym z takich zakładów jest np. znajdujący się na terenie gminy Zbąszynek (województwo lubuskie), we wsi Dąbrówka Wielkopolska funkcjonujący od 2009 r. zakład segregacji i przerobu odpadów. Od dłuższego czasu mieszkańcy pobliskich terenów skarżą się na widoczne zaniedbania ze strony zakładu, objawiające się m.in. uciążliwym fetorem, jaki dociera na ich posiadłości.

W związku z falą licznych pożarów i masowych wysypów robactwa na terenie zakładu mieszkańcy obawiają się o swoje zdrowie i życie. Kontrowersje budzi ponadto miejsce powstania zakładu i bliska odległość od wiejskiego ujęcia wody (70 m), co powoduje obniżenie standardów jakości środowiska w tej części wsi.

Szanowny Panie Ministrze, zaistniała sytuacja rodzi pytania o konieczność głębszej kontroli podległych ustawie podmiotów. Środowiska ekologiczne postulują ponadto wprowadzenie poprawek do ustawy o utrzymaniu porządku w gminach, jak np. wprowadzenie obowiązkowej selektywnej zbiórki u źródła czy wydania rozporządzenia w sprawie minimalnych standardów selektywnej zbiórki odpadów, w tym oddzielnego zbierania bioodpadów. Zdaniem zainteresowanych wymagana jest zmiana w polskim prawodawstwie zapisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w prawie ochrony środowiska czy w prawie budowlanym, tak aby zminimalizować uciążliwość funkcjonowania takich zakładów, jak ten we wsi Dąbrówka Wielkopolska czy w innych rejonach naszego kraju, oraz aby poprawić jakość i bezpieczeństwo życia lokalnych społeczności.

Dlatego też uprzejmie proszę Pana Ministra o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie, a także o odpowiedź na następujące pytania.

1. Czy kierowany przez Pana resort planuje modyfikację rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach?

2. Jakie kroki planuje podjąć w najbliższej przyszłości Pana resort, aby poprawić działanie sektora gospodarki odpadami w naszym kraju?

Waldemar Sługocki

**Odpowiedź
PODSEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE ŚRODOWISKA**

Warszawa, 23.08.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Senatora RP Waldemara Sługockiego złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r. dotyczące zagadnień związanych z gospodarką odpadami komunalnymi (BPS/043-21-440/16), uprzejmie wyjaśniam.

Podstawę planowania przestrzennego w gminie stanowi miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który jest aktem prawa miejscowego. Określa on przeznaczenie terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy. Plany miejscowe stanowią istotny element w procesie wydawania decyzji administracyjnych na przetwarzanie odpadów. W sytuacji, gdy budowa nowego zakładu do przetwarzania odpadów jest niezgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, właściwy organ ochrony środowiska odmawia jej wydania. Natomiast zakłady już istniejące na podstawie prawomocnych decyzji administracyjnych, ich lokalizacja i funkcjonowanie podlegają ochronie opartej na zasadzie ochrony praw nabytych.

Prowadzący instalacje do przetwarzania odpadów zobowiązani są do uzyskania co najmniej jednej decyzji na przetwarzanie odpadów oraz wytwarzanie odpadów (pozwolenia zintegrowanego, pozwolenia na wytwarzanie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów). W zakresie zezwoleń na przetwarzanie odpadów lub zezwoleń na ich zbieranie organem właściwym do ich wydania jest (w zależności od rodzaju danego przedsięwzięcia) marszałek województwa, starosta lub regionalny dyrektor ochrony środowiska. Warto jednak zwrócić uwagę, że wymienione w oświadczeniu senatora Sługockiego „zakłady sortowania i przerobu odpadów” w ramach obowiązującego w Polsce systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych powinny stanowić Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), dla których ustalony został jeden właściwy organ administracji – marszałek województwa.

Organ właściwy do wydania zezwolenia na przetwarzanie odpadów odmawia wydania decyzji w przypadku, gdy instalacja do przetwarzania odpadów nie spełnia wymagań ochrony środowiska lub wymagań określonych dla takiej instalacji (z tytułu niezgodności z przepisami polskiego prawa lub z tytułu możliwości powodowania zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska). Instalacje oraz urządzenia do przetwarzania odpadów mogą być eksploatowane tylko wówczas, gdy spełniają wymagania ochrony środowiska, w tym nie powodują przekroczenia standardów emisyjnych, a pozostałości powstające w wyniku działalności związanej z przetwarzaniem odpadów są przetwarzane z zachowaniem wymagań prawnych (art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.)).

Ponadto kontrola podmiotów korzystających ze środowiska, w tym m.in. w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska, zakresu, częstotliwości i sposobu prowadzenia pomiarów wielkości emisji i jej wpływu na stan środowiska należy do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 686, z późn. zm.)). W sytuacji naruszenia wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszenia warunków korzystania ze środowiska, organy Inspekcji Ochrony Środowiska podejmują w ramach posiadanych kompetencji działania mające na celu doprowadzenie do funkcjonowania takiej instalacji w zgodzie z przepisami obowiązującego prawa oraz warunków posiadanej decyzji administracyjnej (np. wymierzenie kary pieniężnej). Ostatecznie wojewódzki inspektor ochrony środowiska może nawet podjąć decyzję wstrzymującą prowadzoną działalność.

Nawiązując do stwierdzenia zawartego na wstępie oświadczenia warto nadmienić, że generalnie ustawa o odpadach, poza jednym, wynikającym wprost z prawa Unii Europejskiej wyjątkiem nie zawiera regulacji dotyczących lokalizacji instalacji do przetwarzania odpadów. Jedynie w odniesieniu do lokalizacji składowisk odpadów istnieją tego typu regulacje. Szczegółowe wymagania dotyczące lokalizacji, budowy i prowadzenia składowisk odpadów, jakim odpowiadają poszczególne typy składowisk odpadów zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r., poz. 523).

W §2 ust. 1 ww. rozporządzenia zostały wymienione rodzaje obszarów i terenów, w tym gleby, na których składowiska nie mogą być lokalizowane. Dodatkowo w §2 ust. 3 przedmiotowego rozporządzenia wskazano, że minimalna odległość składowiska odpadów niebezpiecznych lub składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne od budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej, w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, mierzona od krawędzi kwatery składowiska odpadów, jest ustalana zgodnie z raportem o oddziaływaniu składowiska odpadów na środowisko. Wymóg ten stosuje się także w przypadku rozbudowy składowisk odpadów. Natomiast zasady i tryb postępowania w sprawach ocen oddziaływania na środowisko (w tym m.in. składowisk, kompostowni, sortowni) określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.). Zatem kwestia lokalizacji obiektów do przetwarzania odpadów jest zawsze rozstrzygana indywidualnie w oparciu o wspomniane wyżej przepisy, które dodatkowo uwzględniają również udział społeczeństwa w procesie decyzyjnym.

W związku z powyższym w opinii resortu środowiska nie ma uzasadnienia dla nowelizacji przepisów dotyczących zagospodarowania przestrzennego w zakresie lokalizacji zakładów do przetwarzania odpadów. Natomiast mieszkańcy, dla których eksploatacja instalacji przetwarzających odpady jest uciążliwa, w sytuacji zauważenia nieprawidłowości związanych z ich funkcjonowaniem, powinni niezwłocznie takie przypadki zgłaszać właściwym organom.

Odnosząc się do pytania dotyczącego modyfikacji rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz. U. poz. 1277), uprzejmie wyjaśniam, że wg posiadanej wiedzy resort rozwoju nie prowadzi obecnie procesu legislacyjnego nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia. Nie sposób jednak odnieść się bardziej szczegółowo do postawionego pytania, gdyż w oświadczeniu nie zostały zawarte przesłanki, dla których nowelizacja tego rozporządzenia powinna być rozważana.

Odnosząc się do pytania dotyczącego poprawy działania sektora gospodarki odpadami w naszym kraju, uprzejmie informuję, że w resorcie środowiska podjęto decyzję o ustandaryzowaniu sposobu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju poprzez realizację fakultatywnego upoważnienia zawartego w art. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250). Obecnie w skali kraju występuje zbyt wysokie zróżnicowanie w zakresie ilości i sposobu zbierania frakcji, a także kolorów pojemników na selektywnie zbierane odpady komunalne. Nie przynosi również oczekiwanych efektów w zakresie recyklingu odpadów łączne zbieranie poszczególnych frakcji materiałowych. Celem projektu rozporządzenia jest określenie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz kiedy wymóg selektywnego zbierania uważa się za spełniony. W związku z powyższym w rozporządzeniu zawarto m.in. propozycję modelu selektywnego zbierania odpadów „u źródła” w podziale na pięć frakcji, czyli szkło, papier, w tym tektura, metale, tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe, a także odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów.

Ponadto resort środowiska, zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 1 lipca 2016 r. Krajowym planem gospodarki odpadami 2022 na lata 2016–2017 zaplanowane zostały działania legislacyjne polegające na nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w kierunku znie-

sienia możliwości: ryczałtowego rozliczania firm odbierających odpady komunalne od mieszkańców oraz łączenia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów, co ma poprawić nadzór gmin nad świadczeniem wobec nich usług polegających na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów. Zaplanowano również zmiany w przepisach dotyczących ustalania stawek opłat za odbiór odpadów zbieranych w sposób selektywny a odpadami zbieranymi w sposób nieselektywny – w celu zwiększenia motywacji właścicieli nieruchomości do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów.

Natomiast w odniesieniu do poruszonej przez senatora Sługockiego sprawy zakładu eksploatowanego na obszarze gminy Zbąszynek, uprzejmie informuję, że zwróciłem się do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z prośbą o rozważenie podjęcia działań w zakresie posiadanych kompetencji.

Z poważaniem

Mariusz Gajda

Oświadczenie senatora Przemysława Termińskiego

skierowane do ministra infrastruktury i budownictwa Andrzeja Adamczyka

Szanowny Panie Ministrze!

W nawiązaniu do odpowiedzi ministerstwa z dnia 23 grudnia 2015 r. o sygn. DDA.III.4550.301.25.2015.MA.15 na moje oświadczenie dotyczące rozpoczęcia rozmów z koncesjonariuszem autostrady A1 w sprawie zmiany nazw węzłów „Lubicz” i „Turzno” na odpowiednio „Toruń Wschód” i „Toruń Północ” pozwalam sobie zapytać o aktualny stan i efekty ustaleń z Gdańsk Transport Company SA. Ponadto czy możliwe jest obecnie określenie konkretnej daty i kosztów zmiany nazw wspomnianych węzłów?

*Z wyrazami szacunku
Przemysław Termiński*

Odpowiedź

Warszawa, 19 sierpnia 2016 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na przekazane w dniu 6 lipca br. oświadczenie senatora Przemysława Termińskiego w sprawie zmiany nazw węzłów „Turzno” i „Lubicz” na autostradzie A1 (pismo o sygn. BPS/043-21-441/16), przekazuję aktualizację informacji w zakresie swojej właściwości.

Sprawa zmiany nazw węzłów „Turzno” oraz „Lubicz” jest nadal przedmiotem analizy resortu. Podjęto wstępne ustalenia ze spółką Gdańsk Transport Company SA, zarządzającą odcinkiem Gdańsk – Toruń autostrady A1, i uzyskano zapewnienie gotowości koncesjonariusza do podjęcia dalszych rozmów. Tym niemniej, z uwagi na przewidywane wysokie koszty przeprowadzenia tego rodzaju zmiany oraz wobec faktu, że zmiana nazw węzłów jest elementem szerszego projektu dotyczącego wprowadzenia oznakowania eksperymentalnego na odcinku Autostrady A1 od węzła Łódź Północ do węzła Rusocin, zasadność i sposób wprowadzenia ww. zmian nazw węzłów jest ponownie analizowana pomiędzy komórkami Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa oraz we współpracy z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Tomasz Żuchowski
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Przemysława Termińskiego

skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Szanowny Panie Ministrze!

Pozwolę sobie poinformować o sytuacji 17-letniego K.L. z T., który uległ groźnemu wypadkowi drogowemu.

K. w czasie jazdy skuterem został potrącony przez kierowcę samochodu, w wyniku czego był hospitalizowany w 3 szpitalach, m.in. w szpitalu dziecięcym w Toruniu, skąd po wstępnej diagnozie złamania kręgosłupa skierowano go niezwłocznie na oddział neurochirurgii do szpitala im. Bizieła w Bydgoszczy. Tam przeszedł skomplikowaną, wielogodzinną operację, w trakcie której usunięto fragmenty potrzaskanego kręgu na odcinku szyjnym; odnotowano wtedy jednocześnie uszkodzenie rdzenia. Tuż po operacji K. skierowano na oddział intensywnej terapii. Zaobserwowano obrzęk mózgu, podejrzewano udar. Zaobserwowano pierwsze oznaki uszkodzenia płuc oraz obicia nerek. Przeprowadzono również operację usunięcia śledziony oraz zespolenia poważnie złamanej kości uda. Ponieważ stan K., się pogarszał, przeniesiono go do szpitala im. Jurasza, także w Bydgoszczy. Tam podjęto walkę z rozległymi uszkodzeniami wewnętrznymi klatki piersiowej oraz zakażeniem bakteryjnym gronkowcem. K.L. pozostawał cały czas pod respiratorem. Udało się wybudzić go po długiej, kilkunastodniowej śpiączce farmakologicznej. Obecnie jest przytomny, jednakże ciągle w trakcie leczenia uszkodzeń płuc i jest stale wspomagany respiratorem. Wykonano jeszcze jedną operację zespolenia kości przedramienia. Niestety, K. ma niedowład czterokończynowy; może w ograniczony sposób poruszać rękoma jedynie na odcinku barki – łokcie.

Pomimo zakresu uszkodzeń organizmu obecna sytuacja powoli zaczyna napawać optymizmem. Pacjent odzyskał czucie w kończynach, nie ma zaburzeń postrzegania, stan mózgu wydaje się być prawidłowy. Jeśli uda się przywrócić pierwotny stan płuc, K. trafi na cieszący się dobrą opinią Oddział Rehabilitacji przy szpitalu im. Jurasza w Bydgoszczy.

Jednakże według specjalistów to, co szczególnie istotne i co daje nadzieję na przywrócenie K. do sprawności, to możliwość podjęcia terapii z wykorzystaniem komórek macierzystych. Zabiegu może podjąć się jeden ze szpitali w Lublinie, który prowadzi szerokie badania związane z wykorzystaniem tych komórek. To nowatorska technologia, która poza tym, iż zaczyna wydawać się naprawdę skuteczna, jest bardzo droga. Dzięki zebranych informacjom rodzice K. powinni mieć możliwość skorzystania z minimum 5 zabiegów wprowadzenia komórek macierzystych do rdzenia. Wiąże się to jednak z koniecznością wydatkowania ok. 60 tysięcy zł.

Z posiadanych przeze mnie informacji wynika, że Narodowy Fundusz Zdrowia refunduje zaledwie 3 miesiące pobytu na oddziale rehabilitacyjnym. W przypadku K. okres rehabilitacji niezbędny do tego, by wrócił on do sprawności, może wynieść nawet 2 lata. Wydatki związane z kilkunastoma miesiącami rehabilitacji bliscy chłopca będą musieli ponieść sami. Niestety, zapłata kwot 5–6 tysięcy zł za 2 tygodnie rehabilitacji w prywatnych ośrodkach w przedziale kilkunastu miesięcy przerasta możliwości finansowe państwa L.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z wnioskiem o rozpatrzenie możliwości zwiększenia dofinansowania Narodowego Funduszu Zdrowia, które umożliwiłoby K.L. pokrycie pełnego okresu rehabilitacji na Oddziale Rehabilitacji przy szpitalu im. Jurasza w Bydgoszczy.

Ponadto pozwolę sobie zapytać, czy istnieją prawne oraz systemowe mechanizmy, które pozwoliłyby sfinansować ze środków NFZ zabiegi K. z wykorzystaniem komórek macierzystych.

Z wyrazami szacunku
Przemysław Termiński

Odpowiedź

Warszawa, 2016.07.25

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając oświadczenie złożone przez Pana Senatora Przemysława Terminińskiego podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji 17-letniego K.L. z T., który uległ groźnemu wypadkowi drogowemu i wymaga rehabilitacji, przekazane przy piśmie Pani Marii Koc, Wicemarszałka Senatu RP, z dnia 5 lipca 2016 r., znak: BPS/043-21-442/16, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Sprawa czasu pobytu pacjenta na oddziale rehabilitacyjnym w warunkach stacjonarnych została określona w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1522). Zgodnie z rozporządzeniem, w przypadku uzasadnionym względami medycznymi i koniecznością osiągnięcia celu leczniczego, czas trwania rehabilitacji może zostać przedłużony decyzją lekarza prowadzącego rehabilitację, za pisemną zgodą dyrektora właściwego oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Równocześnie, wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.), zarządzenie Nr 61/2016/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzajach: rehabilitacja lecznicza oraz programy zdrowotne w zakresie świadczeń – leczenie dzieci ze śpiączką, wskazuje, iż w przypadku uzasadnionym względami medycznymi i koniecznością osiągnięcia celu leczniczego, rozliczenie czasu trwania rehabilitacji prowadzonej w warunkach domowych, w ośrodku dziennym oraz w warunkach stacjonarnych, może nastąpić za pisemną zgodą dyrektora właściwego oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, na wniosek lekarza prowadzącego lub kierującego na rehabilitację. Tym samym Narodowy Fundusz Zdrowia dopuszcza możliwość finansowania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu rehabilitacji wykonywanej w warunkach stacjonarnych poza przytoczony w oświadczeniu okres 3-miesięczny.

Ponadto uprzejmie informuję, że lekarz ubezpieczenia zdrowotnego może wystawić osobie wymagającej rehabilitacji skierowanie na uzdrowiskowe leczenie szpitalne bądź uzdrowiskową rehabilitację w sanatorium uzdrowiskowym.

Oдноśnie do sprawy finansowania terapii z wykorzystaniem komórek macierzystych uprzejmie informuję, że tego typu terapie nie znajdują się w wykazie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 694), a zatem zabiegi z wykorzystaniem komórek macierzystych nie są refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Krzysztof Łanda

Oświadczenie senatora Jerzego Wcisły

skierowane do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Marka Gróbarczyka

Szanowny Panie Ministrze!

23 lipca 2015 r. polskie władze przekazały Komisji Europejskiej dokumentację na temat planowanej inwestycji, budowy kanału przez Mierzęcę Wiślaną w celu wydania opinii o tym projekcie na podstawie dyrektywy środowiskowej. Bez pozytywnej opinii Komisji realizacja inwestycji jest praktycznie niemożliwa. Tymczasem z informacji przekazywanych przez Komisję Europejską wynika, że nie może ona wydać opinii, gdyż strona polska nie dostarczyła dodatkowych informacji, o które Komisja wystąpiła w marcu tego roku. W związku z tym proszę o udzielenie informacji.

1. Na jakim etapie znajdują się uzgodnienia z Komisją Europejską odnośnie do projektu budowy kanału przez Mierzęcę Wiślaną?

2. Z licznych wypowiedzi Pana Ministra i przedstawicieli rządu z okresu od stycznia do kwietnia tego roku wynika, że rząd Rzeczypospolitej Polskiej jest w kontakcie z Komisją Europejską i uzyskanie opinii jest kwestią jedynie drobnych uzupełnień. Tymczasem, według informacji medialnych powołujących się na Komisję Europejską, od marca tego roku Komisja nie otrzymała oczekiwanych dokumentów. Jaki zatem jest stan faktyczny? Czy Komisja dysponuje wszystkimi danymi niezbędnymi do wyrażenia swojej opinii?

3. Jeżeli Komisja nie dysponuje takimi danymi, to jakimi informacjami Komisja nie dysponuje i do kiedy te dokumenty zostaną Komisji Europejskiej dostarczone?

4. Czy brane jest pod uwagę wykonanie dodatkowych badań lub raportów środowiskowych, a jeżeli tak, to kiedy zostaną wykonane, ile czasu to potrwa i czy ich przygotowanie zagraża terminowi wykonania budowy kanału przez Mierzęcę Wiślaną?

5. Jaki na dzisiaj jest realny termin zbudowania kanału przez Mierzęcę Wiślaną?

Jerzy Wcisła

Odpowiedź

Warszawa, 8.08.2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Jerzego Wcisły, złożone podczas 21. posiedzenia Senatu RP w dniu 29 czerwca br., poniżej przedstawiam stanowisko Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w przedmiotowej sprawie.

Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oficjalnie poinformowało Komisję Europejską (KE) o przyjęciu przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 24 maja br. przygotowanego przez resort programu wieloletniego pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślaną z Zatoką Gdańską”.

W związku z realizowanymi pracami nad ww. projektem, MGMiŻS pozostaje w stałym kontakcie z Komisją Europejską, z którą ustalono, że jej opinia nie jest konieczna do przyjęcia Programu, którego celem jest wyłącznie zapewnienie procesu finansowania inwestycji.

Ponadto, KE zwróciła się do strony polskiej z prośbą o ponowne przesłanie kompletnego wniosku o wydanie stosownej opinii na późniejszym etapie zaawansowania prac przedprojektowych, zamiast dosyłania kolejnych uzupełnień i dodatkowych wyjaśnień. W związku z ww. ustaleniami, obecnie trwają uzupełniające badania środowiskowe i inwentaryzacyjne, których wyników zabrakło w dokumentacji przygotowanej przez poprzedni rząd PO-PSL i przedstawionej KE w 2015 r.

W chwili obecnej dysponujemy znaczącą ilością inwentaryzacji środowiskowych, jednakże obowiązku sporządzenia kolejnych nie można wykluczyć, z uwagi na m.in. dalsze uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska lub Komisją Europejską. Wyniki badań oraz dotychczasowy raport oddziaływania na środowisko, zostaną wykorzystane do przygotowania uzupełnionego zgodnie z wymaganiami, raportu oddziaływania na środowisko inwestycji. Sporządzenie na nowo przedmiotowego dokumentu jest bezwzględnie konieczne ze względu na fakt, że przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach programu (zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami), są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na obszar Natura 2000.

Sporządzenie przedmiotowego raportu planowane jest na I poł. 2017 r.

Obecny stopień prac przygotowawczych nie zagraża dotrzymaniu terminu realizacji inwestycji, określonego na rok 2022.

Z poważaniem

z upoważnienia

MINISTRA

Paweł Brzezicki

Podsekretarz Stanu